

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

21 oktober 1997

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INTERPELLATIES

DECREET EINDREGELING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP EN INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT 1993

VOORAFBEELDING REKENHOF UITSLAGEN UITVOERING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP 1996

DECREET GOEDKEURING SAMENWERKINGSAKKOORD GRONDWATERLAAG IN DE KOLENKALK IN DOORNIK

MONDELINGE VRAGEN

Inhoud

Nr. 7

Dinsdag 21 oktober 1997

Berichten van verhindering	1
Boodschappen	1
Ontwerpen van decreet Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van decreet Indiening en verwijzing	2
Voorstellen van resolutie Indiening en verwijzing	2
Verslagen Indiening	2
Met redenen omklede moties Indiening	3
Voorontwerp van decreet Indiening	4
Moties van gemeenten Indiening	4
Mededelingen van de SERV Indiening	4
Jaarverslag Indiening	5
Arresten van het Arbitragehof Indiening	5
Kennisgevingen van het Arbitragehof Indiening	5
Interpellaties (Regl. art. 73)	
Interpellatie van de heer Francis Vermeiren tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen	
Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen	
Interpellatie van de heer Herman De Loor tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen	

Interpellatie van de heer Marc Olivier tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen	
Interpellatie van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen	5
Sprekers : de heren Francis Vermeiren, Carl Decaluwé en Frans Wymeersch, mevrouw Vera Dua, de heren André Denys, Herman De Loor, Marc Olivier, Ward Beysen, John Taylor, Jean-Marie Bogaert, Chris Vandebroeke, mevrouw Nelly Maes, de heren Ludo Sannen, Gilbert Bossuyt, Jos Geysels en minister Leo Peeters en minister-president Luc Van den Brande	
Met redenen omklede moties	6
Spreker : de heer Frans Wymeersch	
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1993 – 23-E (1996-1997) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	29
Sprekers : de heren Stefaan Platteau, Gilbert Bossuyt en minister Wivina Demeester-De Meyer	
Artikelsgewijze bespreking	30
Voorafbeelding door het Rekenhof van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1996 – 22 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3	
Bespreking	41
Sprekers : de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren Stefaan Platteau, Herman De Reuse en minister Wivina Demeester-De Meyer	
Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de grondwaterlaag in de Kolenkalk in het gebied van Doornik – 736 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	45
Spreker : de heer Peter Desmet, verslaggever en minister Theo Kelchtermans	
Artikelsgewijze bespreking	47
Regeling van de werkzaamheden	47
Bijlage	
Mondelinge vraag van de heer Felix Strackx tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het terugbetalen van de kosten van abortussen door het OCMW	50
Mondelinge vraag van mevrouw Yolande Avontroodt tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de sterilisatie van mentaal gehandicapten en kansarmen verblijvend in opvangtehuizen	52
Mondelinge vraag van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het uitblijven van uitvoeringsbesluiten inzake huwelijks- en relatiebemiddeling	55
Mondelinge vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het operationaliseren van de buitenschoolse kinderopvang	57
Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over ongevallen met chloor in zwembaden	60
Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over foutieve informatie die wordt verspreid door Fost Plus	61
Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de vervuiling door de verbrandingsovens te Edegem en Wilrijk	63

Mondelinge vraag van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het urgentieplan inzake lichtvervuiling	65
Mondelinge vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de invulling van de voltijds equivalenten in het werkervaringsplan van de Vlaamse regering	66
Mondelinge vraag van mevrouw Gerda Raskin tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van het Duinendecreet en de uitzonderingsregel bij voordien reeds rechtsgeldig aangevraagde bouwvergunningen	68
Mondelinge vraag van de heer Johan Sauwens tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de gedeeltelijke vernietiging van het gewestplan Veurne-Westkust	69
Mondelinge vraag van de heer Georges Cardoen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de heffing ter bestrijding van de leegstand van bedrijfsruimten, schuren en stallingen	71
Mondelinge vraag van de heer Eddy Schuermans tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het verstrekken van vergunningen voor installaties voor hernieuwbare energie	72
Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de inherzieningstelling van het gewestplan Kortrijk	74
Mondelinge vraag van de heer Pieter Huybrechts aan de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het stimuleren door de overheid van de bouwopleidingen	75
Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, omtrent het investeringsklimaat in de land- en tuinbouw	78
Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van het Sigmaplan	82

VOORZITTER : De heer Herman Suykerbuyk, ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.31 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Peter De Ridder, Carlos Lisabeth, Emiel Verrijken, Michiel Vandenbussche : gezondheidsredenen ;

Lydia Maximus : buitenslands.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 14 oktober 1997 deelt de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 14 oktober 1997 deelt de voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 15 oktober 1997 deelt de voorzitter van het Parlement Wallon mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 15 oktober 1997 deelt de voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad mee dat die raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 16 oktober 1997 deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat die vergadering zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1994
– 23 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap
– 771 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :
 - 1) akkoord tot wijziging van de vierde ACS-EG-overeenkomst van Lomé en slotakte, ondertekend in Mauritius op 4 november 1995 ;
 - 2) protocol bij de vierde ACS-EG-overeenkomst naar aanleiding van de toetreding tot de Europese Unie van de republiek Oostenrijk, van de republiek Finland en van het koninkrijk Zweden, ondertekend in Mauritius op 4 november 1995
– 773 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Europese overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Slovenië anderzijds, en bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIIIA, VIIIB, IXA, IXB, IXC, X, XI, XII, en XIII, met de protocollen 1, 2, 3, 4, 5 en 6, met de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 10 juni 1996
– 774 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :
 1. de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Kazachstan anderzijds, en Bijlagen

Voorzitter

- I, II en III, Protocol en Slotakte, ondertekend in Brussel op 23 januari 1995 ;
2. de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Kirgizstan anderzijds, en Bijlagen I en II, Protocol en Slotakte, ondertekend in Brussel op 9 februari 1995 ;
 3. de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Wit-Rusland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII en VIII, Protocol en Slotakte, ondertekend in Brussel op 6 maart 1995 ;
 4. de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en Georgië anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV en V, Protocol en Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 22 april 1996 ;
 5. de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Armenië anderzijds, en Bijlagen I, II, III en IV, Protocol en Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 22 april 1996 ;
 6. de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Azerbeidzjan anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV en V, Protocol en Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 22 april 1996 ;
 7. de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de republiek Oezbekistan anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV en V, Protocol en Slotakte, ondertekend in Firenze op 21 juni 1996.
– 775 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Voorstel van decreet van de heer Didier Ramoudt houdende het statuut van de reisbureaus – 764 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.
- Voorstel van decreet van de heer Walter Vandebossche c.s. houdende de organisatie van zomerjobs voor jongeren en voor jongerenverenigingen in Vlaanderen en Brussel – 769 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.
- Voorstel van decreet van de heer Jacques Laverge c.s. houdende invoering van een verzekering tegen inkomensverlies wegens onvrijwillige werkloosheid en arbeidsongeschiktheid – 777 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Stefaan Platteau en Jacques Laverge betreffende het optimaliseren van de rol van de overheid inzake exportbevordering en het uitbouwen van een efficiënt en complementair instrumentarium ter zake
– 778 (1997-1998) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth over de voorafbeelding door het Rekenhof van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1996
– 22 (1996-1997) – Nr. 3.
- Verslag namens Commissie voor Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth over het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1993
– 23-E (1996-1997) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin uitgebracht door mevrouw Sonja Becq over het voorstel van resolutie van mevrouw Patricia Ceysens c.s. betreffende de bevordering van de buitenschoolse kinderopvang
– 469 (1996-1997) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud uitgebracht door de heer Peter Desmet over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de grondwaterlaag in de kolenkalk in het gebied van Doornik
– 736 (1996-1997) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door de heer Marino Keulen over de gedachteswisseling over het behoeftonderzoek Sportend Vlaanderen van Coopers en Lybrand en de BLOSO-audit van Andersen Consulting en over de gedachteswisseling over de krachtlijnen van een Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen
– 772 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Karim Van Overmeire, Joris Van Hauthem en Pieter Huybrechts tot besluit van de op 7 oktober 1997 door de heer Karim Van Overmeire in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de organisatie of subsidiëring van leerlingenvervoer door de Franse Gemeenschap op Vlaams grondgebied
– 765 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Julien Demeulenaere, Ward Beysen, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Didier Ramoudt tot besluit van de op 9 oktober 1997 door de heer Julien Demeulenaere in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de beslissing tot schrapping van de doortrekking van de A19
– 766 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Herman Suykerbuyk, Jef Sleenckx en mevrouw Nelly Maes tot besluit van de op 9 oktober 1997 door de heer Herman Suykerbuyk in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de mate waarin de standpunten van de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement met betrekking tot de Inter-gouvernementele Conferentie werden gerealiseerd in het Verdrag van Amsterdam
– 767 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Filip Dewinter en Jan Penris tot besluit van de op 9 oktober 1997 door de heer Filip Dewinter in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de bestemmingswijziging van agrarisch gebied in Kontich voor een standplaats voor woonwagendwoneers
– 768 (1997-1998) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Felix Strackx en Frank Creyelman tot besluit van de op 9 oktober 1997 door de heer Emiel Verrijken in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de recente kunstdiefstal-

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

Voorzitter

len in Vlaamse musea en de maatregelen terzake

– 770 (1997-1998) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 15 oktober 1997 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over specifieke aandacht voor Sint-Genesius-Rode binnen het Vlaams-Brabantbeleid

– 776 (1997-1998) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren Didier Ramoudt en Jacques Laverge tot besluit van de op 16 oktober 1997 door de heer Didier Ramoudt in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de herstructurering van Toerisme Vlaanderen

– 779 (1997-1998) – Nr. 1.

VOORONTWERP VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : Het volgende voorontwerp van decreet werd ingediend :

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995 (VR1/1997-1998).

Dit voorontwerp van decreet ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIES VAN GEMEENTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende moties van gemeenten werden ingediend :

- Motie van de gemeente Deerlijk tegen de opheffing van de omzendbrief van 1 oktober 1975 inzake de oprichting van constructies ter vervanging van door brand of storm vernielde eigendommen, goedgekeurd door de gemeenteraad op 25 september 1997 (DOC 7/1997-1998).
- Motie van de gemeente Hulshout tegen de opheffing van de omzendbrief van 1 oktober 1975 inzake de oprichting van constructies ter vervanging van door brand of storm vernielde eigendommen, goedgekeurd door de gemeenteraad op 30 september 1997 (DOC 8/1997-1998).

Deze moties van gemeenten liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Rapport van de verdelingseffecten van de nieuwe regeling voor de afvalwaterheffing en de drinkwatertarieven (DOC 9/1997-1998).
- Advies over het voorontwerp van decreet inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden (DOC 10/1997-1998).
- Advies over de ontwerp milieubeleidsvereenkomst betreffende de selectieve inzameling van oude en vervallen geneesmiddelen (DOC 11/1997-1998).

Voorzitter

- Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het algemeen welzijnswerk (DOC 12/1997-1998).

Deze mededelingen van de SERV liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

JAARVERSLAG**Indiening**

De voorzitter : Het volgende jaarverslag werd ingediend :

- Jaarverslag 1996 van de informatieambtenaar van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (DOC 13/1997-1998).

Dit jaarverslag ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest 56/97 van 9 oktober 1997 ;
- Arrest 57/97 van 9 oktober 1997.

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummer 1148 ;
- Rolnummer 1151 ;
- Rolnummer 1152 ;
- Rolnummers 1140, 1141, 1142 en 1143 (samen-gevoegde zaken) ;
- Rolnummer 1153 ;
- Rolnummer 1154 ;
- Rolnummers 1131, 1132, 1133 en 1150 (samen-gevoegde zaken) ;
- Rolnummer 1156.

INTERPELLATIES (*Regl. art. 73*)

Interpellatie van de heer Francis Vermeiren tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen

Interpellatie van de heer Herman De Loor tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen

Interpellatie van de heer Marc Olivier tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen

Interpellatie van de heer Jean-Marie Bogaert tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heren Vermeiren, Wymeersch, De Loor, Olivier en Bogaert tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de beslissing van de federale regering om het verlaagd BTW-tarief in de bouwsector niet te verlengen.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik wil het Bureau en de minister-president – hoewel zijn eigen fractie dit niet kan waarderen – danken omdat zij deze interpellatie belangrijk genoeg vonden om in plenaire vergadering te behandelen.

Minister-president Luc Van den Brande : Dit is een van de wonderlijke spelingen van de democratie. De regering handelt voor het algemeen nut, over alle fracties heen.

De heer Francis Vermeiren : De Vlaamse regering heeft in haar Septemberverklaring van de bestrijding van de werkloosheid een van haar topprioriteiten gemaakt. Reeds in het verleden is herhaaldelijk bewezen dat de bouwsector voor het aanzwengelen van de tewerkstelling van uitzonderlijke betekenis is.

Toen het Vlaams Parlement op 30 april van dit jaar eenparig een resolutie goedkeurde waarin werd aangedrongen op de verlenging van het verlaagd BTW-tarief voor sociale woningen, werd een dubbel doel beoogd. Enerzijds zou het de vervanging van het woningpatrimonium in Vlaanderen in de hand werken, waar toch nog 300.000 woningen dringend aan vernieuwing toe zijn. Anderzijds zou de tewerkstelling er zeker blijvend door worden gestimuleerd.

Het kan niet worden geloofd dat de verlaging van het BTW-tarief voor nieuwbouw van 21 naar 12 percent die van kracht werd op 1 januari 1996, en de daling van de rentevoeten vele bouwlustigen

ertoe hebben aangezet hun plannen ten uitvoer te brengen.

De reacties op de beslissing van de federale regering om met ingang van 1 januari 1998 de maatregel in te trekken, hebben niet op zich laten wachten. In de federale Kamer is tijdens een actualiteitsdebat reeds gebleken dat de meerderheid over het intrekken van het BTW-tarief van 12 percent verdeeld is. De federale minister van Financiën, de heer Maystadt, argumenteerde dat de budgettaire ruimte moest worden gebruikt voor andere prioriteiten zoals justitie, gezondheidszorg en lastenverlaging. Niettemin zal er toch een debat worden gehouden in de bevoegde commissie. Een deel van de CVP volgde haar voorzitter, de heer Van Peel, die tijdens de parlementaire dagen van zijn partij nog had gepleit voor een verlenging van de maatregel.

In feite heeft de federale minister van Financiën nietsvermoedende potentiële bouwers in de val gelokt. Op Batibouw eerder dit jaar verkoos hij over de thans genomen maatregel het stilzwijgen te bewaren, hoewel de beslissing kennelijk reeds was gevallen. De commissieleden van de commissie voor Huisvesting zullen me niet tegenspreken, want de heer Olivier heeft daar in de vergadering toen duidelijk gesteld dat het volgens minister Maystadt de bedoeling was om niet na het einde van het jaar door te gaan met de maatregel.

Het niet verlengen van de maatregel druist in tegen het ruimtelijke en stedelijke beleid dat de Vlaamse regering ontwikkelde. De negatieve gevolgen worden gecumuleerd. De prijs voor het bouwen zal opnieuw stijgen. Bovendien ligt een verhoging van de rentevoeten in het verschiep. Het RSV zal de woningbouw nog verder afremmen, omdat het decreet het aantal bijkomende woningen tot 27.000 per jaar beperkt. De Vlaamse Confederatie van de Bouw verwacht dat door het uitvoeren van het RSV de prijzen van de bouwgrond pijlsnel zullen stijgen, waardoor de Vlaming, die 70 percent van de nieuwbouw in ons land voor zijn rekening neemt, een steeds groter deel van zijn woningbouwbudget zal moeten besteden aan grondaankopen.

De combinatie tussen een BTW-verlaging en lage rentevoeten was volgens de bouwfederatie in 1997 goed voor 3.500 extra nieuwbouwwoningen, waarvan 900 ingevolge de verlaagde BTW. Verder berekent de bouwfederatie dat hierdoor 6.500 arbeidsplaatsen werden gecreëerd, die 7,6 miljard frank aan belastingen en socialezekerheidsbijdragen naar de schatkist hebben doen vloeien.

Vermeiren

In de discussie in de federale Kamer is mij opgevallen dat nergens wordt verwezen naar de studie van het federaal Planbureau van september 1997 met betrekking tot de bouwnijverheid. Hierin wordt de impact op middellange termijn berekend van het behoud van de BTW-verlaging. Er wordt niet alleen een verhoging verwacht van de bouwactiviteit dankzij toenemende investeringen, maar bovendien zou de tewerkstelling in de bouwsector met 1.400 eenheden aangroeien. Heeft de federale minister van Financiën misschien niet de gelegenheid gehad deze studie te raadplegen?

Verder is er het terugverdieneffect. De federale regering doet gelden dat de maatregel in 1996 – het jaar waarin hij zijn volle effect sorteerde – de schatkist 4,5 miljard frank aan gedeerde inkomsten kostte. Dit bedrag werd meer dan gecompenseerd door de vermindering van de werkloosheidsbijdragen, een hogere inning van de personenbelasting, de belastingen op de vennootschappen en dies meer. Dit blijkt uit de studie van het Planbureau. De bouwfederatie heeft die inkomsten berekend op 7,6 miljard frank.

Anderzijds voert de regering aan dat het terugbrengen van het BTW-tarief voor een gedeelte van de bouwsector meer dan gecompenseerd wordt door de sector te laten genieten van de Maribelregeling, of een daling van circa 3 miljard frank op jaarbasis van de patronale bijdrage. In feite heeft de federale regering deze regeling moeten toekennen aan de bouwnijverheid in opdracht van de Europese instanties. Men is daar tot nu toe aan voorbijgegaan. Het is dus onjuist en onheus om er tweemaal gewag van te maken, het gaat hier zeker niet over een maatregel die specifiek voor de bouw werd ingesteld.

Er werd berekend dat voor een woning van 3 miljoen frank, mits handhaving van het tarief van 12 percent, er 450.000 frank aan BTW zou moeten worden betaald. Bij toepassing van de Maribelregeling zou voor zo een woning aan het BTW-tarief van 21 percent in het totaal 3.572.000 frank moeten worden betaald. Met het BTW-tarief van 21 percent zou men in het totaal 3.630.000 frank moeten betalen.

De essentie van deze zaak is echter dat die Mari-beloperatie over tewerkstelling in de bouwnijverheid gaat. Dat is op zich een goede zaak. Het is trouwens ook slechts een uitvoering van de Europese richtlijnen. In feite raakt de vermeerdering van de kostprijs altijd in hoge mate aan dezelfde,

namelijk de vele gezinnen met een bescheiden inkomen die in aanmerking kunnen komen voor een woning van 190 vierkante meter of een appartement van 100 vierkante meter. Hier wordt dus in feite een droom verbrijzeld, en we kunnen dit allemaal ervaren her en der in Vlaanderen.

Wij hadden echter wat anders verwacht van een regering die beweert een sociaal beleid te voeren. Van in het begin werd er gesproken over le retour du coeur. Het intrekken van het BTW-tarief van 12 percent druist hier regelrecht tegenin. Er zijn nog andere aspecten aan deze en aan andere maatregelen verbonden, die voor alle Vlamingen onaanvaardbaar zijn. Ik zal dit proberen te bewijzen.

Mijnheer de minister-president, ik heb zonet verwezen naar de studie die is gemaakt door het federaal Planbureau in september 1997. Ik heb in het weekend de cijfers die in dit document voorkomen in kaart gebracht. Als we die kaart bekijken – ik zal er u straks een kopie van overhandigen –, dan blijkt dat bijvoorbeeld inzake nieuwbouw in 1980 in Wallonië 31 percent werd gerealiseerd en in Vlaanderen 64 percent. Voor de begonnen woningen werd in Wallonië in 1985 20 percent, in Vlaanderen 78 percent en in Brussel 2 percent gerealiseerd; in 1990 in Wallonië 20 percent, in Vlaanderen 74 percent en in Brussel 6 percent; in 1996 in Wallonië 25 percent, in Vlaanderen 71 percent en in Brussel 4 percent. Tussen 1980 en 1997 werd in Wallonië 22 percent, in Vlaanderen 74 percent, en in Brussel 4 percent gerealiseerd. Er zijn dus inderdaad vele aspecten aan deze en aan andere maatregelen die voor alle Vlamingen onaanvaardbaar zijn.

Ik zou willen verwijzen naar het aantal bouwvergunningen dat in 1996 werd afgeleverd. De volgende cijfers komen uit de studie van het Planbureau. Voor Vlaanderen waren dat er 33.368, of 70 percent van het totaal, tegen 13.150 of 27,5 percent voor Wallonië en 1.200 voor Brussel. Daarnaast kan men de cijfers plaatsen voor de renovatieprojecten. U zult straks de correlatie zien. In het totaal waren er vorig jaar 17.637 renovatieprojecten, waarvan 9.694 of 55 percent voor Vlaanderen, tegen 6.755 of 38 percent voor Wallonië en 1.188 voor Brussel.

Vergeet die cijfers niet, mijnheer de minister-president, en vergeet ook die verschuiving en die renovatie niet, noch wat ik u straks zal zeggen over de aanpassing van de BTW-voeten. Voor nieuwbouw geldt, mits bepaalde voorwaarden inzake woonoppervlakte en inkomen, tot 31 december van dit jaar een BTW-tarief van 12 percent en voor renovatieprojecten één van 6 percent. Vergeet dus die 38

Vermeiren

percent in Wallonië niet, want dat is heel belangrijk.

Daarnaast wordt het BTW-tarief van 6 percent voor erkende sociale huisvestingsmaatschappijen op 1 januari 1998 op 12 percent gebracht. Ook hier staat Vlaanderen in de kou. In het Franstalig landsgedeelte wordt bijna niet gebouwd door sociale huisvestingsmaatschappijen, waardoor men daar de verhoging nauwelijks zal voelen. Ik verwijs opnieuw naar de percentages die ik daarstraks heb vernoemd inzake het renoveren.

Mijnheer de minister-president, collega's, in feite zullen de Vlaamse eigenaars verhoudingsgewijs de schatkist veel meer spijzen indien de federale regering haar standpunt handhaaft. Deze interpellaties in het Vlaams Parlement hebben tot doel daar een stokje voor te steken.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Vermeiren, u zegt dat het Vlaams Parlement daar een stokje wil voor steken. U hebt daarstraks het Bureau en de minister-president bedankt omdat we hierover kunnen debatteren.

Dit is echter pure demagogie, want de BTW is een puur federale materie. Ik vind het ook enigszins jammer dat de termijn niet wordt verlengd, maar ik heb het er moeilijk mee dat we in dit parlement veel debatteren over zaken waarvoor we niet bevoegd zijn.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Decaluwé, dan moet u uw ontslag indienen.

De heer Carl Decaluwé : Men is aan het fulmineren omdat de democratische rechten van het parlement zouden worden geschonden. Als we straks een resolutie goedkeuren waarin we 10 miljard frank willen voor de NMBS, zullen we achteraf moeten zeggen dat het jammer is dat men niet naar ons luistert. Mocht men in het federaal parlement goedkeuren dat er 10 miljard frank bijkomende middelen moeten komen voor sociale woningbouw, zullen we ook zeggen dat we niet over voldoende geld beschikken.

De essentie van het verhaal is : schoenmaker, blijf bij uw leest. Men zegt constant dat de burger niets van de staatsstructuur begrijpt. Mijnheer Vermeiren, u hebt het zelf nog niet aangedurfd te stellen dat de BTW een federale bevoegdheid is. Dat had

u eerlijkheidshalve in uw inleiding moeten zeggen, want nu stelt u gewoon dat de regering zijn werk niet doet.

De heer Francis Vermeiren : Dit is niet meer de CVP nouveau qui est arrivé, c'est le CVP en quatre, in plaats van in twee.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer Decaluwé, uw opmerkingen getuigen van een zeer verregaande struisvogelpolitiek. Ik vraag me af of u deze opmerkingen ook zou hebben geuit als nu uw fractiegenoot, de heer Olivier, op de tribune stond met een interpellatie die – naar ik vermoed – toch ongeveer dezelfde richting uitgaat.

Ten tweede, mijnheer Decaluwé, is het door de houding van politici zoals u dat we in dit Vlaams Parlement alleen maar kunnen debatteren over zaken waarvan u zegt dat we enkel daarover mogen debatteren. Het wordt tijd dat de CVP, en zeker leden van uw type, eens op tafel gaat kloppen in het federale parlement en desnoods in uw partijbureau.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, in tegenstelling tot alle andere Vlaamse parlementsleden vind ik dat de heer Decaluwé zeer wijze worden heeft gesproken. (*Rumoer*)

Het is trouwens om die reden, mijnheer Decaluwé, dat we na een lange discussie in onze fractie hebben beslist om geen interpellatie in te dienen. Ik zal dat straks nog toelichten. U zou dan wel uw collega, de heer Olivier, moeten aanraden zijn interpellatieverzoek in te trekken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik weiger me neer te leggen bij de interventies van collega's die menen dat het Vlaams Parlement alleen maar over zijn eigen bevoegdheden kan praten. Wij zijn verantwoordelijk voor de Vlaamse Gemeenschap, voor de Vlaamse economie en voor de Vlaamse tewerkstelling. Dat reikt veel verder dan onze eigen, strikte bevoegdheden. Er is op dat vlak trouwens in een procedure voorzien. De Vlaamse regering kan via overleg zaken aankakken bij de federale regering. (*Applaus bij de VLD, de VU en het VB*)

De voorzitter : Mijnheer Decaluwé, u kunt hierop kort repliceren. Daarna krijgt de heer Vermeiren het woord. Ik vraag hem nu al zijn interpellatie af te ronden.

De heer Carl Decaluwé : Ik richt me ook tot de heer Vermeiren. Hij was de indiener van de resolutie over de BTW-problematiek. Tijdens de bespreking hiervan heb ik dezelfde opmerkingen geformuleerd, maar ik heb de resolutie mee goedgekeurd omdat ik van de oppositie niet het verwijt wou krijgen om tegen een verlenging van de BTW-verlaging te zijn. Ik ben daar wel degelijk een voorstander van. Ik benadruk alleen dat deze materie aan de overkant moet worden besproken.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik wil heel sereen en rustig het volgende zeggen tegen mijn jonge collega's. Ik heb hier voor mij een krantenartikel liggen waarin de heer Van Peel, Vlaams parlements lid en CVP-voorzitter, duidelijk zegt voorstander te zijn van het behoud van het laag BTW-tarief. Fluit u uw eigen voorzitter terug ? Dat zal niet zo gemakkelijk zijn.

Mijnheer Decaluwé, mijn volgende verzoek is misschien wel geïnspireerd door het verschil in leeftijd. Ik wil u vragen ernstig na te denken over het feit dat de ministers van uw partij na het afleggen van voor Vlaanderen positieve verklaringen in deze regering en op andere niveaus, keer op keer worden teruggefloten door andere ministers, bijvoorbeeld van de PS. Ik denk hierbij aan de minister-president, aan de minister van Begroting die uiteindelijk door de knieën is gegaan of aan uw goede vriend, de heer Olivier. Ik vraag me af of u beseft welke schade u Vlaanderen en uw eigen partij berokkent door dergelijke taal te spreken. Bekijk toch de cijfers : men moet blind zijn om dan nog niet te zien in welke mate Vlaanderen wordt geschaad. Het verbaast mij enorm dat een jong, talentrijk en initiatiefvol parlements lid als u, mijnheer Decaluwé, een taal spreekt die zo schadelijk is voor Vlaanderen en de kleine man in Vlaanderen. Zoiets gaat mijn verstand werkelijk te boven. *(Applaus bij de VLD, de VU en het VB)*

Het zijn uiteindelijk de ouderen – de minister-president heeft het onlangs over mijn leeftijd gehad – die in de bres moeten springen om de ogen van de jongeren te openen. *(Rumoer)*

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Vermeiren, ik heb het inderdaad over uw leeftijd

gehad. Ik heb gezegd dat ik dacht dat u vijftien jaar jonger was.

De heer Francis Vermeiren : Dat zijn vriendelijke woorden, mijnheer de minister-president. U bent trouwens vriendelijker voor Vlaanderen, dan uw partijgenoten. *(Gelach)*

Collega's, ik wil er nog een keer de aandacht op vestigen dat de Vlaamse eigenaars veel meer zullen afdragen aan de schatkist indien de federale regering haar standpunt handhaaft. Men moet goed voor ogen houden dat voor de renovatieprojecten, waaraan in het zuiden van het land de voorkeur wordt gegeven, het BTW-tarief van 6 percent wordt behouden. Mijnheer de minister, u herinnert zich allicht de 38 percent waarover ik daarnet sprak.

Mijnheer Decaluwé, Vlaanderen bouwt graag en de Vlamingen hebben een baksteen in hun maag. U moet er rekening mee houden dat vooral de Vlaamse belastingbetalers de gevolgen hiervan voortaan ook in hun portemonnee zullen voelen. Vlaanderen dient door het bouwen de economie.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Vermeiren, hierover gaat deze discussie helemaal niet.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Vermeiren, u zegt dat de gevolgen voor de Vlamingen veel nadeliger zullen zijn dan voor de Walen, maar hebt u al eens nagedacht over de oorzaken hiervan ? Ten eerste is de Vlaming gemiddeld rijker dan de Waal. Ten tweede stimuleert de maatregel vooral de eigenaars, en in Vlaanderen zijn er heel wat meer eigenaars.

De heer Francis Vermeiren : Mevrouw Dua, ik heb ook een vraag voor u. Hoe komt het dat het Vlaamse volk anders reageert en over meer economische eigenschappen beschikt ? Dit is de vraag die wij ons stellen.

We verschillen hierin van mening en ik respecteer uw ideologie, maar u verliest de essentie uit het oog. Wij willen vermijden dat we ons over tien à twintig jaar in dezelfde positie bevinden als de Walen vandaag. Dit betekent echter niet, mevrouw Dua, dat wij niet over een solidariteitsgevoel beschikken. U kent mij voldoende om te weten dat ik solidair ben met de mensen uit het zuiden van het land.

Vermeiren

Mijnheer de minister-president, collega's, tijdens een recent vraaggesprek heeft de federale minister van Financiën Maystadt te verstaan gegeven dat hij niet per se tegen het behoud van het BTW-tarief van 12 procent was, maar hij beklemtoonde toch dat aanvankelijk duidelijk gesteld was dat het om een tijdelijke maatregel ging. Hij was zelfs bereid om het verlaagde BTW-tarief voor de bouw van een eengezinswoning te handhaven, maar zwichtte – dit zijn zijn woorden – om de solidariteit in de federale regering niet te verbreken.

Over welke solidariteit gaat het hier ? In tegenstelling met wat de heer Decaluwé zegt, rezen tijdens het debat in de Kamer bij de meerderheidspartijen stemmen ten gunste van het behoud van de maatregel.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Vermeiren, ik heb dat niet gezegd !

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Decaluwé, uw partijgenoten in de Kamer hebben hetzelfde gezegd als wat wij nu zeggen en wat uw partijgenoot, de heer Olivier, straks zal zeggen. In het debat in de Kamer rezen bij de meerderheidspartijen stemmen ten gunste van het behoud van de maatregel. Uiteindelijk zou de federale minister van Begroting de doorslag hebben gegeven. Dit zeiden vandaag ook de federale ministers Di Rupo en Maystadt. Waarmee houden wij ons hier dan bezig ? De houding van de meerderheid geeft ons hoop.

Mijnheer Decaluwé, uw partijvoorzitter, de heer Van Peel, pleit voor het behoud van het BTW-tarief. Indien de federale minister van Begroting dan toch de doorslag geeft, dan zijn we klaar. Straks zullen we dit dan hopelijk unaniem goedkeuren – en hopelijk zult u net als de vorige keer voor stemmen – en zullen we ons gelijk halen. Dat is ook de bedoeling van een interventie als deze.

Mijnheer de minister-president, op 30 april van dit jaar stonden we hier op de tribune naar aanleiding van de stemming over de resolutie betreffende de toepassing van het BTW-tarief van 12 procent in de sector van de sociale woningen. Wij drukten toen unaniem de hoop uit dat deze resolutie omwille van het sociale tewerkstellingseffect bij het overleg zou worden gesteund en dat spoedig zou blijken dat al het werk in het Vlaams Parlement niet voor niets zou zijn geweest. Hoe het overleg is verlopen, weten we niet. We weten wel dat de federale rege-

ring volstrekt geen rekening heeft gehouden met de resolutie.

Mijnheer de minister-president, wie heeft namens de Vlaamse regering deelgenomen aan het overleg ? Wanneer vond dit overleg plaats ? Welke boodschap werd aan de federale regering overgemaakt ? Heeft men tijdens het pleidooi voor Vlaanderen rekening gehouden met de studie van september over de bouwnijverheid, die werd gemaakt door het federaal Planbureau ? Welke argumentatie werd gebruikt om de boodschap van het Vlaams Parlement kracht bij te zetten ? Het is duidelijk dat Vlaanderen het kind van de rekening is geworden. Alle Vlaamse kandidaat-bouwers die hoopten op een verlenging van het verlaagd BTW-tarief, werden in hun hemd gezet.

Er zijn 300.000 woningen die niet voldoen aan de normen inzake hygiëne en comfort. Uw regering en in het bijzonder de Vlaamse minister van Huisvesting worden in hun pogingen om het woningpatrimonium op te tillen afgeremd door een maatregel van de federale regering waarop ze geen vat hebben. In feite wordt op het Vlaams huisvestingsbeleid een rem gezet. We kunnen niet aannemen dat uw regering daarop is gesteld.

Eens te meer willen we er bij de federale regering op aandringen in een motie, die ik op het einde van mijn interpellatie zal indienen, om niet doof te blijven voor het nadrukkelijk verzoek dat mijn inziens nogmaals op een ruime instemming zal kunnen rekenen.

Ik wil ook nog een aspect beklemtonen dat zeker niet over het hoofd mag worden gezien. De maatregel van de federale regering is niet van die aard om het vertrouwen in de toekomst aan te wakkeren. Kijk maar naar de resultaten van 1985 en 1987, waar men driemaal de maatregel heeft verlengd met drie maanden. Kijk naar de nefaste resultaten, zoals de verhoging van de ABEX-index en de bouwnijverheid. Het zijn altijd dezelfde mensen die daar het slachtoffer van zijn. Velen zien de toekomst met groot onbehagen tegemoet. Zullen ze het nog aandurven zich in een bouwavontuur te storten ? Een avontuur wordt het zeker als er geen betere vooruitzichten voor werkgelegenheid aan de jongere generatie worden geboden.

De verlaging van het BTW-tarief heeft een rechtstreeks effect op het financieel vermogen van de gezinnen, in tegenstelling tot de premies en andere fiscale aftrekken die slechts uitgestelde terugbetalingen vormen. In het zuiden van het land bestaat reeds een verzekering tegen inkomensverlies voor

Vermeiren

kandidaat-bouwers. In het Vlaams Gewest is dit nog steeds onbestaande.

Wij willen deze leemte opvangen en hebben een voorstel van decreet ingediend. Wij durven hopen dat dit voorstel en de motie in het Vlaams Parlement op een ruime instemming zullen kunnen rekenen. (*Applaus bij de VLD en het VB*)

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, uit de aanvragen tot interpellatie concludeer ik dat er unanimititeit bestaat over de houding die het Vlaams Parlement moet aannemen tegenover de geplande maatregel van het federale parlement. Die houding verschilt echter van die van sommige Vlaamse partijen in het federale parlement, die daar een andere taal spreken.

Om de bouwsector uit het slop te halen, besliste de regering twee jaar geleden om de BTW voor bescheiden woningen te verlagen van 21 percent naar 12 percent. De maatregel ging in op 1 januari 1996 en had betrekking op werken voor een schijf van 2 miljoen frank. Het tarief gold ook voor appartementen op plan, sleutel-op-de-deurwoningen en tweede verblijven.

Voor de personen die aan de vereiste criteria voldeden, leverde deze maatregel een besparing op die tot 180.000 frank kon oplopen. De kostprijs voor de schatkist wordt door de Nationale Confederatie van het Bouwbedrijf geraamd op 3 tot 4 miljard frank per jaar. Wat de bouwsector zelf betreft, werden volgens cijfers van de NCB door de verlaging van het BTW-tarief tussen januari 1996 en april 1997 zo een 3.700 bijkomende bouwvergunningen voor flats en eengezinswoningen afgeleverd. Die stijging is niet enkel toe te schrijven aan de gunstmaatregel. De historisch lage hypotheekrente heeft de vraag mee gestimuleerd. Het effect van het verlaagde BTW-tarief op de tewerkstelling in de bouwsector wordt door het NCB geschat op ongeveer 6.500 extra jobs. Ook al is de gunstmaatregel maar verantwoordelijk voor een deel daarvan, dan nog gaat het om enkele duizenden banen. Het NCB gaat er daarom van uit dat de kosten voor de schatkist ruimschoots werden terugverdiend via fiscale inkomsten en besparingen in de sociale zekerheid.

De beslissing – of naar de laatste geruchten, de intentie – van de regering zal volgens de beroepsfederaties Nacebo, de Nationale van metaal-, hout- en bouwvakondernemingen, NCB en VCB, Vlaamse Confederatie Bouw, duizenden jobs kosten in de bouwsector, vooral omdat deze zeer arbeidsintensief is. 1998 zou sowieso al een moeilijk jaar worden voor de bouwsector.

Ten eerste is er de beëindiging van het project Domus Flandria, het urgentieprogramma voor de sociale woningbouw. Dit project zorgde de voorbije drie jaar voor 10.000 extra woningen.

Ten tweede krijgt de bouwsector te kampen met de beperkingen die worden opgelegd door het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het VCB berekende dat het Ruimtelijk Structuurplan het aantal nieuwe woningen beperkt tot ongeveer 25.000 per jaar, tegenover de huidige 31.000. Bovendien zal de door het Ruimtelijk Structuurplan gecreëerde schaarste wat de bouwpercelen betreft de prijs van een stuk grond de hoogte injagen. Dit heeft zijn weerslag op het budget dat nog kan worden gespenseerd aan de woning.

Tenslotte is er nog de inkrimping van de bouwpremies. De vroegere maximale bouwtoelage van 250.000 frank wordt met het nieuwe systeem van rentesubsidies beperkt tot 150.000 frank. De beëindiging van de BTW-verlaging moet dus worden gezien als een zoveelste nieuwe belemmerende factor.

Naast de bouwbedrijven zijn de minder kapitaalcrachtige gezinnen de dupe van deze beslissingen. Stijgende grondprijzen, lagere subsidiëring en nu ook het wegvallen van de BTW-verlaging, maken dat veel gezinnen hun bouwplannen kunnen opbergen. Op één jaar tijd moet men voor het bouwen van eenzelfde huis enkele honderdduizenden frank meer op tafel leggen. Deze gezinnen hebben hoegenaamd geen boodschap aan de invoering van een Maribel-maatregel. Zelfs de 12 percent BTW-regeling is niet echt een geschenk te noemen. Het is niet meer dan het Europese gemiddelde. In Groot-Brittannië moet men bij de bouw van een eerste woning helemaal geen BTW betalen. In Wallonië worden eveneens meer inspanningen geleverd. Daar bestaat er een inkomensverzekering, die bouwers verzekert tegen inkomensverlies. Wanneer een bouwer om een of andere reden moet terugvallen op een lager inkomen, bijvoorbeeld een werkloosheidsuitkering, komt het Waals Gewest tussen in de maandelijkse aflossing van de lening. Geen wonder dat de particuliere woningbouw daar enorm is toegenomen.

Wymeersch

Het afschaffen van de maatregel kan op nog een ander vlak als asociaal worden bestempeld. De sociale woningbouw zal bijzonder veel hinder ondervinden van de stopzetting van de gunstmaatregel. Door het optrekken van het BTW-tarief, waarschijnlijk het herstel van het tarief van 12 procent, zien de huisvestingsmaatschappijen hun middelen inkrimpen terwijl de vraag naar sociale woningen onveranderd hoog blijft. Volgens de onderzoekers van het Centrum voor Sociaal Beleid is er in Vlaanderen alleen al een behoefte aan 207.681 sociale woningen. Het aanbod telt slechts 116.000 woningen.

Het Vlaams Blok veroordeelt de beslissing van de regering om de BTW-maatregel niet te verlengen. Ten eerste dient de regering de bouwsector een enorme klap toe. Als de vraag naar nieuwe woningen daalt, zal dat zeker een weerslag hebben op de tewerkstelling in deze sector. Het invoeren van een Maribel-maatregel kan dit niet verhelpen omdat het de vraag niet stimuleert. Hieruit blijkt nog maar eens dat de regering een weinig samenhangend beleid voert. Enerzijds pompt ze miljarden frank in tewerkstellingsplannen en anderzijds voert ze besparingen door die duizenden banen kunnen kosten.

Het stopzetten van de BTW-verlaging is een asociale maatregel omdat ze de gezinnen en de sociale woningbouw financieel zwaar treft. In de eerste plaats zijn het de gezinnen met een lager inkomen die het slachtoffer worden van deze beslissing. In dat opzicht is zeker voor de eerste bescheiden woning het behoud van het lage BTW-tarief absoluut verantwoord. Een behoorlijk dak boven het hoofd is een primaire behoefte en zelfs een recht voor iedereen.

Daarbij willen we nog wijzen op het feit dat de afschaffing van de maatregel vooral Vlaanderen zal treffen. De meeste bouwbedrijven liggen immers in Vlaanderen en het grootste deel van de werknemers in de bouwsector is dan ook Vlaams, namelijk 62 procent of 118.100 werknemers op een Belgisch totaal van 190.000. Aangezien men verwacht dat de afschaffing van het verlaagde BTW-tarief duizenden jobs zal kosten, kunnen we ook veronderstellen dat dit verlies verhoudingsgewijs vooral aan Vlaamse kant zal doorwegen.

De argumentatie dat de Maribel-maatregel een pleister op de wonde is en in de eerste plaats Vlaanderen zal bevoordelen, moeten we met een grote korrel zout nemen. Het is inderdaad waar dat

een vermindering van de sociale lasten nergens meer arbeidsplaatsen oplevert dan in de bouwsector. Het is echter ook waar dat de bouwactiviteit op een hoog peil moet worden gehouden opdat de vermindering van de sociale lasten daadwerkelijk arbeidsplaatsen zou opleveren. De verlaging van de arbeidskosten kan de vraag naar nieuwe woningen niet aanzwengelen.

Mijnheer de minister-president, er zit duidelijk een communautair addertje onder het gras. Zoals we in het verleden hebben gezien bij het afschieten van Marivlam en Vlaminov, is ook deze BTW-maatregel ten nadele van Vlaanderen. Of het veto nu komt van minister Di Rupo, minister Maystadt of van de federale minister van Begroting Van Rompuy, doet er niet toe. Ik raad trouwens uw minister van Economie aan even te overleggen met een naast familielid om deze maatregel toch nog op te schorten.

Minister-president Luc Van den Brande : U weet dat de CVP een gezinspartij is. Het is dus vanzelfsprekend dat de contacten legio zijn. U kunt daar dus alvast op rekenen.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de minister-president, ik hoor u graag zeggen dat de CVP een gezinspartij is. Ik hoop dat u dat in dit dossier ook zult kunnen bewijzen.

Welk gevolg heeft de Vlaamse regering gegeven aan de resolutie die in het Vlaams Parlement unaniem werd goedgekeurd ? Hoe hebt u dat gedaan ? Hebt u een brave brief geschreven naar uw collega's in het federaal parlement en bent u beleefd gebleven, zoals we u kennen ? Hebt u dat met aandrang gedaan of hebt u een aantal eisen gesteld ?

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Wymeersch, we zijn het niet eens over een aantal benaderingen die te maken hebben met mens en samenleving, maar ik moet toegeven dat u meestal, om niet te zeggen altijd, beleefd bent.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de minister-president, stel dat u hierover vooraf of nadien contact hebt opgenomen met uw federale collega's, wat zijn dan volgens hen de redenen om Vlaanderen in dit dossier achter te stellen ? Weet u wie de doorslaggevende stem heeft gehad om deze maatregel op federaal niveau door te drukken ? Wat zijn, na de beslissing van het federale parlement, de stappen die u hebt genomen of die u zult nemen in de zeer nabije toekomst ?

Wymeersch

Ten slotte : we zijn verheugd dat ook een andere fractie een parlementair initiatief overweegt. Welke eventuele compenserende maatregelen zal de Vlaamse regering treffen, en hoe zal dat gebeuren ? Zulke maatregelen bestaan trouwens ook in Wallonië.

Mijnheer de minister-president, we zijn benieuwd naar uw antwoord, en naar het stemgedrag in het Vlaams Parlement over de motie die bij het eind van dit debat zal worden neergelegd. Maar we zijn vooral benieuwd naar wat er buiten dit parlement gebeurt : naar de houding van de Vlaamse regering tegenover de federale regering. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte minister en collega's, in dit halfrond beseft iedereen dat we een federale materie behandelen. Maar dat was ook het geval toen we op 30 april die resolutie met unanimiteit hebben goedgekeurd. In die beslissing is de grondslag terug te vinden van onze interpellatie.

Voor ik het daarover heb, wil ik aan het adres van de heer Vermeiren zeggen dat het jammer is dat hij de communautaire toer is opgegaan. Het Vlaams Blok heeft dat uiteraard ook gedaan. Van hen zijn we dat gewoon. Ik betreur echter dat de heer Vermeiren nu eenzelfde pleidooi houdt, en dat hij daarbij cijfers en statistieken van het Planbureau heeft aangehaald.

We hebben natuurlijk alle vertrouwen in het Planbureau. Dat staat hier niet ter discussie. Maar ik zou de heer Vermeiren in dat verband toch aan een citaat van een vooraanstaand politicus willen herinneren. Hij sprak die woorden ongeveer zestien jaar geleden uit, toen we samen onze eerste stappen in de Kamer zetten. 'Cijfers en statistieken zijn als een bikini : ze verbergen het essentiële', luidde de uitspraak in kwestie. Het zou nuttig zijn als de heer Vermeiren deze uitspraak indachtig zou blijven.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik heb het altijd moeilijk om met mijn goede vriend en collega De Loor te bekvechten. Ik wil enkel dit zeggen. Als iemand reeds zestien jaar tegen een bikini aankijkt, moet hij het aandurven om ook eens aan de andere kant te gaan kijken. Ik zou u dat willen aanraden, mijnheer De Loor.

Als u nu beweert dat ik de communautaire toer opga, dan antwoord ik daarop dat het een goede zaak is dat iedereen in dit land – in Wallonië, in Vlaanderen en in Brussel – zich bewust wordt van de cijfers van het Planbureau. Statistieken hebben toch geen nut als we ze niet lezen, interpreteren, en er conclusies uit trekken ?

Er zijn nog altijd mensen die vanuit Vlaams standpunt nefast wegen op de beslissingen op de andere beleidsniveaus. Deze beslissingen zijn schadelijk voor Jan-met-de-pet, en in casu voor de mensen die willen bouwen. Het getuigt dan toch van veel gezond verstand als we dat onder ogen willen zien. Die cijfers verplichten ons dus om, zoals u zegt, de communautaire toer op te gaan. Ik meen dat het eerder een kwestie is van gezond verstand. Wanneer dat gezond verstand op elk niveau zou primeeren, en ik heb het dan niet over de federale regering of de gewestregering maar wel over diegenen die de besluitvorming kiezen, dan zou ons een betere toekomst wachten.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer De Loor, u betreurt het dat de heer Vermeiren de communautaire toer opgaat. Wij juichen dat uiteraard toe, maar dat bent u van ons gewoon. Wat we betreuren, is dat u komt interpellieren ten gunste van een verlenging van de maatregel en dat uw partij daarbij een andere houding aanneemt dan uw fractie in het federaal parlement. In het Beknopt Verslag van de Kamer lees ik dat uw partijgenoot, de heer Suykens, het volgende zegt : 'Rekening houdend met de gunstige rente, lijkt de verlenging onnodig. Er zijn wellicht betere maatregelen om de bouw van de eerste en enige woning aan te moedigen. De federale, budgettaire ruimte is beperkt terwijl de Vlaamse Gemeenschap over de nodige middelen beschikt.'

U neemt dus een andere houding aan dan het federaal parlement. Bovendien weet u blijkbaar hoe de Vlaamse regering de middelen zal aanreiken om de bouwsector opnieuw aan te zwengelen. Ik hoop dat u op deze twee punten kunt antwoorden en ze desgevallend kunt verantwoorden.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Mijnheer Wymeersch, u hoeft niet zo voorbarig te zijn. U zou beter wachten tot het einde van mijn interpellatie.

Niemand zal tegenspreken dat de BTW-verlaging de schatkist heel wat geld heeft gekost. Hoeveel het terugverdieneffect is geweest, is wellicht moeilijk te becijferen. Daarover kan men veel filosofe-

De Loor

ren en discussiëren. Men kan echter niet ontkennen dat deze maatregel sommige mensen ertoe heeft aangezet om te bouwen. We wensen dan ook dat de BTW-verlaging na 1 januari 1998 van toepassing zou blijven, hoewel we duidelijk weten dat deze slechts voor een beperkte tijdspanne van twee jaar is ingevoerd. Wanneer men evenwel iets bekomt, ontstaat, ondanks het feit dat het om een volgens afspraak tijdelijke maatregel gaat, toch de illusie en het verlangen om dit te behouden. Dit geldt ook voor de BTW-maatregel. Er zijn trouwens talrijke argumenten die pleiten voor het behoud ervan.

Op een ogenblik dat zowel de federale als de Vlaamse regering de tewerkstelling als absolute prioriteit naar voren schuiven, zou het te betreuren zijn indien door deze BTW-verlaging de tewerkstelling in de bouwnijverheid, die nog steeds een arbeidsintensieve sector is, daarvan een nefaste invloed zou ondervinden. Het spreekwoord dat zegt dat als de bouw goed gaat, alles goed gaat, is ook vandaag nog van toepassing. We vragen dan ook met klem om nogmaals bij de federale regering aan te dringen op een verlenging van deze maatregel. Voor ons mag de toekenning wel selectiever gebeuren. Tweede verblijven alsook villa's en appartementen aan de kust of waar dan ook, bestemd voor verhuur, hoeven niet van deze BTW-verlaging te genieten. Enkel bescheiden woningen die voldoen aan de vooropgestelde oppervlakte en voor zover het om de eerste of enige woning gaat, mogen op dit verlaagde tarief aanspraak kunnen maken.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer De Loor, ik heb veel sympathie voor wat u zegt. We moeten inderdaad eerst aandacht schenken aan de eigenaars van een hoofdverblijfplaats, maar we mogen de negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid ook niet uit het oog verliezen. Ook daar krijgen degenen voor wie u pleit mee te maken. Vergeet niet dat als u de BTW-verlaging automatisch aanreikt, u op een ander niveau moet schuiven.

De heer Herman De Loor : We pleiten in die zin, omdat we van oordeel zijn dat de sociale maatregelen moeten blijven bestaan. Deze BTW-verlaging moet ook een sociale maatregel zijn. Dit is trouwens al aangestipt in onze resolutie van 30 april 1997.

Mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, met deze correctie van de bestaande reglementering hebt u waarschijnlijk meer kans de federale regering over de streep te krijgen en de gedeeltelijke verlenging van het lagere BTW-tarief te verkrijgen. Het verlies aan BTW-ontvangsten voor de schatkist zal in belangrijke mate worden opgevangen. Op 22 november 1995, bij de aankondiging van deze BTW-verlagingsmaatregel, heeft de Vlaamse regering al beslist er bij de federale regering op aan te dringen deze maatregel ook na 1997 te verlengen. De verlaging is pas op 1 januari 1996 in werking getreden, en had op dat ogenblik nog geen effect gesorteerd.

De federale regering heeft beslist de kredieten voor een verlaagd BTW-tarief voor te behouden voor justitie, gezondheidszorg en lagere sociale lasten om de werkgelegenheid te stimuleren. Dat zijn ontegensprekelijk departementen en sectoren die in de toekomst meer aandacht en financiële middelen verdienen. Een en ander mag wel niet verhinderen dat het verlaagde BTW-tarief van 12 procent ook na 1 januari 1998 onder supplementaire en selectieve voorwaarden van toepassing blijft.

Mijnheer de minister-president, na al deze overwegingen en dit pleidooi, zou ik een antwoord willen krijgen op de volgende vragen. Heeft de Vlaamse regering beslist de resolutie van 30 april 1997 uit te voeren ? Zo ja, op welke wijze en wat was het antwoord van de bevoegde federale minister ? Al op 22 november 1995 heeft de Vlaamse regering beslist een verzoek te richten tot de federale minister Maystadt opdat de maatregel na 1997 zou worden verlengd. Werd hier gevolg aan gegeven ? Zo ja, wat was het antwoord van de federale minister ? Indien later blijkt dat de federale regering niet op haar beslissing terugkeert, verzoeken we de Vlaamse regering met aandrang gelijksoortige maatregelen te nemen, want voor de BTW zijn we niet bevoegd.

Vlaamse gezinnen met een bescheiden inkomen moeten immers meer kansen krijgen om een woning te bouwen op de markt van de sociale privé-woningen. Ik denk hierbij aan een systeem van rentesubsidies of aan een verzekering voor inkomensverlies. De heer Vermeiren heeft gezegd dat zijn partij daarover een voorstel van decreet zal indienen.

De heer Francis Vermeiren : Het is al ingediend.

De heer Herman De Loor : Ik wil erop wijzen dat in de beleidsverklaring van minister Peeters al is aangekondigd dat er zo een verzekering komt. We

De Loor

hopen dat dat inderdaad het geval is. Velen durven immers de stap om te bouwen niet zetten omwille van hun onstabiele werksituatie. Een inkomensverzekering zal dus in de toekomst een belangrijk element zijn. Misschien is dit de gelegenheid om daar spoed achter te zetten en in de nodige financiële middelen te voorzien. (*Applaus bij de SP en de VLD*)

De voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer Marc Olivier (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, zoals hier reeds ten overvloede werd gezegd, heeft het Vlaams Parlement op 30 april van dit jaar eenparig een voorstel van resolutie aangaande de toepassing van het verlaagde BTW-tarief van 6 percent in de bouwsector goedgekeurd. De Vlaamse regering werd ertoe aangezet om er bij de federale regering op aan te dringen dat deze de toepassing van dit zogeheten tijdelijk tarief zou voortzetten na 31 december 1997.

Met dit verlaagde tarief werd de BTW op 12 percent gebracht voor de eerste schijf van 2 miljoen frank voor particuliere woningen van maximaal 190 vierkante meter en voor appartementen van maximaal 100 vierkante meter. Het BTW-tarief in de sector van de socialewoningbouw werd teruggebracht tot 6 percent. Een aantal Vlaamse parlementsleden zegden dat we deze maatregel alleen op het federale vlak zouden kunnen behandelen. Ik herinner er echter aan dat het toepassingsgebied en het bepalen van begrippen als eerste woning en sociale woning uitsluitend tot de bevoegdheid van de gewesten behoort. Dan heb ik het nog niet over de weerslag van de maatregelen op de tewerkstelling en natuurlijk ook op het budget van de kandidaat-bouwers en de socialehuisvestingsmaatschappijen.

Met deze actie werd in feite een tweevoudig doel beoogd. Enerzijds kregen degenen die een ernstige inspanning wilden leveren om een eigen eengezinswoning te verwerven, een flink steuntje in de rug. Voor een woning, niet groter dan 190 vierkante meter, betekent deze maatregel immers een besparing van 180.000 frank. Voor wie aan het bouwen is en tweemaal nadenkt over elke uitgave, is dit zonder meer een sterke stimulans. Anderzijds zorgde de BTW-verlaging onmiskenbaar voor een grotere activiteit in de bouwsector, wat de werkgelegenheid in deze voor de Vlaamse economie cruciale sector in grote mate ten goede kwam. De uit de BTW-verlaging resulterende verhoogde bouwacti-

viteit zou volgens uiteenlopende bronnen de kosten ervan voor de schatkist ruimschoots compenseren.

Ik wil hier niet in herhaling vallen over cijfers. De gegevens van Nacebo, hier geciteerd door onder meer de heer Vermeiren, en die van de Nationale Confederatie van de Bouw wijzen in dezelfde richting. Over de exactheid van deze gegevens kan worden gediscussieerd. In ieder geval tonen dergelijke cijfers zeker en duidelijk aan dat er voor de federale overheid een belangrijk terugverdieneffect bestaat, dat de gedane investeringen overstijgt. Uiteraard bestaat er een duidelijk verband tussen de werkgelegenheid en de verhoogde bouwactiviteit.

De federale minister van Financiën heeft het regelmatig over de kosten van deze maatregel. De vraag is echter of men hier wel van kosten kan spreken. Kan de minister-president meer duidelijkheid verschaffen over de argumenten die de federale regering heeft aangehaald ? Ik veronderstel immers dat de federale regering, zoals voorheen gebeurde, overleg heeft gepleegd met de gewestministers. Of werd terzake helemaal geen uitleg verstrekt, ondanks het feit dat ons parlement toch deze belangrijke resolutie goedkeurde ?

De stopzetting van het verlaagde BTW-tarief heeft ook gevolgen voor de socialewoningbouw. Ter illustratie kan ik verwijzen naar de volgende cijfers. Wat de socialehuursector betreft, werd er in 1996 – inclusief BTW – een totaalbedrag van 6,6 miljard frank aan facturen betaald voor de nieuwbouw en de vervangingsbouw van huurwoningen. Daarop werd ongeveer 376 miljoen frank minder BTW betaald. Voor de socialekoopsector heeft het niet doorrekenen van 6 percent BTW in de aankoopakten van 900 woningen in 1996 een globale invloed gehad van ongeveer 148 miljoen frank. Voor 1996 kan de totale invloed van de BTW-verlaging in de socialewoningbouw dus worden geschat op ongeveer 525 miljoen frank. Dit bedrag zal door de stopzetting van de maatregel vanaf 1998 wél moeten worden betaald.

Ik heb ook de gegevens van de andere gewesten opgezocht. Voor Wallonië gaat het voor 1996 om een bedrag van 121 miljoen frank. Voor Brussel bedraagt dit 83 miljoen frank. Alles samen gaat het dus niet om 1,5 miljard frank, zoals federaal minister van Financiën Maystadt vorige week verklaarde, maar wel om slechts 729 miljoen frank.

Voor 1997 zal de activiteit, in functie van de programma's, niet de waarden bereiken van 1996. We

Olivier

kunnen dus nu al met vrij grote zekerheid stellen dat in 1997 het bedrag voor de socialewoningbouw niet boven de 700 miljoen frank zal uitkomen.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Olivier, als ik u goed begrijp, houdt u hier een vurig pleidooi om de BTW-verlaging naar 6 percent in de sociale huisvesting te verlengen. Ik heb hier het wetsvoorstel bij me van mevrouw Pieters, een partijgenote van u in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Hierin is enkel sprake van de verlenging van de maatregel van 12 percent voor privé-woningen. Ik vind echter geen enkele verwijzing naar de maatregelen in de sociale huisvesting.

Misschien kunt u uw collega in de Kamer vragen onze amendementen daar te steunen, ofwel kunt u haar vragen om de sociale huisvesting niet te vergeten als ze een wetsvoorstel indient.

De heer Marc Olivier : Mevrouw Dua, u moet niet eens wachten tot het wetsvoorstel van mijn collega in de Kamer wordt besproken. Morgen al zult u in de Senaatscommissie voor Financiën de gelegenheid hebben om een voorstel van mijn partijgenoot D'Hooghe te bespreken en eventueel goed te keuren. Uw geduld wordt dus niet op de proef gesteld.

Mevrouw Vera Dua : Er zijn dus blijkbaar twee stromingen binnen de CVP.

De heer Marc Olivier : Neen, de stromingen zijn gelijk. Beide voorstellen gaan in dezelfde lijn. De voorzitter van onze partij heeft dat trouwens ook duidelijk geponereerd.

De heer Ward Beysen : Het is te hopen dat u dan de heer Decaluwé meekrijgt.

De heer Marc Olivier : Dat zal geen enkel probleem zijn.

De heer Francis Vermeiren : Ik heb de indruk dat u elkaar niet in de ogen durft kijken.

De heer Marc Olivier : Dan vergist u zich toch. In dat opzicht zijn we nog steeds als twee handen op een buik. (*Hilariteit*)

Collega's, de stopzetting van deze maatregel zal daarenboven een ernstig effect hebben op de huurprijs van nieuwe projecten in de socialewoningbouw. De huurprijs wordt namelijk berekend in

functie van de kostprijs van het bouwproject, waarvan de BTW onmiskenbaar deel uitmaakt. Daardoor zullen ook huurders van nieuwe sociale woningen vanaf volgend jaar meer dienen uit te geven voor hun huisvesting. Op dit ogenblik legt dit parlement in zijn werkzaamheden rond het bestrijden van de armoede duidelijk de klemtoon op het belang van een behoorlijke huisvesting voor het leiden van een kwaliteitsvol leven. Daarom moet deze evolutie absoluut worden vermeden. Bovendien heeft er overleg plaatsgevonden met de Vlaamse regering over het toepassingsgebied van de BTW-verlaging tot 6 percent voor de socialewoningbouw. We kunnen er dan ook van uitgaan dat er bij een verhoging van dit tarief opnieuw overleg zou zijn gepleegd.

Daarnaast zullen de huisvestingsmaatschappijen door een verhoogd BTW-tarief minder woongelegenheden kunnen realiseren. In de sector van de sociale huisvesting is men trouwens niet zoveel met de argumentatie van federaal minister Maystadt dat het hier een tijdelijke maatregel betreft. Een socialehuisvestingsmaatschappij wordt geconfronteerd met bepaalde administratieve procedures die het snel inspelen op bepaalde marktomstandigheden niet altijd even gemakkelijk maken. Kan men hierover enig uitsluitsel geven ?

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer Olivier, ik heb een stuk van het debat gemist. Tot mijn grote spijt was ik even buiten. Over één zaak zijn we het echter allemaal eens : dit is een probleem dat Vlaanderen speciaal aanbelangt, maar waarover we niet bevoegd zijn.

De heer Marc Olivier : Het is niet het enige geval waarvoor dit geldt.

De heer John Taylor : Dat weet ik. In elk geval zijn we niet bevoegd om er zelf iets aan te doen. De Vlaamse regering kan overleg plegen met de federale regering. Is het niet mogelijk om dit onderwerp in de Senaat, die toch bedoeld is als ontmoetingsplaats voor de gemeenschappen en gewesten, ter sprake te brengen en op die manier de federale regering te bereiken ? Zou dat geen uniek middel zijn ? (*Applaus bij de CVP en AGALEV*)

De heer Marc Olivier : Mijn goede vriend John Taylor – in onze partij zijn we allemaal goede vrienden – door uw drukke werkzaamheden slaagt u er blijkbaar niet in de activiteiten van de senatoren te volgen. Vorige donderdag is niet enkel in de Kamer, maar ook in de Senaat langdurig over

Olivier

deze maatregel gesproken. Mevrouw Dua en ikzelf hebben als gemeenschapssenatoren dit onderwerp aangekaart.

De heer John Taylor : Er is nog een groot verschil tussen de bespreking van deze maatregel in de Senaat en het ter sprake brengen in de Senaat van de bekommernis van het Vlaams Parlement over beslissingen van de federale regering. Dat is een andere benadering dan deze waarbij de Senaat als onderdeel van het federaal parlement fungeert.

De heer Marc Olivier : Ik kan u geruststellen, mijnheer Taylor. We vertolken in de Senaat de bekommernissen van het Vlaams Parlement. Er is trouwens ook verwezen naar de unaniem goedgekeurde resolutie door mevrouw Dua en ikzelf. Ik zal op het einde van mijn betoog een initiatief aankondigen. Indien het initiatief van de heer D'Hooghe eventueel moeilijkheden bij de regering zou kunnen veroorzaken, dan zullen we hier ook initiatieven nemen, die de bezorgdheid van het Vlaams Parlement zal doordrukken op het niveau waar dat in feite moet gebeuren.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Olivier, ik wens de puntjes op de i te zetten. U hebt inderdaad een vraag gesteld over de maatregel op zich, maar ik ben de enige geweest die echt heeft gevraagd wat de Vlaamse regering heeft gedaan. Ik zal straks deze vergadering inlichten over het antwoord van de federale minister op deze vraag.

De heer Marc Olivier : Het is niet aan de Senaat om te vragen wat de Vlaamse regering heeft gedaan. Het Vlaams Parlement heeft die taak, door middel van interpellaties. Wel moet de Senaat de minister van Financiën vragen of hij overleg heeft gepleegd met zijn collega's uit de respectieve gewestregeringen. Ik heb hem die vraag gesteld, maar hij heeft er niet op geantwoord.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Het wordt voor ons en voor mij in het bijzonder met de minuut ingewikkelder. We horen verschillende stemmen vanop dezelfde banken.

Ik zou de heer Olivier een duidelijke vraag willen stellen. In zijn hoedanigheid van gemeenschapssenator heeft hij in de laatste minuten dikwijls allusie

gemaakt op wat hij in de Senaat gaat doen en op de voorstellen die hij en zijn collega's gaan neerleggen. Kan ik van de heer Olivier, rekening houdend met het feit dat wij hier unaniem stelling hebben genomen – en hopelijk gaan we dat straks nog doen – hic et nunc de zekerheid krijgen dat zijn stemgedrag in de Senaat over het vertrouwen in de regering over deze materie in dezelfde zin zal zijn ?

De heer Marc Olivier : Dat is niet veel gevraagd. Ik kan u geruststellen dat we het voorstel van de heer D'Hooghe in ieder geval zullen goedkeuren.

De heer Francis Vermeiren : Ik heb het niet over het voorstel. Ik juich alles toe wat u zegt, en dat zou men op uw banken ook moeten doen. Ik neem nota van de initiatieven die uw fractie neemt.

Uw fractie, in het bijzonder in de Senaat, steunt de federale regering. Als u vanop deze tribune blijft zeggen dat wat die federale regering doet niet goed is, dan vraag ik u zeer direct : blijft u die regering steunen ? (*Gelach*)

De heer Marc Olivier : Dat is natuurlijk een zeer goede vraag. (*Gelach*)

Het antwoord is duidelijk dat wij de regering blijven steunen, maar over een zeer specifieke maatregel zullen we vragen stellen en we zullen ons standpunt bepalen als we het antwoord van de regering krijgen.

We zullen het resultaat afwachten van de bespreking van het voorstel van de heer D'Hooghe in de commissie voor Financiën. We zullen ons standpunt daarover bepalen in de plenaire zitting. Voor de eerste gezinswoning zit het er al in. Mocht ook dat niet kunnen worden aangenomen wegens de sociale kost, dan zullen we deze zaken moeten doordrukken, in ieder geval voor de sociale-woningbouw, waar de kostprijs op jaarbasis nog geen 700 miljoen frank is, maar ook rekening houdend met de andere conclusies van de bespreking over de kansarmoede.

Ik meen dat de regering ook op andere vlakken standpunten terzake heeft ingenomen en dat ze ook op dat vlak duidelijkheid moet scheppen.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het zal u niet verwonderen dat ik in de loop van mijn interpellatie even zal antwoorden op een aantal tussenkomsten die hier gehouden

Bogaert

zijn, onder andere van de heer Decaluwé en mevrouw Dua.

Om te vermijden dat de discussie al van bij het begin oeverloos wordt, zal ik eerst kort de inhoud van mijn interpellatie naar voor brengen. Ik wil daarbij een poging doen om niet te herhalen wat de vorige interpellanten reeds hebben gezegd, hoewel ik mij voor meer dan 90 percent achter hun opmerkingen kan scharen.

Ik wil toch nog even onderstrepen dat ook in onze ogen deze beslissing van de federale regering een bijzonder asociale maatregel is. Het gaat niet over een nieuwe maatregel, maar over het niet verlenen van een bestaande maatregel, waartoe men in oktober heeft beslist. Het niet-verlenen van het verlaagde BTW-tarief in de bouwsector treft in de eerste plaats, zoals al meermaals is gezegd, de bouw van bescheiden woningen. Diegenen die met relatief bescheiden middelen deze stap willen zetten, zijn de eerste slachtoffers.

Ten tweede is dit een zoveelste bewijs van de hypocrisie van de federale regering-Dehaene. Verontschuldigt u mij voor het woordgebruik, maar ik kan er niet omheen. Op minder dan veertien dagen tijd zegt deze regering aan de ene kant, dan nog met veel show en nachtelijk overleg, dat ze in 1998 minstens 6 miljard frank zal uittrekken voor nieuwe werkgelegenheid. Tegelijkertijd neemt ze een beslissing waarbij ze meer dan 4 miljard frank onmiddellijk weer inpikt en in dezelfde staatskas laat verdwijnen. Zo vernietigt ze dus tegelijkertijd minstens 3.500 jobs.

Wanneer een ondernemingsleider dit in een Brussels hotel had aangekondigd, zoals gebeurde naar aanleiding van de sluiting van Renault Vilvoorde, kwam er de terechte reactie van Vlaanderen en de deels terechte reactie van premier Dehaene. Maar hij begaat in één adem dezelfde enorme stomiteit. Ik noem het zo, maar het is veel erger dan dat. Het niet-verlenen van deze maatregel na 31 december 1997 heeft precies dit onmiddellijke gevolg. Het is bovendien een foute voorstelling van de feiten dat de verlenging van de maatregel aan de schatkist nog eens meer dan 4 miljard frank zou kosten. De heer Vermeiren heeft ernaar verwezen en hij staat niet alleen. Men heeft aan de hand van concrete cijfers, die recent zijn gepubliceerd, bewezen dat precies die extra tewerkstelling in de loop van de voorbije twee jaar voor minstens evenveel miljarden frank aan besparingen in uitgaven voor werkloosheid en aan extra inkomsten voor directe

belastingen op inkomens heeft gegenereerd. Het is bovendien fout te stellen dat we daardoor nog eens 4,5 miljard frank extra zouden moeten uitgeven. De maatregel verdient ze onmiddellijk zelf terug.

Ten derde, mijnheer de minister-president, ik laat het aan u over te oordelen of u terecht hebt gezegd dat de CVP een gezinspartij is. Ik meen me toch te herinneren dat de CVP onlangs een gezinsdag heeft gehouden. De voorzitter, de heer Van Peel, lid van het Vlaams Parlement, heeft daar nadrukkelijk een pleidooi gehouden in die zin.

Minister-president Luc Van den Brande : U was er toch niet, mijnheer Bogaert ?

De heer Jean-Marie Bogaert : Zelfs niet in gedachten. Ik was wel in de buurt, en daar ben ik fier op.

De CVP zal nog eens een extra fractievergadering moeten houden om intern de snaren te stemmen. Ik neem aan dat de voorzitter van de partij de tolk is van de hele partij.

Ik stel vast dat diezelfde CVP een federale premier aflevert die zich daar blijkbaar niet al te veel van aantrekt. Ik stel dus ook vast dat de CVP niet langer zwaar doorweegt op de beslissingen die op federaal niveau worden genomen.

We hebben ons al herhaaldelijk geërgerd over het feit dat de CVP van het Vlaams Parlement niet de CVP is van het federale parlement. Wat nu gebeurt, is echter nog veel erger. De CVP weegt niet eens meer als beleidspartij op de beslissingen die de federale regering neemt.

Ten slotte betekent dit zowel voor het Vlaamse Parlement in zijn geheel als voor Vlaanderen zelf een bijzonder zware kaakslag. Op 30 april hebben we hier unaniem een resolutie goedgekeurd waarbij we, in naam van Vlaanderen, om een verlenging van de maatregel vroegen. Misschien was dat voor bepaalde federale regeringsleden reeds een reden om het juist niet te doen.

In tegenstelling tot wat hier werd gezegd – en ik richt mij nu heel specifiek tot mevrouw Dua – wordt niet Vlaanderen het zwaarst getroffen door het niet verlengen van de maatregel. Het is dus niet juist dat de gevolgen voor Wallonië minder erg zouden zijn.

Mijnheer Vermeiren, in aanvulling op wat u reeds geciteerd hebt, wens ik nog de volgende cijfers te geven. Het is juist dat er in 1996 en in 1997 onder deze maatregel in Vlaanderen veel meer nieuwe

Bogaert

woningen zijn gebouwd dan in Wallonië. Maar daartegenover staat dat in 1996, het jaar waarin de maatregel werd ingevoerd, de reële aangroei in Wallonië vijfmaal hoger lag dan in Vlaanderen. In Wallonië werden in 1996 28 percent meer bouwvergunningen afgeleverd in vergelijking met 1995. In Vlaanderen lag die toename op 5 percent. Het effect van deze maatregel, gecombineerd met twee maatregelen waar ik straks op terugkom, was voor Wallonië verhoudingsgewijs dus vijf keer zo groot als voor Vlaanderen.

Mevrouw Dua, wat u daarnet zei, is dus verkeerd. U zei dat deze maatregel voor Wallonië – door het lagere inkomenspeil en door de beperktere mogelijkheden om aan nieuwbouw te doen – minder interessant is geweest. Het tegendeel is waar.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Bogaert, het zal in hoofdzaak de Waalse socialewoningbouw zijn die het slachtoffer zal worden van het niet verlenen van de BTW-maatregel. Hier in Vlaanderen is het urgentieprogramma Domus Flandria immers afgelopen. In Wallonië heeft men een gelijkaardig programma uitgewerkt dat nu pas van start gaat. Zij zullen daar dus onmiddellijk de gevolgen van dragen.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : De heer Bogaert heeft me verkeerd begrepen. Ik heb enkel een verklaring willen geven voor de cijfers die de heer Vermeiren heeft aangehaald en die wijzen op de verschillende effecten in Wallonië en in Vlaanderen.

De heer Jean-Marie Bogaert : Het effect in Wallonië is vijf keer groter dan in Vlaanderen. Het invoeren van de maatregel in 1996 heeft als effect gehad dat er in Wallonië 28 percent meer bouwvergunningen werden afgeleverd. In Vlaanderen bedroeg die stijging slechts 5 percent.

Mevrouw Vera Dua : Ik reageerde op de absolute cijfers die de heer Vermeiren ons heeft gegeven.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik weet niet of de cijfers van de heer Vermeiren de juiste zijn.

De heer Francis Vermeiren : Na analyse en nadat ik deze morgen een tekst van federaal minister Di Rupo heb gelezen waarin hij hetzelfde verklaart, moet de absolute aangroei correct zijn en vraag ik

me af wie er nog dwars ligt. Als zowel de heer Di Rupo als de heer Maystadt akkoord gaan, dan moet het Vlaams Parlement – want wij behoren toch tot dezelfde partijen als onze broeders en zusters van hiernaast ? – zich gaan afvragen wie er dwars ligt en mea culpa moet slaan.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer Vermeiren, volgens mij is dit een zeer belangrijke, maar retorische vraag.

De heer Decaluwé, van wie ik denk dat hij het in de grond van zijn hart wel met ons eens is, ligt niet wakker van het niveau waarop bepaalde bevoegdheden zich situeren, zoals blijkt uit een recent interview. Ik betreur dit. We verschillen hierin fundamenteel van mening. Vanzelfsprekend is de Volksunie ervan overtuigd dat, indien Vlaanderen integraal bevoegd zou zijn voor economie en werkgelegenheid, we dan echt die maatregelen zouden kunnen nemen die de economie en werkgelegenheid in Vlaanderen ten goede komen.

Wij zijn bevoegd voor economie en werkgelegenheid. In het geval waar de federale overheid maatregelen neemt die voor ons een kaakslag betekenen, is het de plicht van het Vlaams Parlement om te reageren. In het geval dat de federale overheid maatregelen treft die schadelijk zijn voor de Vlaamse huisvestingspolitiek, is het de plicht van het Vlaams Parlement om te reageren. Als het Vlaams Parlement unaniem een resolutie goedkeurt waardoor de Vlaamse regering en in het bijzonder de Vlaamse minister-president, de opdracht heeft om op het federaal niveau tussen te komen om de maatregel wel te verlengen na 1 januari, en wij vaststellen dat dit niet gebeurt, dan is het onze plicht om de regering en de minister-president hierover te interpellieren. Dit moet gebeuren op het juiste bevoegdheidsniveau en dat is het niveau van het Vlaams Parlement. Mijnheer Decaluwé, dat wij vandaag van op nagenoeg alle banken de minister-president interpellieren is een logische daad in het licht van onze bevoegdheden en van de normale werking van het Vlaams Parlement. Na twee jaar actief lidmaatschap zou u dit toch al moeten weten.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Bogaert, u reageert op een interview dat ik aan De Standaard gaf. Daarin wees ik erop dat een volgende staats-hervorming onder meer in het teken moet staan

Decaluwé

van de efficiëntie. Indien we de oefening maken over de homogene bevoegdheidspakketten, dan moet deze oefening aan beide kanten worden gemaakt. Dit betekent dat wanneer wij over homogene bevoegdheidspakketten beschikken, het ook mogelijk is dat een aantal ervan terugkeren naar het federale niveau en omgekeerd. Ik wil dat deze oefening wordt gemaakt. Het is de essentie van de begrippen homogene bevoegdheidspakketten en subsidiariteit.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer Decaluwé, u wilt de klok dus terugdraaien.

De heer Carl Decaluwé : Ik weet dat ik terzake van mening verschil met de minister-president, maar volgens mij is het essentieel.

Ten tweede wilde ik daarstraks in verband met onze bevoegdheden iets kwijt omwille van mijn grote bezorgdheid over duidelijkheid voor de bevolking. De bevolking moet weten dat fiscaliteit tot nog toe nog steeds een federale bevoegdheid is. We zullen over dit onderwerp nog vele kaakslagen incasseren. Indien we een tweede motie goedkeuren, dan zal dit nogmaals een kaakslag betekenen. We kunnen hetzelfde zeggen over de NMBS en over nog zoveel meer. Ik stel vast dat we onze Vlaamse collega's in het federale parlement moeten aanmoedigen. Mevrouw Trees Pieters en onze gemeenschapssenatoren hebben reeds initiatieven genomen. Vanuit het vooruitzicht en het besef dat we vele kaakslagen zullen krijgen, kunnen we al vaststellen dat we na een slag op onze ene kaak om een slag op onze andere kaak vragen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer Decaluwé, overmorgen zal een passend antwoord op uw vreemdsoortige vrije tribune worden gepubliceerd, in dezelfde krant.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik merk op dat de heer Decaluwé in die vrije tribune een erg persoonlijk standpunt heeft ingenomen. (*Applaus bij de VU en het VB*)

De meeste leden van onze fractie weten dat er geen weg terug is in de federalisering van ons land. Dit proces is al meer dan 25 jaar aan de gang. Op het vlak van efficiëntie zijn er misschien aanpassin-

gen mogelijk. Inzake bevoegdheden is er echter geen weg terug. Het doel van onze staatshervorming is uiteindelijk een zo groot mogelijke autonomie van Vlaanderen.

Elk probleem dat de Vlaamse Gemeenschap aangaat, is ook ons probleem. Dat heeft de minister-president al meermaals duidelijk gezegd. Daar staan de meesten in deze vergadering ook achter. De heer Decaluwé is het daar waarschijnlijk ook mee eens, al nuanceert hij dat nu. We moeten de beste manier zoeken om tussenbeide te komen in zaken die niet tot onze bevoegdheden behoren. In dat opzicht gebruiken we de Senaat zeker onvoldoende. Dat is toch de ontmoetingsplaats van de gemeenschappen, waarbij onze vertegenwoordigers in die vergadering de spreekbuis zijn van wat bij ons leeft.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Ik ben het helemaal eens met de heer Taylor. Mijnheer Decaluwé, precies de oneindige inefficiëntie van de Belgische staat heeft ons tot federalisering doen besluiten. Waarom wilt u terug naar een situatie die destijds heeft bewezen verspillend en inefficiënt te zijn ?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik kan begrijpen dat binnen een fractie verschillende opinies leven, en apprecieer dat zelfs. Ik vind het alleen gevaarlijk dat dit ook geldt voor het thema van de bevoegdheden. De minister-president heeft opgeroepen tot een unanieme opstelling van het Vlaams Parlement ten opzichte van de Schrikkelnota. We moeten ons offensief opstellen om zoveel mogelijk bevoegdheden te krijgen. Ik vind het spijtig dat de heer Decaluwé daar tegen ingaat.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Een offensieve strategie bestaat erin de bevoegdheden juist af te bakenen en die op het juiste niveau te plaatsen. Dan is er sprake van een democratisch model. Daarin steun ik de heer Decaluwé.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer Sannen, een goede staatshervorming bestaat erin Vlaanderen alle bevoegdheden te geven die het aankan. Bepaalde bevoegdheden die we zeker aankunnen, hebben we nu maar gedeeltelijk. Juist daarom slagen we er niet in om efficiënt op te treden. De logi-

Bogaert

sche conclusie is dan ook dat we in zo een geval de integrale bevoegdheid krijgen. Dat is evident.

Ik rond nu af met twee punten. De heer Vermeiren heeft me op één daarvan op snelheid gepakt. U zult zich ongetwijfeld herinneren dat ik een half jaar geleden minister Van Rompuy heb geïnterpeleerd over de situatie in de bouwsector. Ik heb hem toen gewezen op het feit dat in Wallonië – voor één keer dat daar iets positiefs gebeurt – een verzekering tegen inkomensverlies bestaat voor bouwers met een hypotheeklening. Hij viel toen nogal uit de lucht maar belofde dat grondig te onderzoeken. Hij zou eventueel en te gepasten tijde maatregelen treffen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik denk dat we meer mogelijkheden en middelen nodig hebben om te communiceren. Dit is nu net een van de maatregelen die we hebben genomen en die in 1998 in voege zullen treden, mijnheer Bogaert. Dat stond in de Septemberverklaring en in de toelichtingen bij de nota's. Op voorstel van minister Peeters willen we de inkomensvervangende verzekering invoeren.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Minister Van Rompuy deed deze toezegging zowat een jaar geleden. U begrijpt, mijnheer de minister-president, dat ons geduld niet onuitputtelijk is. Op de duur nemen we zelf initiatieven om de zaak te bespoedigen. Als ik zeg dat de heer Vermeiren mij qua snelheid heeft verslagen, bedoel ik dat zijn voorstel terzake al is ingediend en het mijne niet. Ik had eind vorige week nog een vergadering met enkele specialisten en ik wou met een onderbouwd voorstel naar hier komen. Ik denk dat de meesten van ons ervan overtuigd zijn dat dit soort initiatieven tegemoet komt aan een van de essentiële Vlaamse problemen, het vertrouwen van de Vlaming in zijn toekomst op korte termijn. Dit soort maatregelen is bijzonder dringend en, zoals gebleken is aan de andere zijde van de taalgrens, ook bijzonder efficiënt.

Ik wil zoals vorige interpellanten graag weten of de bevoegde federale minister inderdaad contact opnam met de Vlaamse regering naar aanleiding van de beslissing over het BTW-tarief. Ik ben evenzeer benieuwd om te vernemen welke stappen de

Vlaamse regering – vóór die federale beslissing – zelf al had ondernomen ter ondersteuning van de hier gestemde resolutie om de BTW-verlaging wél te verlengen. Ten slotte wil ik weten wat de Vlaamse regering vandaag plant om de gevolgen van deze beslissing te corrigeren.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : We kunnen de minister-president geruststellen. Hij zegt dat we meer moeten communiceren, maar we weten perfect dat dat bedrag, 57 miljoen frank, ingeschreven staat. We hebben gewacht op het ontwerp van decreet terzake om een voorstel in te dienen. Volgens mij willen alle fracties hier op een constructieve manier aan werken. Ik reken erop dat we dit gesprek in de commissie binnenkort kunnen openen.

De voorzitter : Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters : Het is goed er even aan te herinneren dat die verzekering tegen inkomensverlies deel uitmaakt van de Vlaamse Wooncode zoals recent goedgekeurd in het Vlaams Parlement. Op dit ogenblik hebben we in de begroting in een bedrag van 101 miljoen frank voorzien. Er werd dus een supplementair bedrag bepaald. Momenteel wordt daarover een bestek opgemaakt. De Europese regelgeving moet worden gevolgd. Eind januari of begin februari zullen we daarmee klaar zijn en zullen we de maatregel kunnen uitvoeren.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, Agalev heeft over deze materie bewust geen interpellatie ingediend. Dat is niet omdat het ons niet interesseert, maar wel omdat het debat over de BTW in de eerste plaats in het federaal parlement moet worden gevoerd. Het gaat immers om een federale bevoegdheid. Het is me sterk opgevallen en het ergert me dat een interpellatie over woonbeleid of sociale huisvesting, waarvoor we wel bevoegd zijn, nog nooit de eer heeft gehad om in plenaire vergadering te worden behandeld. Ik dring er bij de voorzitter dan ook op aan dat latere interpellaties over deze materies ook plenair worden behandeld. Ik heb de indruk dat hoe minder bevoegd we zijn, hoe meer we erover willen zeggen.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : U en de heer Decaluwé hebben het nog steeds niet begrepen.

Mevrouw Vera Dua : Ik erger me aan de hoogmismen in het Vlaams Parlement inzake bevoegdheidsconflicten en inzake materies waarvoor we niet bevoegd zijn.

De heer Jean-Marie Bogaert : Het gaat hier niet om een bevoegdheidsconflict. Het Vlaams Parlement heeft in april de regering unaniem de opdracht gegeven om op haar bevoegdheidsniveau tussenbeide te komen. In oktober hebben we vastgesteld dat de federale overheid die vraag van het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering gewoon naast zich heeft neergelegd. Dit is toch de plaats om de Vlaamse regering te interpellieren en te vragen wat er met de resolutie is gebeurd ?

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Bogaert, ik erger me aan het feit dat dergelijke zaken buiten proportie worden opgeblazen enkel en alleen omdat het gaat om materies waarvoor we niet bevoegd zijn. Later in mijn betoog zal ik terugkomen op wat de Vlaamse regering heeft ondernomen.

Deze maatregel werd in de eerste plaats ingevoerd om de tewerkstelling in de bouwsector te stimuleren. Dat is op zich een lovenswaardige doelstelling. Sommigen proberen deze maatregel te verpakken in een mooi sociaal kleedje. Dat strookt niet helemaal met de werkelijkheid. Deze BTW-verlaging heeft aan een groot aantal mensen – over het juiste aantal bestaat nog discussie – de mogelijkheid gegeven om op een goedkopere manier hun eerste, maar in vele gevallen ook hun tweede, hun derde of hun zoveelste huis te bouwen. Het is dus zeker geen maatregel die is gericht op de sociaal zwakkeren van onze samenleving.

Als men effectief iets wil doen voor de mensen die het echt moeilijk hebben, dan moet men in de eerste plaats maatregelen treffen inzake de huurwet. Een aantal partijen die vandaag met veel vuur om sociale redenen de verlenging van deze BTW-verlaging bepleiten, hebben zich destijds met minstens evenveel vuur verzet tegen sociaal gerichte wijzigingen van de huurwet. Het is trouwens opvallend dat de schraping van het verlaagde tarief in de sector van de sociale huisvesting veel minder in de verf is gezet dan de schraping van de 12-percent-maatregel voor privé-woningen. Enkel de heer Olivier heeft het daarover gehad.

In elk geval zijn we van oordeel dat het onvoorwaardelijk en niet-selectief promoten van nieuwbouw voor particulieren, zoals dat vandaag

gebeurt, in de eerste plaats ten goede komt aan de bouwmaatschappijen. Ik denk trouwens dat de interpellanten in hun uiteenzettingen dit gegeven ook hebben verwoord.

Voor ons moet een eventuele verlenging van deze regeling gepaard gaan met een grondige bijsturing. In concreto betekent dit dat het verlaagde BTW-tarief van 6 percent voor de sociale huisvesting moet blijven bestaan. Verder kan het verlaagde tarief van 12 percent voor de privé-woningen slechts gehandhaafd blijven mits een selectievere toepassing. Dat verlaagd tarief mag enkel gelden voor de eerste woning ; zo niet subsidieert men de kapitaalkrachtige eigenaars.

En ten tweede moet deze maatregel volgens ons worden beperkt tot die specifieke zones waar het stimuleren van bouwactiviteiten gewenst is. Men zou bijvoorbeeld kunnen overwegen om het verlaagde tarief enkel toe te kennen in stedelijke gebieden. Zo zou de maatregel ook een bijkomend instrument worden om het wonen in de stad aantrekkelijker te maken. Dat zou perfect aansluiten bij het stedelijke beleid waarvoor minister Peeters pleit.

Dat vereist een inbreng van de gewesten – een inbreng waar iedereen zo happig op is. Ik veronderstel dus dat uw federale collega's de amendementen die onze fractie in de Kamer zullen indienen, erg enthousiast zullen steunen.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik kan uw redenering volgen dat zo een maatregel eerder selectief moet worden toegepast, en moet worden toegespitst op de eerste woning, en op de sociale sector. U zou die maatregel ook graag op Gent toepassen.

Mevrouw Vera Dua : Wat ter discussie staat, is de stedelijke problematiek in haar geheel.

De heer John Taylor : Ik deel uw zorg om een aantal gezinnen terug naar de stedelijke gebieden te halen. In dat verband kunnen we heel wat positieve stimuli verdedigen. Vreest u evenwel niet dat zo uiteindelijk in het landelijke gebied nog enkel mensen met een serieus inkomen zullen wonen ? Het zal dan gaan om mensen die zich een tweede of een derde woning, en de betaling van de verhoogde BTW kunnen veroorloven.

Mevrouw Vera Dua : Ik denk dat het om een misverstand gaat. Als we spreken over die maatregel, dan moeten we ons goed realiseren dat we het over

Dua

de middenklasse hebben. Het gaat over die categorie die het zich sowieso kan permitteren om een huis te bouwen of te kopen. Precies deze bevolkingsgroep moeten we terug naar de stad lokken.

De heer John Taylor : Die categorie zou misschien meer vertegenwoordigd moeten zijn in de stedelijke bevolking. Maar ik zou het geen goede zaak vinden als we een evolutie zouden doormaken waardoor het landelijke gebied in Vlaanderen enkel plaats zou bieden aan hoge of middelhoge inkomenscategorieën.

De voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer Marc Olivier : Ik kan me verzoenen met de beperking van de maatregel tot een eerste en enige woning, en de uitbreiding daarvan tot woningen van een zekere omvang. Maar waarmee ik niet akkoord kan gaan, is uw klemtoon op de stedelijke of eigenlijk de grootstedelijke gebieden. Een analyse van de aanwending van de middelen die ook voor het objectief van de huisvesting der kansarmen zijn uitgetrokken – ik denk dan aan het Sociaal Impulsfonds – in de SIF en SIF-plusprogramma's, leert dat er in dat verband weinig tastbaars wordt verwezenlijkt. Dat is te betreuren.

Ik hoorde dat gisterenavond in de gemeenteraad van Gent de onroerende voorheffing met 0,2 procent is verminderd. Om de grootstedelijke gebieden te ondersteunen, zetten we de grote middelen in via de SIF-plusprogramma's. Die vermindering van de personenbelasting komt daaraan ten goede. En dat staat toch haaks op wat u hier hebt gezegd.

Mevrouw Vera Dua : Wat u nu zegt, klinkt als muziek in mijn oren. Een paar maanden geleden heb ik in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden gezegd dat het schandalig is dat een stad zoals Gent met een relatief lage personenbelasting, opnieuw een verlaging zou doorvoeren in 1999. We protesteren daartegen in de gemeenteraad en we zullen hier hetzelfde doen. Het enige einddoel van de VLD-SP-coalitie is met de electoraal-goed-scorende slogan naar buiten komen dat ze een belastingverlaging hebben doorgevoerd.

De heer Gilbert Bossuyt : Het is nogal gemakkelijk om kritiek uit te oefenen op de Gentse gemeenteraad.

Mevrouw Vera Dua : Ik ben daar niet mee begonnen, maar ik vind het inderdaad schandalig, mijnheer Bossuyt.

De heer Gilbert Bossuyt : Wanneer u dat aantrekkelijk wil maken, moet u zorgen voor het normale belastingniveau.

Mevrouw Vera Dua : Dat is het gemiddelde, mijnheer Bossuyt. Het is de SP die zich daar heeft laten rollen.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Men kan toch niet enkel praten over steden of grote steden. Wanneer men geen BTW-verlaging toekent aan dorpskernen en buitengebieden, krijgt men toestanden zoals in Frankrijk waar volledige dorpen leegstaan. Ofwel krijgt men dorpen met bijna uitsluitend grote villa's zoals Sint-Martens-Latem.

Anderzijds is het onmogelijk dat aan grote steden zoals Gent pakken geld van het Vlaams Parlement worden weggegeven waarmee deze vervolgens een belastingverlaging zouden doorvoeren.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Decaluwé, ik meen dat over uw eerste punt een discussie kan worden gevoerd. Via het Structuurplan Vlaanderen moet worden nagegaan in welke zones een verlaagd tarief kan worden toegepast. Ik vind enkel dat deze BTW-verlaging selectief moet worden toegepast. Ik heb dit voorstel geformuleerd in het federale parlement en ik had de indruk dat de heer Maystadt openstond voor discussie. Hij heeft echter te kampen met budgettaire moeilijkheden. Ik merk, mijnheer Olivier, dat u ook in die richting wenst door te gaan. Ik zal u dan ook steunen en ik hoop dat we in de Senaat een goede tandem zullen vormen om die zaak te verdedigen.

Iedereen is bijzonder geïnteresseerd in wat de Vlaamse regering heeft verwezenlijkt en welke initiatieven ze heeft ondernomen in opvolging van de resolutie. Ik heb minister Maystadt in de Senaat tweemaal de vraag gesteld welke initiatieven de Vlaamse regering heeft ondernomen. Hij heeft twee keer geweigerd om deze vraag openbaar te beantwoorden, wat misschien begrijpelijk is. Vervolgens heb ik in de wandelgangen mijn vraag herhaald. Toen heeft hij geantwoord dat er niets was gebeurd. Dan zijn er twee mogelijke conclusies. Ofwel heeft de Vlaamse regering echt niets gedaan, wat een bijzonder triestige zaak zou zijn voor het Vlaams Parlement, ofwel heeft de Vlaamse regering wel iets gedaan maar blijft dat niet lang nazinderen in het geheugen van de federale ministers. Stemmen over een resolutie waarin men

Dua

vraagt aan de Vlaamse regering om druk uit te oefenen op de federale regering lijkt me dan ook weinig zinvol. Ik ben ervan overtuigd dat Vlaanderen over voldoende instrumenten beschikt om een eigen volwaardig woonbeleid te voeren. We zouden zelfs al een stap verder zijn indien de Vlaamse regering haar eigen bevoegdheden maximaal zou invullen en alle beschikbare middelen zou aanwenden om tot een betere huisvestingssituatie te komen. Eigenlijk zou ik liever daarover discussiëren dan over de BTW. (*Applaus bij de CVP en Agalev*)

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik wil alle interpellanten danken. Ze hebben allen, zonder onderscheid van opinie, terecht aandacht besteed aan een probleem dat de volgende weken aan de orde zal komen. Voor de bouwsector en de BTW is 1 januari 1998 immers een scharniermoment.

Mijnheer de voorzitter, iedereen is het erover eens dat de bouwsector een heel belangrijke sector is. Zo-even is er in dit verband zelfs naar een volksgezegde verwezen. In het licht van de nieuwe technologieën en andere activiteiten, bijvoorbeeld in de dienstensector, moeten we dit belang misschien wel een beetje nuanceren. In elk geval is de bouwsector een belangrijke drager van het economische leven en de werkgelegenheid.

Men kan een heel lange analyse maken van de parameters die meespelen wanneer iemand beslist een huis, een appartement of een andere woning te bouwen. Er zijn minstens drie of vier belangrijke factoren. Ik beweer dus niet dat de BTW niet belangrijk is, maar wel dat ook andere elementen een rol spelen. Ik wil dan ook een kleine nuance aanbrengen en drie doorslaggevende elementen vermelden : het nominale rentepeil, de werkzekerheid en de kostprijs. Het nominale rentepeil of het bedrag waartegen men geld kan lenen, is belangrijk omdat het ons iets zegt over onze koopkracht. In het derde doorslaggevende element, de kostprijs, speelt de BTW-voet een belangrijke rol.

Mijnheer de voorzitter, ik wil de interpellanten niet tegenspreken. Ik wil wel benadrukken dat het juist omwille van de onzekerheidsfactor belangrijk is, zelfs al komen we ertoe een inkomensvervangende verzekering te ontwikkelen, alle aandacht aan

werkgelegenheid en tewerkstelling te besteden. Zij zorgen immers voor een duurzame basis die de beslissing om een woning te bouwen, beïnvloedt.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de minister-president, ik wil even iets toevoegen naar aanleiding van de drie doorslaggevende factoren waarover u spreekt. U mag niet vergeten dat de nominale rentevoet juist in 1995 heel laag was. Niettemin steeg het aantal beslissingen om te bouwen of te verbouwen niet. Integendeel, het daalde. De beslissingscurve is pas in 1996 door de verlaging van de BTW omgebogen. De drie factoren die u vermeldt, spelen dus wel een rol, maar één factor is veel belangrijker dan de andere.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Als men verder kijkt dan de voorbije jaren en een analyse maakt van de jongste twintig jaar, kan men correlaties bestuderen. Het is daarentegen niet mogelijk eenduidig vast te stellen dat de BTW-voet de enige doorslaggevende factor is wanneer men al dan niet beslist een bouwopdracht te geven. Maar ook op dit punt spreken we elkaar mijns inziens niet tegen, mijnheer Bogaert.

Ik wil slechts het volgende zeggen. Ten eerste is de bouwsector van buitengewoon groot belang, zowel economisch als voor de werkgelegenheid. Ten tweede leveren een aantal factoren inderdaad een constructieve bijdrage tot het nemen van de beslissing om te bouwen. Eén daarvan is een lage kostprijs, waarin het BTW-tarief doorslaggevend is. Ik sluit me op dat punt aan bij een aantal analyses van de heren Vermeiren, Olivier, Bogaert, De Loor en Wymeersch en van mevrouw Dua.

Los van de betekenis hiervan voor de noord-zuid-verhoudingen heeft deze maatregel hoe dan ook een belang voor het hele koninkrijk. De heer Vermeiren haalde een aantal bijkomende gegevens aan. Er is een inhaalbeweging merkbaar in het zuiden van het land. Misschien is die tijdelijk, maar we juichen ze zeker toe. Daarmee hebben we geen probleem. Als het goed gaat in Wallonië, komt dat het hele land ten goede.

Deze gegevens van het Planbureau tonen echter ten overvloede aan dat er een extra dimensie is, dat de basisresolutie van 30 april jongstleden zinvol was. Los van de bevoegdheidsdiscussie is dat immers onze basisstelling : de hoogte van de BTW-

Van den Brande

voet is een zaak van belang, ook voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest. Deze zaak heeft een aantal aspecten. Het gaat om burgers, individuen, gezinnen die een bepaalde optie nemen. Het gaat ook om bevoegdheidssferen die de onze zijn : de sector van de sociale huisvesting, de aanverwante en geassimileerde sectoren; OCMW's en gemeenten die bepaalde initiatieven nemen ; het onderwijs, dat ook het voorwerp vormt van deze regeling. En dan heb ik het nog niet over de drie categorieën waarvoor de oorspronkelijke regeling van 6 percent gold.

We moeten duidelijk zijn. Wij hebben terzake geen bevoegdheid, maar we hebben wel een belang bij de beslissing van de federale regering. Zoals de heren De Loor, Olivier en anderen verklaarden, dienen we deze zaak af te wegen vanuit dit belang. Dat belang is niet alleen algemeen van aard, maar ook specifiek, gezien de door ons ontwikkelde programma's. We hebben een reeks belangrijke maatregelen genomen inzake huisvesting. Ik verwijs naar Domus Flandria, het SIF en andere maatregelen. De BTW-maatregel werd wel als tijdelijk aangekondigd, maar het is een maatregel waarmee we rekening hebben gehouden bij het aangaan van deze verbintenissen, die tot na 1 januari 1998 in werking zijn. De Vlaamse overheid heeft dus eveneens een rechtstreeks belang, ook met budgettaire gevolgen : het gaat immers over verbintenissen die werden aangegaan in het licht van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Op basis van deze overwegingen hebben we op 31 juli federaal minister Maystadt een uitgebreide brief gezonden.

Mevrouw Dua, ik wil in het midden laten of deze minister al onze brieven leest. Het zou natuurlijk een vreugde van de geest zijn – zoals Max Wildiers zei – dat alles wat we schreven of zeiden, zou worden gelezen of gehoord. Vroeger zei Multatuli reeds te willen worden gelezen. Natuurlijk wil ik dat onze brieven worden gelezen, maar ik ben niet de hoeder van mijn federale broeder. Op basis van de resolutie van 30 april en ook vanuit een sociale imperatief hebben we aangegeven welk belang we hebben bij deze maatregel. We hebben dit vorige week nogmaals besproken binnen de Vlaamse regering en onze vraag tot de eerste minister herhaald. We willen aangeven dat er goede redenen bestaan en dat het verstandig zou zijn van de federale regering om – op zijn minst selectief – de verlenging van deze maatregel te overwegen. Men kan discussiëren over deze selectiviteit.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de minister-president, ik ben ten zeerste verwonderd over uw uitspraken. U zegt dat u, in uitvoering van de resolutie van het Vlaams Parlement, op 31 juli alleen maar een brief hebt geschreven. (*Protest bij de CVP*)

Blijkbaar hebt u zich later niet eens de vraag gesteld of de geadresseerde die brief wel heeft gelezen. U hebt zich ook geen zorgen gemaakt over het feit dat u voor 1 september geen antwoord hebt gekregen. Misschien was die brief zo vrijblijvend dat u er niet eens een antwoord op verwachtte ? Dat staat dan misschien rechtstreeks in verband met het belang dat de Vlaamse regering hechtte aan de vraag van het Vlaams Parlement ?

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Bogaert, de vraag was wat de Vlaamse regering met deze resolutie heeft gedaan. Hierop antwoord ik dat er een uitvoerige brief werd gestuurd aan de federale minister van Financiën. Ik verklaar eveneens dat we hierover bij herhaling hebben gesproken binnen de Vlaamse regering.

Ik antwoord nu op een andere vraag van de interpellanten, namelijk wat tot nu toe de reactie was van de federale regering. Dat antwoord is heel simpel : tot nu toe is er nog geen reactie geweest van de federale regering.

De heer Jean-Marie Bogaert : Toch wel ! De federale regering heeft op 10 oktober een beslissing genomen.

Minister-president Luc Van den Brande : De tweede vraag die mij werd gesteld, luidde of er over het niet verlengen van de maatregel overleg is geweest. Ook op deze vraag moet ik negatief antwoorden. De federale regering heeft in deze zaak een eigenstandige afweging gemaakt – dat is trouwens ook haar goed recht. Ook de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement nemen beslissingen op terreinen waarvoor ze exclusief bevoegd zijn. Met die beslissingen heeft het federaal parlement dan niets te maken.

Voor alle duidelijkheid herhaal ik dat de federale regering op geen enkele manier met ons overleg heeft gepleegd over de uiteindelijke beslissing om niet tot een verlenging van de maatregel over te gaan. In dit verband wil ik opmerken dat er bij de invoering van de maatregel wél overleg werd gepleegd over een aantal modaliteiten.

Ik herhaal nog even de drie redenen die ik daarnet al heb vermeld. De eerste reden heeft te maken

Van den Brande

met het economisch draagvlak en het belang voor de werkgelegenheid, de tweede reden heeft te maken met het consumentenvertrouwen, en de derde reden heeft te maken met de BTW-voet. De beslissing om iets wel of niet te doen is dikwijls niet het verschil tussen 0 en 100; dikwijls gaat het gewoon om die laatste percentages waar men al of niet over kan om tot een beslissing te komen.

De kern van mijn betoog is dat er in deze aangelegenheid een belang is gemoeid. De federale regering zou er verstandig aan doen mocht ze beslissen om ten minste een selectieve verlenging van de maatregel goed te keuren. Indien ze de nodige budgettaire ruimte vindt, zou een veralgemeende verlenging uiteraard nog beter zijn. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer de minister-president, ik vind dit een zeer degelijke uitleg. Ik vraag me dan echter wel af of het niet de moeite waard is om verdere acties te ondernemen ten opzichte van de federale regering. We moeten toch meer kunnen doen dan enkel een brief schrijven ?

Minister-president Luc Van den Brande : Ik heb al gezegd wat er formeel is gebeurd. Er werd een brief gestuurd naar de federale minister van Financiën en de federale premier. Ik heb het hier enkel over de formele tussenkomsten. Vanzelfsprekend hebben we op sommige momenten de aandacht gevestigd op dit probleem. Welke houding is nu zinvol ? Deze afweging moet het Vlaams Parlement maken. Dit moet aan de hand van dit debat worden uitgewezen.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Taylor, U stelt voor om een actie te ondernemen. Wat bent u van plan ? Wilt u gaan betogen voor het federale parlamentsgebouw ? We hebben allemaal collega's in het federale parlement. Er zijn momenteel wetsvoorstellen die juist de bedoeling hebben om deze maatregel te verlengen. Wij zullen amendementen indienen om de verlaging van de BTW selectief te verlengen, omdat we dat beter vinden. Praat eens met uw federale collega's, en dan komt de zaak in orde.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Het antwoord van de minister-president is bevredigend. Is de Vlaamse regering bereid om, indien de federale regering niet de verstandige beslissing neemt om de maatregel selectief te verlengen, de door mij voorgestelde compenserende maatregelen in overweging te nemen en uit te voeren ?

Minister-president Luc Van den Brande : Ik begrijp uw bezorgdheid. Ik verwijs naar enkele belangrijke initiatieven die de Vlaamse regering op decretale basis genomen heeft : het heel belangrijke impulsprogramma Domus Flandria, de structurele verhoging van het SIF-programma en de begrotingsmaatregelen waarnaar ik uitdrukkelijk heb verwezen. Ik denk dat we het hiermee moeten doen.

Indien de federale regering krachtens haar bevoegdheid besluit bepaalde dingen niet te doen, dan is dat haar afweging. Wij kunnen alleen maar adviezen geven. Indien we een maatregel die de federale regering niet neemt, zonder overdracht van middelen op onze rekening nemen, dan zou dit tot een ongewenste ontsporing leiden.

Ik zal het probleem anders formuleren. Ik wens vandaag niet in te gaan op de institutionele discussie. Daarover gaat het hier nu niet. Ik geef het voorbeeld van de havens. We kunnen wel bepalen welke infrastructuur in onze havens komt, maar met de huidige stand van de gemeentewet kunnen we niet bepalen hoe een haven wordt bestuurd en geëxploiteerd. Deze bevoegdheid is federaal. We moeten ons voortdurend afvragen hoe we een samenhangend beleid kunnen voeren. Mijnheer De Loor, zonder overdracht van middelen en meer fiscale autonomie kunnen we geen opdrachten op ons nemen die nu tot de federale bevoegdheden behoren.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, mijnheer de voorzitter, collega's, dit debat heeft bewezen dat sommige Vlaamse volksvertegenwoordigers nog steeds niet hebben begrepen wat we enkele jaren terug in het parlement hebben goedgekeurd. Sommigen onder ons twijfelen of deze interpellatie wel gerechtvaardigd is en of de belangen van de Vlaming in dit verband wel worden geschaad. Een dergelijke houding doet bij mij toch wel vragen rijzen. Ik ben tevreden dat de minister-president in dat opzicht de puntjes op de i heeft gezet. Hij heeft duidelijk aangetoond dat de belangen van de Vlamingen worden geschaad. Hij is nog verder gegaan en heeft tijdens

Vermeiren

mijn betoog gewezen op het belang van de bouwsector en het belang van de tewerkstelling. Uiteraard is het correct dat ook andere elementen bepalen of de Vlaming al dan niet bouwt, zoals onder andere het rentepeil en het vertrouwen.

Over dat vertrouwen wil ik het kort even hebben. Mevrouw Dua en enkele anderen verwijzen naar het feit dat men bij de beslissing om te bouwen moet vertrekken vanuit een absolute noodzaak. We staan allemaal achter de idee dat we iedereen een woning moeten geven. Maar telkens als men in een van de parlementen of waar ook het vertrouwen schaadt en het spaarquotum van ons volk raakt, schaadt men deze natie en ons volk. Op dat punt begrijp ik mevrouw Dua niet. Wij hebben het grootste spaarquotum van Europa en zelfs bijna van de wereld. Is dat goed voor het land of voor de bankiers? Wat is het gezondste? Dat de mensen bouwen of dat ze hun geld aan de bankiers geven? Wat is het best voor de tewerkstelling? Men moet die vragen durven stellen.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Vermeiren, u bent mij nu wel zeer slecht aan het citeren.

De heer Francis Vermeiren : Onze meningen verschillen, mevrouw Dua. Dat is me al langer bekend.

Als u zegt dat u een brief hebt geschreven aan minister Maystadt, die niet werd beantwoord, krijgen we de indruk dat de federale regering ons niet ernstig heeft genomen. Ik hoop dat deze interpellatie u in dat opzicht zal helpen, en dat hierdoor dus uw regering en dit parlement meer ernstig worden genomen.

Als immers de federale regering een soortgelijke houding blijft aanhouden, zullen velen onder ons die het nochtans goed menen met onze vrienden uit het zuiden, zich afvragen waartoe onze beslissingen dienen en of we niet worden gegijzeld. Als velen onder ons die indruk krijgen, zullen we in een ongewenst watervaleffect terechtkomen.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, dit debat heeft vooral duidelijk gemaakt dat dit Vlaams Parlement en deze Vlaamse regering ondanks de goede wil van sommigen, niet de mogelijkheden hebben om een eigen serieuze politiek te ontwikkelen, of dat ze die mogelijkheden niet ten volle benutten. Ik heb u

zonet gevraagd hoe u gevolg hebt gegeven aan de resolutie. Hebt u contact opgenomen op een beleefde manier? Hebt u de federale regering met aandrang benaderd?

U hebt gezegd: 'We zijn beleefde mensen'. U bent inderdaad zeer beleefd maar ook zeer timide geweest, mijnheer de minister-president. U hebt één brief geschreven; of twee, de tweede een paar weken geleden. De eerste brief schreef u pas drie maanden nadat de resolutie in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Blijkbaar hebt u tijd nodig gehad om hem te schrijven. U hebt drie maanden gewacht en geen antwoord gekregen. Er is geen overleg geweest. En dan reageert u met te zeggen dat de federale regering een eigen afweging heeft gemaakt en dat dat haar goed recht is.

Welke stappen kunnen we verwachten van de Vlaamse regering? De federale regering wil blijkbaar niet naar ons luisteren, dus zegt u dat u zelf zult bekijken welke maatregelen ter compensatie overwogen en ingevoerd kunnen worden.

Wij lopen het risico – en u hebt daarnet zelf in die zin geantwoord – om andermaal twee keer te moeten betalen. Ten eerste zullen onze eigen Vlaamse mensen dieper in de geldbeugel moeten tasten omdat de BTW-voet wordt verhoogd. Ten tweede wordt het Vlaamse budget andermaal bezwaard omdat u compenserende maatregelen in uw Vlaams budget zult moeten inschrijven.

Mijnheer de minister-president, collega's, dit debat heeft duidelijk gemaakt dat Vlaanderen op het veld een eigen dynamiek heeft, dat we eigen prioriteiten willen leggen, maar dat we ze niet kunnen – en voor sommigen betekent dit niet willen – uitvoeren. De Vlaamse belangen zijn geschaad. Er wordt een asociale en anti-Vlaamse politiek gevoerd. Ik vraag me nog altijd af waarom bepaalde leden uit bepaalde meerderheidsfracties zich steeds maar willen verschuilen onder de paraplu van de bevoegdheden. Ieder weldenkend lid van dit Vlaams Parlement weet zeer goed waar het schoentje wringt en weet dat we dag in dag uit op gelijk welk bevoegdheidssterrein in botsing komen met het federale niveau.

Ik verheug me dat de heer Vermeiren en zijn fractie duidelijk in onze richting komen, maar ik vraag me af wanneer degenen die de overtuiging hebben dat onze fractie gelijk heeft, het ook met zoveel woorden gaan zeggen. Onze fractie stelt namelijk dat we enkel maar een sociaal en Vlaams rechtvaardigheidsbeleid kunnen voeren, dat tegemoet komt aan de eigen Vlaamse dynamiek en de eigen

Wymeersch

prioriteiten, als Vlaanderen over zijn eigen middelen zal kunnen beschikken. Dat kan slechts als Vlaanderen een volledig onafhankelijke natie zal zijn. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert (*Op de tribune*) : Mevrouw Dua, ik heb dit keer extra aandachtig geluisterd om u niet verkeerd te begrijpen. Uw negentiende-eeuwse benadering van het begrip sociaal ontgoochelt me. U gaat voorbij aan de objectieve vaststelling dat de maatregel die in 1996 en 1997 is genomen, effectief werk heeft verschaft aan niet minder dan 3.500 werknemers. Dat waren bovendien laaggeschoolden, wat u er niet hebt bij gezegd. Uw fractie heeft hier anders zo vaak de mond van vol.

We moeten allerlei dingen bedenken en middelen uittrekken voor maatregelen die slechts bij mondjesmaat effecten hebben op de reële instap van laaggeschoolden in de arbeidsmarkt. Dit was nu eens zo een maatregel waardoor duizenden laaggeschoolden effectief op een gezonde manier aan de slag konden. Ik begrijp niet dat u dit afdoet als een asociale maatregel als die niet selectief is toegepast. U legt de nadruk op selectiviteit, als het bijvoorbeeld over een tweede woning gaat, maar het blijft een vaststelling dat precies die laaggeschoolden in al die dossiers extra duurzaam werk hebben gevonden.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer Bogaert, ik heb zeer uitdrukkelijk gezegd dat het een goede maatregel was voor de tewerkstelling in de bouwsector. We pleiten voor een verlenging van die maatregel, maar dan niet zo willekeurig, maar selectiever dan nu.

Ik heb me vooral afgezet tegen degenen die doen alsof alle sociale problemen in de huisvestingssector zullen zijn opgelost door deze maatregel. Het is een maatregel voor de middenklasse, die selectief mag blijven bestaan, maar het is geen maatregel voor de sociaal zwakkeren, zoals sommige collega's hier hebben gezegd.

De heer Jean-Marie Bogaert : Inzake de tewerkstelling is dit wel een maatregel voor de sociaal zwakken.

Mevrouw Vera Dua : Ik heb ook erkend dat dit een zeer goed initiatief was voor de tewerkstelling.

De heer Jean-Marie Bogaert : Het invoeren van selectiviteit betekent in verhouding een beperking van het effect op de werkgelegenheid.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : De heer Bogaert heeft het volste recht om het niet eens te zijn met mevrouw Dua. Hij mag echter niet ten onrechte twee zaken met elkaar verbinden. Het differentiëren van een maatregel impliceert niet negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid. Integendeel zelfs !

De heer Jean-Marie Bogaert : Het is duidelijk dat we fundamenteel van mening verschillen. Wanneer de maatregel onvoldoende groot is, dan heeft hij op het middenveld – waar mevrouw Dua last van heeft – onvoldoende effect. Het aantal bouwdoosiers zal bijgevolg niet voldoende groot zijn om het huidige werkgelegenheidspeil – ook voor laaggeschoolden – te behouden. Uw selectiviteit zal daarom automatisch een verlaging van de werkgelegenheid met zich meebrengen.

De heer Jos Geysels : Mijnheer Bogaert, het is normaal dat er in een parlement meningsverschillen zijn. Ik daag u evenwel uit om hier een studie of scenario voor te leggen waaruit blijkt dat de gedifferentieerde aanpak van de BTW-voet in deze sector tot minder werkgelegenheid zou leiden. U zult daar niet in slagen, integendeel ! Bepaalde selectieve vormen zullen leiden tot meer werkgelegenheid dan veralgemeende.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de minister-president, ik ben bijzonder ontgoocheld door de houding van de Vlaamse regering in dit dossier, en dan zeker met betrekking tot de formele kant van de zaak.

U zult waarschijnlijk wel weten – uw raadgevers weten dit zeker – dat het niet verlengen van de maatregel op federaal niveau, eigenlijk niet het voorwerp hoefde uit te maken van een formele beslissing. In de beslissing stond duidelijk dat de maatregel ten einde liep op 31 december 1997. Formeel en strikt juridisch was de federale overheid niet verplicht om te overleggen met de gewesten. U had dat moeten weten.

Daarop anticiperend en wetend welk belang eind april door dit Vlaams Parlement aan deze dreiging werd gehecht, zou het toch de logica zelf zijn geweest dat de Vlaamse regering het initiatief had

Bogaert

genomen om op een formele manier het overleg tot stand te brengen. Waarom hebt u eerst drie maanden bedenktijd genomen om na te denken over wat u zou schrijven, en vervolgens gewoon een brief aan de federale overheid geschreven waarop geen antwoord kwam, om dan ten slotte nog te wachten tot 14 oktober om vast te stellen dat de federale regering op 10 oktober een beslissing had genomen ?

Minister-president Luc Van den Brande : Het ligt niet in mijn bedoeling de heer Bogaert overmatig te onderbreken, maar ik wil toch enkele zaken duidelijk maken.

Tussen 30 april en het moment waarop we de brief geschreven hebben, vond er in de schoot van de Vlaamse regering en ook op plaatsen waar we dit meenden te moeten aanbrengen, overleg plaats.

Het is inderdaad zo dat er geen besluit getroffen hoefde te worden : als men niets deed, liep de maatregel vanzelf ten einde. Er werden echter ook bepaalde signalen uitgezonden, waardoor niet helemaal duidelijk was of de maatregel al dan niet geheel of gedeeltelijk zou worden verlengd. Wij hebben in ieder geval tijdig formeel en informeel gedaan wat we moesten. Dat is het belangrijkste dat ik u wou zeggen.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de minister-president, over uw informele contacten kan ik uiteraard niet oordelen, want hierover hebt u ons niets verteld. Ik baseer me op wat u formeel hebt gedaan. Dat blijft beperkt tot een simpele brief die u op 31 juli hebt geschreven. Op deze brief kwam geen antwoord. Ik vind de formele houding van de Vlaamse regering om uiting te geven aan een gemeenschappelijke en unaniem goedgekeurde wens van het Vlaams Parlement onvoldoende. U hebt wat wij u hebben gevraagd, onvoldoende uitgevoerd. (*Applaus bij de VU*)

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heren Vermeiren, Denys en Beysen werd tot besluit van deze interpellaties een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heren Olivier en De Loor en door de heer Bogaert werden tot besluit van deze interpellaties moties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Blok kondigt geen motie aan, omdat wij de motie van de VLD zullen steunen.

De voorzitter : Het parlement zal zich tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken over de moties.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1993
– 23-E (1996-1997) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1993.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Lisabeth, verslaggever, is verontschuldigd om gezondheidsredenen en verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Mijnheer de voorzitter, ik ga uiteraard akkoord met de gang van zaken, maar tijdens de commissievergaderingen heb ik een aantal opmerkingen gemaakt die ik ook hier onder de aandacht wil brengen.

Om te beginnen wil ik lof toezwaaien aan minister Demeester en aan het Rekenhof voor de inhaaloperaties. Iets meer dan een jaar geleden interpeleerde ik de minister over dit onderwerp. Ik wees haar erop dat het niet langer zinvol was om de rekeningen met zo een grote vertraging aan het parlement voor te leggen. Hierop kwam een enorme respons. Wij beschikken nu over de eindrekening van 1993. Dit is uitstekend en volgens mij zijn wij op de goede weg.

Platteau

De afgesproken termijn voor het indienen van de rekeningen van 1994 wordt weliswaar niet gerespecteerd. Men had ons immers beloofd dat die op 15 september binnen zouden zijn. Ik neem aan dat daar eerstdaags aan wordt voldaan. Ik wil niet pietluttig doen, maar hoop dat deze zaak zo snel mogelijk zal zijn geregeld.

Mevrouw de minister, over de rekeningen van 1994 werd gezegd dat deze aan de Vlaamse regering zouden worden voorgelegd op 7 oktober. Is dit gebeurd? Mogen wij er dan op rekenen dat ze nu hun normale weg zullen vinden naar het parlement?

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Het is inderdaad gebeurd zoals u zegt. Ze zijn ingediend bij het parlement, maar nog niet geagendeerd in de commissie.

De heer Stefaan Platteau : Ik neem daar akte van. In deze omstandigheden zal onze fractie zich bij de stemming onthouden.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik wil de minister danken voor de belangrijke inspanning die is geleverd. We hebben in vergelijking met enkele jaren geleden een enorme afstand afgelegd om tot een meer redelijke wijze van goedkeuring van rekeningen te komen. Dat is indrukwekkend. Het Rekenhof heeft in die zin ook goed werk geleverd. Hopelijk leggen we in de toekomst dezelfde ijver aan de dag.

Ik wil de parlementsleden ertoe uitnodigen om het document met de voorafbeelding van de rekening van 1996 ter hand te nemen. Het is een erg waardevol document als naslagwerk voor de controle op de begroting en rekeningen.

De heer Stefaan Platteau : Ik wil erop wijzen dat dit allemaal pas is gebeurd na een interpellatie van de oppositie.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Normaal gesproken zullen we alles binnen de vooropgestelde timing afhandelen. Dat betekent dat de algemene rekening 1997 binnen de wettelijke termijn van 30 juni 1998 aan het Rekenhof zal worden voorgelegd. Zo kunnen we dan telkens leren uit de reke-

ningen van het vorige jaar voor de begroting van het volgende jaar.

De heer Stefaan Platteau : Dan is er geen voorafbeelding meer nodig.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1993.

TITEL I

Verrichtingen gedaan ter uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

HOOFDSTUK I

Vastleggingen gedaan in uitvoering van de begroting

AFDELING 1

Vaststelling van de vastleggingen

Artikel 1

De vastleggingen van uitgaven ten laste van de vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1993 bedragen, voor de gesplitste kredieten, overeenkomstig de bijgaande tabel A, kolom 6, de som van BEF 37.759.443.285.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De vastleggingen ten bedrage van BEF 2.900.000 genomen op b.a. 12.22 van het programma 42.20, van BEF 800.000 genomen op b.a. 34.03 van het programma 44.30 en van BEF 86.826.318 genomen

Voorzitter

op b.a. 63.63 van het programma 62.40, en gevisseerd na het afsluiten van het begrotingsjaar in afwijking van de artikelen 31, 2°, b en 35, §1, 1e lid van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit en van artikel 5, 1°, van het Koninklijk besluit van 1 juli 1964 tot vaststelling van de regels van aanrekening, worden geregulariseerd.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

De vastleggingen van uitgaven ten laste van de vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1993 bedragen, voor de variabele kredieten, overeenkomstig de bijgaande tabel A, kolom 6, de som van BEF 1.711.618.937.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Van de onder artikel 3 vermelde vastleggingen zijn er voor BEF 30.040.207 vastleggingen (tabel A, kolom 8 en tabel D) die de beschikbare middelen van het desbetreffend organiek fonds overschrijden. Deze overschrijding komt in mindering van de voor vastlegging beschikbare kredieten van het volgend jaar.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2**Vaststelling van de vastleggingskredieten****Artikel 5**

De vastleggingskredieten – gesplitste kredieten – bedragen voor het begrotingsjaar 1993 in totaal BEF 41.350.457.583 (tabel A, kolom 5).

Dit bedrag werd omgedeeld bij de begrotingsdecreten en is als volgt samengesteld:

- a. oorspronkelijke begroting: BEF 40.335.600.000
- b. aanpassing van de begroting : BEF -4.700.000

- c. overdracht van kredieten
ingevolge art. 3 van het decreet
van 31 juli 1990 : BEF 1.019.557.583

(tabel A, kolommen 1,2,3 en 4) ;

– *Aangenomen.*

Artikel 6

Het bedrag van de voor het begrotingsjaar 1993 beschikbaar gestelde omgedeelde vastleggingskredieten wordt als volgt verminderd :

- I. De vastleggingskredieten die naar het volgende begrotingsjaar worden overgedragen bij toepassing van artikel 3 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende de integratie van kansarmen en van diverse bepalingen van het decreet houdende aanpassing van de begroting van het jaar 1994:

BEF 1.206.223.235

- II. De beschikbaar gebleven vastleggingskredieten die worden geannuleerd bij toepassing van de artikelen 34 en 35 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 :

BEF 2.384.791.063.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

De overdrachten van het vastleggingskrediet van BEF 15.000.000 van basisallocatie 14.08 van het programma 63.10 naar het niet-gesplitst krediet van basisallocatie 34.01 van hetzelfde programma en van het vastleggingskrediet van BEF 855.000.000 van basisallocatie 63.14 van het programma 64.20 naar basisallocatie 73.04 van hetzelfde programma worden geregulariseerd.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Ingevolge de bepalingen vervat in de bovenstaande artikelen 5 en 6, worden de definitieve, omgedeelde vastleggingskredieten voor het begrotingsjaar 1993 vastgesteld op BEF 37.759.443.285; som die gelijk

Voorzitter

is aan de ten laste van het begrotingsjaar 1993 geboekte vastleggingen (tabel A, kolommen 6 en 11).

– *Aangenomen.*

Artikel 9

De vastleggingskredieten – variabele kredieten – bedragen voor het begrotingsjaar 1993 in het totaal BEF 3.811.470.936 (tabel A, kolom 5).

Dit bedrag is als volgt samengesteld:

- a. overeenkomstig de ontvangsten op de middelenbegroting : BEF 1.687.725.567
- b. de kredietoverdracht bij toepassing van artikel 45, § 2 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 : BEF 2.348.136.096
- c. de vermindering ten gevolge van de overheveling van het Vlaams Sportfonds naar BLOSO en de omvorming van de Brakke Grond tot Dienst met Afzonderlijk Beheer : BEF 224.390.727.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

De in totaal voor het begrotingsjaar 1993 omgedeelde vastleggingskredieten – variabele kredieten – worden verminderd met een bedrag van BEF 2.099.851.999 dat, bij toepassing van artikel 45, §2 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen (tabel A, kolom 9).

– *Aangenomen.*

Artikel 11

Ingevolge de bepalingen vervat in de bovenstaande artikelen 9 en 10 worden de definitieve vastleggingskredieten – variabele kredieten – voor het begrotingsjaar 1993 vastgesteld op BEF 1.711.618.937; som die gelijk is aan de ten laste van

het begrotingsjaar 1993 geboekte vastleggingen (tabel A, kolommen 6 en 11).

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de begroting

AFDELING 1

Vaststelling van de ontvangsten

Artikel 12

De op het begrotingsjaar 1993 ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap vastgestelde rechten bedragen, overeenkomstig de bijgaande tabel B, kolom 3, de som van BEF 477.034.132.138.

Deze som is als volgt samengesteld:

- algemene ontvangsten : BEF 438.423.644.297
- toegewezen ontvangsten : BEF 5.110.487.841
- opbrengst van leningen : BEF 33.500.000.000

(tabel B, kolom 3).

– *Aangenomen.*

Artikel 13

De op hetzelfde begrotingsjaar 1993 aangerekende ontvangsten worden vastgesteld op BEF 471.103.183.633.

Deze som is als volgt samengesteld:

- algemene ontvangsten : BEF 435.915.458.066
- toegewezen ontvangsten : BEF 1.687.725.567
- opbrengst van leningen : BEF 33.500.000.000

(tabel B, kolom 4).

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 14

De vastgestelde rechten nog te innen bij de afsluiting van het begrotingsjaar 1993 bedragen BEF 5.930.948.505 .

Deze som is als volgt samengesteld :

a) geannuleerde of in onbepaald uitstel gebrachte rechten:

- algemene ontvangsten : BEF 1.954.606.664
- toegewezen ontvangsten : BEF 81.571.934

b) naar het volgende begrotingsjaar overgedragen rechten:

- algemene ontvangsten : BEF 553.579.567
- toegewezen ontvangsten : BEF 3.341.190.340

(tabel B, kolommen 5,6 en 7).

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de uitgaven

Artikel 15

De tijdens het begrotingsjaar 1993 aangerekende ordonnanceringsen worden als volgt vastgesteld:

A. algemene diensten : BEF 457.811.046.986

1. ten laste van niet gesplitste kredieten :
BEF 424.500.000.185
2. ten laste van ordonnanceringskredieten :
BEF 33.311.046.801

B. begrotingsfondsen : BEF 1.541.970.647

(tabel C, kolom 7).

– *Aangenomen.*

Artikel 16

De ten laste van het begrotingsjaar 1993 uitvoer-

de betalingen, verantwoord of geregulariseerd, bedragen:

A. algemene diensten: ten laste van

- niet gesplitste kredieten :
BEF 424.112.675.404
- ordonnanceringskredieten :
BEF 33.308.474.137

B. begrotingsfondsen : BEF 1.541.970.647

(tabel C, kolommen 7-9).

– *Aangenomen.*

Artikel 17

De ten laste van de begroting 1993 aangerekende betalingen, waarvan, bij toepassing van artikel 79 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, de verantwoording of de regularisatie naar een volgende begrotingsjaar wordt verwezen, bedragen:

A. algemene diensten: ten laste van

- niet gesplitste kredieten : BEF 387.324.781
- ordonnanceringskredieten : BEF 2.572.664

B. begrotingsfondsen : BEF 0

(tabel C, kolom 9).

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

Vaststelling van de betalingskredieten

Artikel 18

De betalingskredieten beschikbaar gesteld aan en omgedeeld door het Vlaams Parlement bedragen voor het begrotingsjaar 1993:

- algemene diensten:
- niet gesplitste kredieten :
BEF 468.768.119.599

Voorzitter

- ordonnanceringskredieten :
BEF 39.550.293.990
- begrotingsfondsen : BEF 3.964.210.756

(tabel C, kolom 6).

Die bedragen omvatten:

I. De betalingskredieten bestemd bij de begrotingsdecreten en bij decreet, als volgt onderverdeeld:

1. Oorspronkelijke begrotingen:

a) algemene diensten:

- niet gesplitste kredieten :
BEF 438.761.100.000
- ordonnanceringskredieten :
BEF 40.351.400.000

b) begrotingsfondsen : BEF 1.908.800.000

(tabel C, kolom 2).

2. Aanpassingen van de kredieten:

Vermeerderingen:

a) algemene diensten:

- niet gesplitste kredieten :
BEF 8.798.700.000
- ordonnanceringskredieten :
BEF 1.079.100.000

b) begrotingsfondsen : BEF 15.000.000

Verminderingen:

a) algemene diensten:

- niet gesplitste kredieten :
BEF 6.749.900.000
- ordonnanceringskredieten :
BEF 2.147.400.000

b) begrotingsfondsen : BEF 0

(tabel C, kolommen 3 en 4).

Afdeling I, begrotingskredieten, van het decreet van 30 juni 1993 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993, vermeldt voor de niet-gesplitste kredieten van programma 51.10 een initieel krediet van BEF 815.500.000, te vermeerderen met BEF 3.600.000, te verminderen met BEF 900.000, en een nieuw totaal van BEF 819.600.000. In afwijking van het voormelde decreet van 30 juni 1993 dient het initieel krediet te worden verminderd met BEF 900.000 en bedraagt het totaal van het programma 51.10, zonder bijkredieten vorige jaren, BEF 814.600.000 .

II. De betalingskredieten voor de begrotingsfondsen overeenkomstig artikel 45, § 2 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, aangepast aan de op de overeenkomstige posten van de middelenbegroting aangerekende ontvangsten, bedragen voor het begrotingsjaar 1993

(tabel C, kolom 2) : BEF 1.687.725.567.

III. De overdrachten van betalingskredieten bij toepassing van de artikelen 34 en 35 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 en van speciale bepalingen, als volgt samengesteld:

a) algemene diensten:

- niet gesplitste kredieten :
BEF 27.958.219.599
- ordonnanceringskredieten :
BEF 267.193.990

b) begrotingsfondsen:

- overdrachten van het vorig jaar :
BEF 2.500.875.916
- vermindering ten gevolge van de overheveling van het Vlaams Sportfonds naar BLOSO en de omvorming van de Brakke Grond tot Dienst met Afzonderlijk Beheer :
BEF 224.390.727

(tabel C, kolom 5).

– Aangenomen.

Voorzitter

Artikel 19

Het bedrag van de voor het begrotingsjaar 1993 beschikbaar gestelde omgedgeelde betalingskredieten wordt als volgt verminderd:

I. De betalingskredieten die naar het volgende begrotingsjaar worden overgedragen bij toepassing van de artikelen 34, 35 en 45, § 2 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 en van speciale bepalingen, onder andere artikel 3 van het decreet van 31 juli 1990 over de integratie van kansarmen en het decreet houdende aanpassing van de begroting van het jaar 1994:

a) algemene diensten:

– niet gesplitste kredieten :
BEF 38.972.882.191

– ordonnanceringskredieten :
BEF 657.774.667

b) begrotingsfondsen : BEF 2.422.240.109

II. De beschikbaar gebleven betalingskredieten die worden geannuleerd, bedragen voor:

a) algemene diensten:

– niet gesplitste kredieten :
BEF 5.307.544.663

– ordonnanceringskredieten :
BEF 5.581.472.522

b) begrotingsfondsen : BEF 0

(tabel C, kolommen 12 en 13).

De omdeling van de over te dragen betalingskredieten blijft behouden in het begrotingsjaar 1994.

– *Aangenomen.*

Artikel 20

De overdracht van het ordonnanceringskrediet van BEF 15.000.000 van basisallocatie 14.08 van het programma 63.10 naar het niet-gesplitst krediet van basisallocatie 34.01 van hetzelfde programma, van BEF 158.000.000 van basisallocatie 01.02 van

het programma 51.70 naar basisallocatie 01.04 van hetzelfde programma, van BEF 100.000.000 van basisallocatie 63.14 van programma 64.20 naar basisallocatie 73.04 van hetzelfde programma, en van het niet-gesplitst krediet van BEF 15.000.000 van basisallocatie 14.03 van het programma 64.20 naar het niet-gesplitste krediet van basisallocatie 34.01 van hetzelfde programma, worden geregulariseerd.

– *Aangenomen.*

Artikel 21

Aanvullende kredieten worden toegekend ten bedrage van BEF 12.307.440 tot dekking van de uitgaven gedaan buiten of boven de omgedgeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1993.

Deze kredieten zijn als volgt samengesteld:

algemene diensten

– niet gesplitste kredieten : BEF 12.307.440

– ordonnanceringskredieten : BEF 0

(tabel C, kolom 10).

Deze bijkomende betalingskredieten worden toegewezen zoals uitgeduid in tabel D.

– *Aangenomen.*

Artikel 22

Ten bezware van de begrotingsfondsen werden voor BEF 30.040.207 ordonnanceringen gedaan boven de beschikbare kredieten. Deze overschrijding vermindert de over te dragen kredieten (tabel C, kolom 10).

– *Aangenomen.*

Artikel 23

Ingevolge de bepalingen van de artikelen 18 tot en met 22 hierboven, worden de definitieve kredieten voor het begrotingsjaar 1993 als volgt vastgesteld:

1. algemene diensten

Voorzitter

– niet gesplitste kredieten : BEF 424.500.000.185

– ordonnanceringskredieten : BEF 33.311.046.801

2. begrotingsfondsen : BEF 1.541.970.647

Die sommen zijn gelijk aan de ordonnanceringen aangerekend ten laste van de begroting 1993, overeenkomstig tabel C, kolommen 7 en 14.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de Diensten met Afzonderlijk Beheer

AFDELING 1

Vaststelling van de ontvangsten

Artikel 24

De op het begrotingsjaar 1993 door de Diensten met Afzonderlijk Beheer vastgestelde rechten, bedragen overeenkomstig de bijgaande tabel E, kolom 3, de som van BEF 30.396.705.696 .

– *Aangenomen.*

Artikel 25

De op hetzelfde begrotingsjaar 1993 aangerekende ontvangsten, worden overeenkomstig de bijgaande tabel E, kolom 4, vastgesteld op BEF 18.238.881.989 .

– *Aangenomen.*

Artikel 26

De vastgestelde rechten nog te innen bij de afsluiting van het begrotingsjaar 1993 bedragen BEF 12.157.823.707 .

Deze som is als volgt samengesteld :

a) geannuleerde of in onbepaald uitstel gebrachte rechten : BEF 2.277.631.613

b) naar het volgende begrotingsjaar overgedragen rechten : BEF 9.880.192.094

(tabel E, kolom 5, 6 en 7).

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de uitgaven

Artikel 27

In afwijking van artikel 75 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecöördineerd op 17 juli 1991, geeft de rekening van uitvoering van de begroting van de Diensten met Afzonderlijk Beheer voor de uitgaven aan, de bij decreet geopende kredieten, de aangerekende verrichtingen, het verschil tussen de kredieten en de aangerekende verrichtingen, de kredieten beschikbaar aan het einde van het begrotingsjaar en de uitgaven gedaan boven de kredieten.

– *Aangenomen.*

Artikel 28

De tijdens het begrotingsjaar 1993 aangerekende ordonnanceringen worden overeenkomstig de bijgaande tabel F, kolom 7 vastgesteld op BEF op 10.637.759.297 .

AFDELING 3

Vaststelling van de betalingskredieten

Artikel 29

De betalingskredieten beschikbaar gesteld aan en omgedeeld door het Vlaams Parlement bedragen overeenkomstig de bijgaande tabel F, kolom 6, voor het begrotingsjaar 1993 BEF 20.078.111.000.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 30

Aanvullende kredieten worden toegekend ten bedrage van BEF 233.074.565 tot dekking van de uitgaven gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1993 (tabel F, kolom 11).

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Vastleggingen gedaan in uitvoering van het begrotingsdecreet

AFDELING 1

Vaststelling van de vastleggingsmachtigingen

Artikel 31

De in toepassing van de artikelen 23, 93, 94, 95 en 96 van het begrotingsdecreet toegewezen vastleggingsmachtigingen voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A1, kolom 2), de som van BEF 12.406.348.672 .

– *Aangenomen.*

Artikel 32

De in toepassing van de artikelen 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 80, 92 en 97 van het begrotingsdecreet en artikel 60 van het aanpassingsdecreet 1993 toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A2, kolom 2), de som van BEF 60.726.774.869 .

– *Aangenomen.*

Artikel 33

De in toepassing van artikel 16 van het begrotingsdecreet toegekende machtigingen om de Vlaamse Huisvestingmaatschappij en het Vlaams Woningfonds voor de Grote Gezinnen verbintenissen te

laten aangaan voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B1, kolom 2), de som van BEF 8.500.000.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 34

De in toepassing van artikel 15 van het begrotingsdecreet toegewezen machtiging voor het prefinancieren van premies belopen voor het begrotingsjaar 1993, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B2, kolom 2), de som van BEF 2.826.200.000.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de aanwending

Artikel 35

De aanwendingen van de door de artikelen 23, 93, 94, 95 en 96 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A1, kolom 3), de som van BEF 10.453.825.854 .

De niet-aangewende en de naar het volgend begrotingsjaar over te dragen machtigingen belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A1, kolom 6), de som van BEF 1.759.683.350 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze artikelen voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A1, kolom 7), de som van BEF 192.839.468 .

– *Aangenomen.*

Artikel 36

De aanwendingen van de door de artikelen 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 80, 92 en 97 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A2, kolom 3), de som van BEF 27.837.422.997.

Voorzitter

De niet-aangewende en de naar het volgend begrotingsjaar over te dragen machtigingen belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A2, kolom 6), de som van BEF 31.153.318.473 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze bepalingen voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A2, kolom 7), de som van BEF 1.736.033.399 .

– *Aangenomen.*

Artikel 37

De toepassingen van de door artikel 16 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B1, kolom 3), de som van BEF 8.575.011.468 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door dit artikel voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B1, kolom 7), de som van BEF 0 .

Een aanvullende machtiging ten bedrage van BEF 75.011.468 wordt toegewezen tot regularisatie van de aanwending gedaan boven de machtiging toegewezen door dit artikel met betrekking tot het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen.

– *Aangenomen.*

Artikel 38

De toepassingen van de door artikel 15 van het begrotingsdecreet toegewezen machtiging voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B2, kolom 3), de som van BEF 2.826.191.340 .

De niet-aangewende en te annuleren machtiging toegewezen door dit artikel voor het begrotingsjaar 1993 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B2, kolom 7), de som van BEF 8.660.

– *Aangenomen.*

TITEL II

Verrichtingen gedaan ter uitvoering van de begrotingen van de Instellingen van Openbaar Nut van categorie A, opgesomd in artikel 1 van de wet van 16 maart 1954

HOOFDSTUK I

Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM), ingesteld bij decreet van 2 juli 1981 (BS van 25 juli 1981)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 39

De eindregeling van de begroting van O.V.A.M. is, voor het begrotingsjaar 1993, als volgt vastgesteld:

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 685.428.052 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 881.124.850.

zodat er voor het begrotingsjaar 1993 een tekort is van BEF 195.696.798 dat gevoegd bij het overschot op 31 december 1992 van BEF 198.173.930 het gecumuleerd overschot op 31 december 1993 terugbrengt tot BEF 2.477.132.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen (VFBZ), ingesteld bij decreet van 1 juni 1983 (BS van 27.07.1983), inwerking getreden op 1 januari 1987 bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 23 december 1986 (BS van 14.03.1987)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 40

De eindregeling van de begroting van VFBZ is, voor het begrotingsjaar 1993 als volgt vastgesteld:

Voorzitter

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 5.759.259.179 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 5.913.607.426 ;

zodat er op 31 december 1993 een tekort is van BEF 154.348.247 dat gevoegd bij het overschot op 31 december 1992 van BEF 294.461.173 het gecumuleerd overschot op 31 december 1993 terugbrengt tot BEF 140.112.926.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie (FEERR) – grote ondernemingen, ingesteld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 41

De eindregeling van de begroting van het FEERR – grote ondernemingen is, voor het begrotingsjaar 1993, als volgt vastgesteld:

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 7.338.206.248 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 7.724.187.721 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1993 een tekort is van BEF 385.981.473 dat gevoegd bij het overschot op 31 december 1992 van BEF 455.223.475 het gecumuleerd overschot op 31 december 1993 terugbrengt tot BEF 69.242.002 .

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie (FEERR) – KMO, inge-

steld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 42

De eindregeling van de begroting van het FEERR – KMO is, voor het begrotingsjaar 1993, als volgt vastgesteld:

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 3.424.070.435 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 3.438.308.052 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1993 een tekort is van BEF 14.237.617 dat gevoegd bij het overschot op 31 december 1992 van BEF 28.348.530 het gecumuleerd overschot op 31 december 1993 terugbrengt tot BEF 14.110.913 .

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Fonds voor het Industrieel onderzoek in Vlaanderen (FIOV), ingesteld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 43

De eindregeling van de begroting van het FIOV is, voor het begrotingsjaar 1993, als volgt vastgesteld:

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 555.150.189 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 869.243.345 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1993 een tekort is van BEF 314.093.156 dat gevoegd bij het overschot op 31 december 1992 van BEF 991.955.185 het gecumuleerd overschot op 31 december 1993 terugbrengt tot BEF 677.862.029.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI

Investeringsfonds voor grond- en woonbeleid voor Vlaams Brabant (VLABINVEST), ingesteld bij decreet van 25 juni 1992 (BS van 11.07.1992)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 44

De eindregeling van de begroting van het VLABINVEST is, voor het begrotingsjaar 1993, als volgt vastgesteld:

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 210.000.000 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 7.016.451 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1993 een overschot is van BEF 202.983.549 dat gevoegd bij het overschot op 31 december 1992 van BEF 9.016.101 het gecumuleerd overschot op 31 december 1993 verhoogt tot BEF 221.999.650 .

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VII

Fonds Bijzondere Jeugdbijstand, ingesteld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 45

De eindregeling van de begroting van het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand is, voor het begrotingsjaar 1993, als volgt vastgesteld:

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 4.297.705.815 ;

- de uitgaven op een bedrag van BEF 4.904.675.745 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1993 een tekort is van BEF 606.969.930 dat gevoegd bij het overschot op 31 december 1992 van BEF 735.838.335 het gecumuleerd overschot op 31 december 1993 terugbrengt tot BEF 128.868.405 .

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VIII

Vlaams Financieringsfonds tot Herstel van de Gemeentefinanciën (VFF), ingesteld bij decreet van 20 december 1989 (BS van 22.02.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 46

De eindregeling van de begroting van het VFF is, voor het begrotingsjaar 1993, als volgt vastgesteld :

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 8.451.102.158 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 8.451.102.158 ;

zodat er op 31 december 1993 een overschot is van BEF 0 .

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX

Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), ingesteld bij decreet van 12 december 1990 (BS van 21.12.1990).

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 47

De eindregeling van de begroting van de VMM is, voor het begrotingsjaar 1993, als volgt vastgesteld:

Voorzitter

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 8.441.118.228 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 8.441.118.228 ;

zodat er op 31 december 1993 een overschot is van BEF 0.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORAFBEELDING door het rekenhof van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1996 – 22 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voorafbeelding door het Rekenhof van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1996.

De bespreking is geopend.

De heer Lisabeth, verslaggever, is ziek. Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : De heer Platteau zei daarnet dat er geen voorafbeelding meer nodig zal zijn. Volgens mij is dat juist wel het geval om nog korter op de bal te spelen. Alleen al om technische redenen loopt de rekening altijd een tijdje achter. Dan hebben we tenminste een voorafbeelding die erg nauwkeurig is. Het is toch een goed hulpmiddel voor het parlement.

Mevrouw Mia De Schampelaere : Ik wil de minister en het Rekenhof feliciteren voor het inhalen van de achterstand inzake de eindregelingen. Bovendien wil ik erop wijzen dat de voorafbeelding een nuttig politiek instrument kan zijn. In de commissie hebben we de voorafbeelding van de

uitslag van de begroting 1995 besproken. Die begroting is goed en correct uitgevoerd en de normen zijn niet overschreden.

De uitgavenkredieten zijn echter voor een belangrijk bedrag, namelijk meer dan 8 miljard frank, onbenut gebleven. Het parlement vraagt aan de regering om de uitgavenkredieten zo juist mogelijk te ramen. De uitgavenkredieten die tijdens de duur van het begrotingsjaar niet worden gebruikt, betekenen eigenlijk een belangrijke inname van beleidsruimte, die voor andere doeleinden kon worden aangewend.

Volgens de minister hangt veel af van de samenwerking tussen en de nodige flexibiliteit van de ministers en de departementen. Ik pleit voor een goede samenwerking bij de begrotingsopmaak zodat we een duidelijk zicht krijgen op de – binnen de begrotingsnormen – beschikbare beleidsruimte.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Ik wil de heer Bossuyt tegenspreken voor wat de voorafbeelding betreft. Ik lees u een passage voor uit het verslag van het Rekenhof. : '... geen voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997 zal opstellen.' Ik til daar niet zo zwaar aan maar ik wil u duidelijk maken dat het Rekenhof zelf vindt dat de voorafbeeldingen overbodig zullen zijn.

Met betrekking tot de voorliggende voorafbeelding wil ik met nadruk herhalen wat ik in de commissievergadering al heb gevraagd, namelijk een overzicht van de niet-betaalde, vervallen facturen. Ik wil klaar en duidelijk zien wat betaald is en wat niet. Mevrouw de minister heeft ons dat beloofd. We zouden dit overzicht krijgen via de administratie van LIN.

Verder verwijs ik naar mijn opmerkingen in de commissievergadering. Ik heb onder meer een zinnig antwoord gekregen over bepaalde overschrijdingen.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik zou niet willen dat hier misverstanden ontstaan. Het Rekenhof vindt terecht dat er geen voorafbeelding meer nodig is maar de politici hebben er wel nog een nodig. We controleren de begroting. We moeten ook de rekeningen controleren om te zien in welke mate kredieten benut worden. De niet-benutting van kre-

Bossuyt

dieten valt meestal te verklaren maar de parlementsleden moeten nog meer dan in het verleden de mogelijkheid krijgen om de niet-benutting vast te stellen.

Meer en meer beginnen we in de commissie voor Financiën met de nodige realiteitszin te spreken over extra beleidsruimte. Daarvoor hebben we een voorafbeelding nodig. Als alles goed loopt, kan die voorafbeelding er zijn op het moment van de volgende begrotingsopmaak. Dat kan tot interessante discussies leiden.

De voorzitter : De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse : De rekeningen moeten er zijn op hetzelfde moment dat de voorafbeelding er is. Dat is wat het Rekenhof belooft. Dan hebben we de voorafbeelding niet meer nodig natuurlijk. Dan moeten we niet meer in het luchtledige plannen maken en bedragen berekenen. Als u een voorafbeelding wenst na zes maand, dan is dat natuurlijk perfect mogelijk. Het parlement is op dat vlak geen vragende partij. We zouden al gelukkig zijn als de rekeningen er tijdig zijn en dat is ook wat ons is beloofd.

Naar aanleiding van die voorafbeelding wilde ik nog enkele inhoudelijke zaken naar voren brengen. Een eerste element is de opbrengst van de gewestbelastingen. De registratierechten, bijvoorbeeld, belopen meer dan 10 percent meer dan in 1995. De opbrengst van de onroerende voorheffing bedraagt 24 percent minder dan in 1995. We zien ook dat er voor de successierechten, die we nu nog niet kunnen ramen, ook een problematiek bestaat omdat er nog altijd geen regeling is voor de boetes en de intresten. Inzake de opbrengsten van de gemakkelikheden en dergelijke zijn er bijzondere en territoriaal onverklaarbare inkomsten.

Er is dus een probleem inzake de inning van die gewestbelastingen. We hebben daarover al gediscussieerd toen we het hadden over de radio- en televisiebelasting. De inning en de controle op die belastingen is op dit ogenblik nog altijd in handen van federale instanties. We worden daardoor benadeeld. Er zijn onverklaarbare zaken zoals late of voortijdige betalingen.

In de discussie over de successierechten bleek dat de boetes en de intresten natuurlijk bij ons moeten terechtkomen. De gemeenschap en zeker de aanwezigen in dit parlement moeten weten dat na de financieringswet van 1989 de federale ambtenaren

van de intresten werkelijk een zootje hebben gemaakt. De ambtenaren hebben de intresten van die verschillende ministeries op een stapel gegooid, waarschijnlijk in de hoop dat dit kluwen nooit zou kunnen worden ontward waardoor die intresten ons zouden worden ontzegd. Ik verwijs, mevrouw de minister, naar wat u hebt gezegd in de commissie voor Financiën.

Ik heb u toen de suggestie gedaan de verschillende registratiekantoren samen te tellen, waardoor u perfect kunt samenstellen wat aan de Vlaamse gemeenschap toekomt. Ook daar rijst het probleem dat u zult te maken hebben met federale ambtenaren waarvan u moet aannemen dat ze eerbaar zijn.

We hebben zeer beperkte eigen belastingen. We raken niet uit die cirkel dat we geen controle uitoefenen over die belastingen, dat ambtenaren uiteraard niet gemotiveerd worden om die uit te oefenen of om de intresten daarna te innen. In de toekomst zal ik volgen of er uiteindelijk een regeling komt. Uiteindelijk voelt iedereen aan dat dit een te grote schande is.

Wat de effectieve aanwending van de beleidskredieten betreft, waarbij er dit jaar 8 miljard frank verschil is, moet het beleid tijdig worden uitgestippeld. Men kan dat niet degelijk corrigeren door een halfjaarlijkse voorafbeelding van de begroting.

Het meest pregnante en storende is Vlabinvest, waarvoor sedert 1992 jaarlijks 1 miljard frank wordt uitgetrokken dat daarna wordt doorgeschoven. Eigenlijk zou het hier in de periode van 1992 tot 1997 moeten gaan om een bedrag van 5 miljard frank. Men heeft daarvan 46,7 miljoen frank benut. Dat is een schande voor dit Vlaams Parlement en voornamelijk voor de Vlaamse regering. Ze moet beseffen dat ze daardoor medeplichtig wordt aan de teloorgang van de Vlaamse rand. Ik denk niet dat ik hier moet pleiten voor het behoud van die rand. Ik denk evenmin dat ik hier moet uiteenzetten welke gevaren zich daar op dit ogenblik opstapelen. Het Vlaams Parlement laat bewust – of toch minstens met schandelijke nalatigheid – na om daaraan iets te doen. Dat is een blaam voor de regeringen die sinds 1992 tot en met vandaag aan het bewind zijn. Als men daar niets aan doet, dan kan men zich nog nauwelijks Vlaming noemen.

Een derde element zijn de verwijlinteressen. Vorig jaar werd er 313 miljoen frank aan verwijlinteressen betaald. Er zijn inspanningen geleverd om de omvang van dat bedrag te verminderen, en dit bedrag is ook effectief verminderd. Ik neem aan

De Reuse

dat het voorliggende voorontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kasschuld en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap een nieuw instrument zal vormen om dat te verhelpen. Maar de suggestie van het Rekenhof om over te gaan tot de onmiddellijke registratie van vorderingen en facturen van de Vlaamse Gemeenschap, lijkt me goed.

Een element dat me enigszins stoort, is de vaststelling dat er nog altijd interesten worden betaald als gevolg van procedures die sedert de jaren tachtig worden gevoerd. Men zou toch eens aan de oren moeten trekken van diegenen die zich daarmee bezig houden. Dat sleept toch allemaal een beetje te lang aan.

Het Rekenhof en uw administratie, mevrouw de minister, hebben inzake de begroting een inspanning gedaan. Ik spreek dat niet tegen : er is een ernstige inspanning gebeurd. Ik hoop dan ook dat dit de laatste voorafbeelding wordt. Ik hoop ook dat de daarin verwerkte elementen – en die ten dele een kritiek op het beleid van deze regering zijn – het voorwerp van enige reflectie zullen vormen.

Ik hoop dat we het over mijn eerste punt – de opbrengst, controle en inning van de gewestbelastingen – eens zijn. Ik denk ook dat we het eens kunnen zijn over het verder terugdringen van de verwijlinteressen. Misschien zijn we het ook eens over Vlabinvest, al zou ik u graag horen zeggen dat u daar namens de hele Vlaamse regering mea culpa slaat.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, inzake de voorafbeelding kan ik het volgende zeggen. Op het ogenblik dat we de rekeningen voor 1997 op de vastgestelde termijn zullen indienen – dat wil zeggen midden 1998 – moet het Rekenhof zelf beslissen of het al dan niet een voorafbeelding maakt, dan wel de definitieve rekening neerlegt. Als dat laatste gebeurt, dan zal dat samengaan met de neerlegging van een document dat zal overeenkomen met de voorliggende voorafbeelding. Misschien zullen daarin wel nog meer gegevens zijn opgenomen.

De opstelling van de voorafbeelding is een initiatief van het Rekenhof. De timing die ik ook in de commissie heb meegedeeld, wordt perfect geres-

pecteerd. De rekening voor 1997 zal midden volgend jaar worden ingediend. Op dat ogenblik zal het Rekenhof zelf beslissen of het een voorafbeelding zal opstellen. De heer Bossuyt heeft in dat verband terecht gezegd dat de beschouwingen over deze rekening dienstig zullen zijn om de begroting voor 1999 op te stellen. De eindrekeningen van 1997 zullen inderdaad ook bruikbaar zijn voor de opmaak van de begroting 1999.

Ik denk dat we daarmee tegemoetkomen aan de zorgen die velen onder u hebben uitgedrukt. Het instrument van de beoordeling door het Rekenhof wordt dan veel bruikbaar. Zoals mevrouw de Schamphelaere zonet terecht zei, is het een begroting die je zelf hebt opgemaakt en die je dan zelf kunt beoordelen en gebruiken bij de opmaak van een volgende begroting. U hebt er terecht op gewezen dat we gezamenlijk, parlement en regering, op een juistere manier moeten begroten. Er is natuurlijk een duidelijk verschil tussen de betalingskredieten en de beleidskredieten. Dit zal steeds kleiner worden, tenzij de begrotingen en de beleidsruimte enorm zouden expanderen. Ik ben er zelf een grote voorstander van om heel precies te begroten. Op een bepaald ogenblik kan men dan middelen waarin was voorzien, aanwenden voor andere, belangrijkere domeinen.

Wanneer u verwijst naar Vlabinvest, kan ik u moeilijk tegenspreken. Ik wil er enkel aan toevoegen dat de poging van de Vlaamse regering om aan sociale huisvesting te doen in die zin niet is gelukt, omdat de grondprijzen zo hoog waren dat men er onvoldoende gebruik kon van maken. Dit is dan ook de reden waarom men in de begroting voor 1998 in middelen heeft voorzien zodat men kan tussenkomen in de aankoop van gronden. De regering heeft vandaag definitief beslist dat het volledige luik Vlabinvest onder de bevoegdheid valt van de minister van Huisvesting. Op die manier hopen we in 1998 een actief programma op gang te brengen in de rand rond Brussel, zodat die ook voor Vlamingen aantrekkelijk wordt.

U hebt ook terecht vragen gesteld over de cijfers inzake belastingen. De stijging van de opbrengstregistratierechten met 10 percent was eigenlijk een gevolg van een verhoogde bouwpolitiek, het meer verkopen van eigendom. Dit heeft zich twee jaar na elkaar voorgedaan, maar zal zich nu wellicht stabiliseren. Een daling heeft niets te maken met een feitelijke daling van de onroerende voorheffing, maar wel met het later innen. Op die manier krijgt men een sterk verminderd percentage. Dit is eigenlijk geen inkomsten-, maar wel een inningsprobleem.

Demeester-De Meyer

Wat de boetes en verwijntresten betreft, zijn er twee totaal verschillende interpretaties. Op federaal vlak is men van oordeel dat het KB in uitvoering van de financieringswet niet moet bepalen wat de modaliteiten zijn waaronder de boetes en verwijntresten moeten worden overgedragen maar wel of ze moeten worden overgedragen. Wij zeggen daarentegen dat dit bijzaak is en dat wij de boetes en verwijntresten moeten krijgen.

Er is echter op federaal vlak nog een stelling die zegt dat boetes en verwijntresten federaal moeten blijven, omdat ze moeten dienen voor de betaling van de administratie ter inning van een gewestbelasting. Voor zover ik me herinner, was de afspraak dat de federale ambtenaren dit gratis zouden doen ten behoeve van de gewesten. Waarom wilde men deze personeelsleden niet zoals de andere naar de Vlaamse ambtenarij overhevelen ? Wel, in dat geval zou men de fiscale administraties uit elkaar hebben gehaald. Daarom werd dus besloten tot het behoud van één fiscale ambtenarengroep, die in ruil gratis werk verrichtte voor het gewest.

Als deze verwijntresten en boetes inderdaad voor de inning dienen, zijn de stappen die we op dit ogenblik zetten om zowel de onroerende voorheffing als de successierechten zelf te innen, een goede actie. We weten wat het ons zal kosten en we zullen over de boetes en verwijntresten beschikken om dit te organiseren. Ik blijf er dus bij dat we onze eigen belastingen moeten innen.

De heer Herman De Reuse : Mevrouw de minister, in de commissie voor Financiën en Begroting hebt u inderdaad gezegd dat de federale ambtenaren deze inning gratis zouden uitvoeren. Als mijn geheugen me niet in de steek laat, hebt u ook beweerd dat premier Dehaene u dit recht tijdens een informele bijeenkomst heeft toegekend. Nadien heeft minister Maystadt gezegd dat hij het daar niet mee eens was.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Premier Dehaene heeft tijdens het overlegcomité – dus niet eens informeel – duidelijk afgesproken dat een werkniveau wekelijks op alle niveaus vergadert om te onderzoeken welke oplossingen mogelijk zijn. Volgens hem hebben we een goed argument voor de inning van verwijntresten en boetes, want de bijzaak volgt inderdaad de hoofdzaak. Verschillende leden van de federale regering nemen een ander standpunt in. We kunnen dit goed staven. We zijn van oordeel dat de verwijntresten en boetes onze

middelen zijn. We moeten dus al het mogelijke doen om ze in handen te krijgen.

De verwijntresten zijn inderdaad heel sterk verminderd. Ook de heer Platteau heeft daarop gewezen. Mijnheer De Reuse, men kan de overheid niet de schuld geven van verwijntresten uit procedures die sinds de jaren tachtig hangende zijn. Meestal zijn dit procedures die van een rechtbank van eerste aanleg naar een hof van beroep zijn gegaan.

De heer Herman De Reuse : Dat hoeft geen vijftien jaar te duren. Dat weet u toch ook.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Dat is niet onze fout.

De heer Herman De Reuse : Dan moet u de mensen die deze procedures rekken, eens aan de oren trekken.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Moet ik dan de advocaten aan de oren trekken ?

De heer Herman De Reuse : Ja, dat kunt u bijvoorbeeld doen. Ik heb er geen moeite mee om dat te zeggen.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Het gaat hier om een federale bevoegdheid. Bovendien hebben we hoe dan ook niets te zeggen aan de derde macht.

De heer Herman De Reuse : Neen, maar als Vlaamse regering geeft u hen wel een mandaat. U bent hun cliënt. U beoordeelt of u met hen verder werkt of niet. Dat heeft niets met federale bevoegdheden te maken. U bent hun mandataris.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Ik sta erop dat het allemaal heel snel gaat. Ik stel alleen maar vast dat een aantal procedures blijven hangen, niet omwille van ons, maar omwille van de advocatuur en de rechterlijke macht. De overheid kan dit niet oplossen. Ikzelf wil klaarheid in de dossiers. Ik wil wel benadrukken dat we niet kunnen ingaan tegen elke dading die aan ons wordt voorgelegd. Wat recht is, moet recht blijven, en niet door een of andere omstandigheid worden kromgetrokken, zelfs niet door een dading.

De heer Herman De Reuse : Dat ben ik met u eens.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Als ik van oordeel ben dat de overheid het bij het rechte eind

Demeester-De Meyer

heeft, en de tegenpartij is een andere mening toegedaan, dan moet de rechter een uitspraak doen.

De heer Herman De Reuse : Dat is juist, maar de ambtenaren, die vooral bij toekenningen oordelen, mogen misschien ook wel eens aan de oren worden getrokken. Zij veroorzaken regelmatig dergelijke procedures.

Met de verwijzing naar die langdurige procedures bedoelt u de procedures voor schadevergoeding wegens het niet toekennen van gunningen. Daar gaat het voornamelijk over, want dat blijft hangen. Ook de administratie – zeker niet de uwe, maar die van een aantal van uw collega's – speelt daarin een rol. Ik zeg echter niet dat dat uitsluitend de oorzaak is.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Ik ben het daar niet helemaal mee eens. In het voordeel van de ambtenaren kunnen we zeggen dat heel wat reeds werd opgehelderd. Uiteraard blijft het natuurlijk het recht van om het even wie om een bepaalde uitspraak niet te aanvaarden. Met dat probleem zullen we steeds kampen. Bekijken we de evoluties in andere landen, dan meen ik zelfs dat dit er niet minder op zal worden.

De verwijlintersten nemen ook af omdat we de ordonnanceringskredieten niet meer begrotingsallocatie per begrotingsallocatie toevoegen, maar ze groeperen. Op die manier kunnen we op het einde van het jaar omschakelen, om zo snel mogelijk te kunnen betalen en om het ontstaan van verwijlintersten inderdaad te beletten.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Nee*)

De bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming houden over het voorstel van motie van de heer Bossuyt en mevrouw De Schamphelaere houdende voorlopige regeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen het

Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de grondwaterlaag in de Kolenkalk in het gebied van Doornik

– 736 (1996-1997) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de grondwaterlaag in de Kolenkalk in het gebied van Doornik.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Desmet, verslaggever, heeft het woord.

De heer Peter Desmet, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sinds een tiental jaren wordt de watervoerende laag in de kolenkalk in het zuiden van West-Vlaanderen, West-Henegouwen en Noord-Frankrijk door een dalend grondwaterpeil gekenmerkt. De oorzaak daarvan is de overexploitatie. Bij een ongewijzigd beleid zou er onherstelbare schade ontstaan aan die grondwaterlaag.

Ook zou de drinkwaterbevoorrading in de provincie West-Vlaanderen, die vooral op deze laag is aangewezen, voor onoverkomelijke problemen komen te staan. Omdat zowel Vlaanderen als Wallonië grote hoeveelheden grondwater aan die laag onttrekken, is een akkoord de meest aangewezen wijze om dit te regelen. Daarin wordt voorzien in de Belgische wetgeving, door de techniek van het samenwerkingsakkoord. Ten gevolge daarvan moet dit parlement die samenwerkingsakkoorden bij decreet goedkeuren.

Sinds 1970 worden door België en Frankrijk pogingen gedaan om dit probleem te beheersen. Na een studie werden die besprekingen in 1995 terug opgestart, vooral met Wallonië. Na een jaar werd met Wallonië een akkoord bereikt, waarbij men de af te bouwen debieten bepaalt en de nog vergunde hoeveelheden die men kan aanboren in de verscheidene drinkwaterwinningen bepaalt. Na advies van de Raad van State heeft de Vlaamse regering dit goedgekeurd. Het Waals Parlement keurde het reeds in juni 1997 goed.

De essentie van de overeenkomst is dat beide gewesten er zich toe verbinden om de in Vlaanderen en Wallonië opgepompte debieten te verminderen volgens een strikt tijdschema : met 11,55 miljoen kubieke meter in 2001 en met 15,55 miljoen kubieke meter in 2002. Ter compensatie van

Desmet

deze vermindering werd in het akkoord opgenomen dat drinkwater uit een alternatieve bron vanuit het Waals Gewest naar het Vlaams Gewest zal worden aangevoerd, via de zogenaamde Transhennuyère, een door het Waals Gewest aan te leggen drinkwaterleiding. Op die wijze wordt dan in een eerste fase de drinkwaterbevoorrading van West-Vlaanderen veiliggesteld.

In het licht van een duurzaam beleid moet er volgens de minister in een volgende fase worden gestreefd naar een bijkomende oppervlaktewaterwinning in West-Vlaanderen. Dit kan gebeuren door de verdere uitbouw van de drinkwaterwinning in het kanaal Kortrijk-Bossuit. Die oplossing is wel afhankelijk van een verbetering van de kwaliteit van het Scheldewater.

Het Waals Gewest draagt de kosten van de Transhennuyère-verbindingleiding. Een gedeelte van die investering zal worden verrekend in de waterprijs van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

In het samenwerkingsakkoord is ook sprake van het oprichten van een intergewestelijke werkgroep. Deze werkgroep moet zorgen voor de praktische uitvoering van het akkoord en moet eventuele problemen oplossen. Het samenwerkingsakkoord bepaalt voorts dat tussen de VMW en de ERPE een contract moet worden afgesloten dat de technische en financiële voorwaarden vastlegt voor de levering van drinkwater. Voor de prijsbepaling van het drinkwater zal worden gewerkt met een open boekhouding.

De duur van de overeenkomst bedraagt 25 jaar. Er werden geen opzeggingsclausules in het akkoord opgenomen. Het akkoord kan dus enkel op voorstel van beide gewesten worden gewijzigd of beëindigd.

De minister heeft in de commissie tevens meegeëld dat de hoeveelheden die in de overeenkomst werden vastgelegd, beantwoorden aan de behoeften van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening. Het Vlaams Gewest heeft zich geëngageerd om gedurende 25 jaar water af te nemen. Vanaf 2001 zou het daarbij gaan om minimaal 6,2 miljoen kubieke meter water per jaar, voorzover de leveringscapaciteit van de Transhennuyère dat toelaat.

Dit engagement heeft volgens de minister voordelen voor beide partijen. Voor Vlaanderen wordt de

bevoorrading voor een langere periode veiliggesteld. De Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening neemt nu reeds meer dan 6,2 miljoen kubieke meter per jaar af van de Waalse producenten. In uitvoering van die overeenkomst wordt er ook rekening gehouden met de kwaliteit van het geleverde water.

In de commissie hadden de Agalev-leden wel enkele opmerkingen. Zo was er de opmerking dat die Transhennuyère nogal werd gecontesteerd door de milieubeweging en door bepaalde gemeentebesturen. Enerzijds zouden hier een aantal procedurele regels niet zijn gevolgd. De MER-wetgeving zou niet zijn nageleefd. Er zouden ook problemen kunnen rijzen met de bouwvergunningen. Het antwoord van de minister hierop luidde dat dit voornamelijk een Waals probleem is. Hij denkt ook wel dat dit slechts een tijdelijk probleem is.

Anderzijds waren er ook inhoudelijke opmerkingen. Ten eerste voerde men aan dat de exploitatie nu al afneemt, zodat men de zin niet inziet van nog een zware investering. Ten tweede poneerde men dat het enkel een verschuiving teweegbrengt van de overexploitatie, zodat het geen echt duurzame oplossing is. Ten derde voerde men aan dat er ook alternatieven zijn zoals het aanmoedigen van rationeel watergebruik en het ontmoedigen van industrieel gebruik van water.

Er werden ook vragen gesteld over de beïnvloeding van de prijs van het water. De minister heeft daarop geantwoord dat dit inderdaad invloed zal hebben, omdat men bij de prijsbepaling wel degelijk rekening moet houden met bepaalde investeringen. De minister heeft dan ook een nota bij het verslag laten voegen met uitleg over die prijsbepaling.

Een laatste reeks van opmerkingen in de commissie betrof de vraag naar de in het contract opgenomen garanties inzake afname van hoeveelheden. Zijn er voldoende waarborgen dat de in de overeenkomst bepaalde hoeveelheden ook werkelijk kunnen worden afgedwongen? Volgens de minister was dat inderdaad het geval. (*Applaus bij de CVP en AGALEV*)

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Ik dank de verslaggever voor de getrouwe weergave van de discussies in de commissie. Er is een bijkomende vraag gesteld over de prijsbepaling van het water, waarop de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

Kelchtermans

in bijlagen het antwoord heeft bezorgd. De overeenkomst is nog niet afgesloten. Men wacht op de goedkeuring van de samenwerkingsakkoorden, waarna dit zal worden vastgelegd.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest inzake de grondwaterlaag in de Kolenkalk in het gebied van Doornik.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid, bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse

Gewest en het Waalse Gewest van 2 juni 1997 inzake de grondwaterlaag in de Kolenkalk in het gebied van Doornik wordt goedgekeurd.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.52 uur.*

BIJLAGE

MONDELINGE VRAGEN

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van dinsdag 30 september 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Felix Strackx tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het terugbetalen van de kosten van abortussen door het OCMW*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Volgens de wet van 3 april 1990 is abortus in België slechts toegestaan tijdens de eerste twaalf weken van de zwangerschap, tenzij het leven van de moeder in gevaar is of indien het kind lijdt aan een ongeneeslijke ziekte. Het Vlaams Blok zal alles in het werk stellen om die wet ongedaan te maken. De spreker hoopt in de minister een bondgenoot te vinden in de strijd tegen deze wet. De meerderheid van de Vlaamse bevolking is gekant tegen de wet.

Het blijkt dat vrouwen die abortus wensen en dat niet kunnen betalen, op kosten van het OCMW een vruchtafdrijving kunnen krijgen in een OCMW-ziekenhuis of een privaat centrum. Het OCMW van Antwerpen betaalde dit jaar reeds tweemaal de kosten terug van een abortus in het buitenland, op vruchten van zestien, respectievelijk vijftien weken oud en dit uitsluitend om sociale redenen. Het ging om gezonde foetussen. Volgens de Belgische wet gaat het hier dus om een misdrijf.

1. Heeft de minister de twee bovenvermelde zaken onderzocht ?
2. Is het terugbetalen van abortussen door het OCMW een courante praktijk ? Hoeveel binnenlandse en buitenlandse abortussen werden door de Vlaamse OCMW's gefinancierd ?
3. Vindt de minister het toelaatbaar dat er belastinggeld wordt aangewend voor het financieren van praktijken die in ons land illegaal zijn ?
4. Heeft de minister reeds maatregelen getroffen om dergelijke zaken in de toekomst te vermijden ? Krijgen onverwacht zwangere vrouwen van het OCMW voldoende financiële, praktische en psychologische ondersteuning om hun zwangerschap uit te dragen ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister vraagt zich af hoe het lid op de hoogte kan zijn van die twee gevallen. De minister zelf kent ze niet en zegt ze ook niet te kunnen kennen. Cijfergegevens over steunverlening in dergelijke gevallen zijn niet af te leiden uit een onderzoek van de registratiegegevens. Dergelijke steunverlening zal hoogstens in de registratie terug te vinden zijn als bijdrage in medische kosten. Verder zijn beslissingen tot individuele dienstverlening van de raden voor maatschappelijk welzijn niet onderworpen aan de regelen van toezicht. De minister kent de gevallen dus niet. Daarmee zegt de minister niet dat er geen zouden zijn. De minister heeft geen aanwijzingen dat het een courante praktijk zou zijn dat OCMW's abortussen bekostigen.

Ieder OCMW heeft als wettelijke opdracht zijn cliënten te helpen. Dat behelst het verstrekken van de nodige informatie aan de persoon die erom vraagt en het aanduiden van diverse mogelijke oplossingen in een probleemsituatie. Mensen zonder inkomen kunnen aanspraak maken op het bestaansminimum, als zij aan de voorwaarden voldoen. Bij Koninklijk Besluit van 20 december 1988 is het toepassingsgebied van de wet op het bestaansminimum uitgebreid tot de zwangere minderjarigen. Bovendien kan een OCMW aanvullende financiële of materiële steun verlenen (bv. een bijdrage in medische kosten), als dit nodig is om een leven te kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. In een dossier spelen vele elementen mee. De beslissing ligt uiteindelijk bij de betrokken persoon zelf. Het OCMW moet de cliënt de nodige praktische informatie geven, en naargelang de mogelijkheden en de noden zelf psychologische begeleiding geven of doorverwijzen naar meer gespecialiseerde instanties. Informeren en begeleiden is ook de taak van de centra voor geestelijke gezondheid en de centra voor relatievorming en zwangerschapsproblemen. In al die centra geeft men er uitdrukkelijk de voorkeur aan vrouwen aan te sporen hun zwangerschap te blijven dragen.

De belastinggelden worden aangewend voor wat legaal is. Er is een wetgeving die onder welbepaalde voorwaarden voorziet in een procedure die tot abortus kan leiden. Op een bepaald ogenblik speelt de deontologie van de zorgverstrekkers, niet in het minst van de geneesheer. Die verantwoordelijkheid ligt niet op het niveau van het OCMW. De minister is van oordeel dat de OCMW's perfect binnen hun deontologie werken. Onverwacht zwangere vrou-

wen krijgen van het OCMW voldoende ondersteuning om hun zwangerschap uit te dragen.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Volgens de heer Felix Strackx ontwijkt de minister de vraag op zeer onhandige wijze. Het OCMW moet zijn cliënten helpen, zegt de minister. De vraag is of het OCMW ook zijn cliënten moet helpen de wet te overtreden.

De minister repliceert dat de OCMW's de wet niet overtreden. De OCMW's beoordelen noodsituaties waarvoor een procedure bestaat die federaal is vastgelegd. In de optiek van hun wettelijke

opdracht moeten zij bijstand verlenen aan mensenswaardigheid in het geding is.

De heer Felix Strackx merkt op dat de wet expliciet een aantal noodsituaties bepaalt. Het komt toch niet aan de OCMW's toe om die noodsituaties à la carte te interpreteren. De vraagsteller vraagt bij deze gelegenheid om in de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin een meer diepgaand debat te voeren over het terugdringen van het aantal abortussen in Vlaanderen. Hij verwijst naar zijn voorstel van resolutie die hij daaromtrent ingediend heeft.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van dinsdag 30 september 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Yolande Avontroodt tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de sterilisatie van mentaal gehandicapten en kansarmen verblijvend in opvangtehuizen*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Gedwongen sterilisatie is een misdrijf. Het bericht dat in Zweden tot twintig jaar geleden over een periode van veertig jaar in totaal zestigduizend personen tegen hun wil gesteriliseerd werden, heeft internationaal reacties losgeweekt. Dezelfde mensonterende praktijken blijken zich ook in andere landen te hebben voorgedaan. Ook in Vlaanderen zijn schokkende feiten aan het licht gebracht.

In de pers en in informele gesprekken over sterilisatie van mentaal gehandicapten en kansarmen in opvangtehuizen wordt dikwijls verwezen naar de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid. Nochtans heeft ook de bevoegde minister voor het toezicht op de gehandicaptenzorg een belangrijke rol te spelen. De vraagsteller verklaart zich nader.

Het debat over de wilsbekwaamheid of het zelfbeschikkingsrecht van personen met een mentale handicap is een zeer moeilijk debat. Het is de opdracht van het Nationaal Comité voor Bio-ethiek om een standpunt uit te werken. Studies tonen aan dat er zeer veel meningsverschillen bestaan over het zelfbeschikkingsrecht van personen met een (licht) mentale handicap.

Daarom juist beklemtoont de vraagsteller dat het de bevoegdheid is van de minister om te kiezen, in het kader van de kwaliteitszorg, voor begeleiding van mentaal gehandicapten in instellingen om tot een grotere wilsbekwaamheid te komen. Vijftig percent van de bewoners van instellingen worden beschouwd als wilsbekwaam. In de praktijk wordt slechts tien percent betrokken bij de echte besluitvorming.

Een aanbeveling uit voornoemde studies wil het begrip wilsbekwaamheid overboord gooien en pleit ervoor situatie per situatie te beschrijven. Het Nationaal Comité voor Bio-ethiek onderzoekt

momenteel die problemen. Een van de denktrants die voorliggen, is het uitwerken van procedures waarbij een psychiater, een pediater en een maatschappelijk werker de personen met een mentale handicap begeleiden. Belangrijk is daarenboven de garantie dat de personen zelf hun belangenverdediger mogen kiezen. Daarin heeft de minister een belangrijke rol te vervullen.

De concrete vragen aan de minister zijn de volgende :

1. Heeft de minister of zijn administratie weet van situaties waarin gezonde, doch kansarme jonge personen (mannen of vrouwen) die geen mentale handicap vertonen, zich onder druk moesten laten steriliseren ? Zo ja, welke maatregelen heeft de minister genomen ? Wordt er een financiële schadeloosstelling overwogen ?
2. Hoe staat de minister tegenover de strategieën van veel instellingen om in te grijpen in de seksualiteitsbeleving van mentaal gehandicapten ?
3. Is er in Vlaanderen geen nood aan een instelling waar mentaal gehandicapte volwassenen met hun kinderen kunnen verblijven ?
4. Welke integratiemaatregelen overweegt de minister voor de groep van licht mentaal gehandicapten ?
5. Wil de minister alle mogelijke inspanningen doen om de personen met een mentale handicap te begeleiden zodat ze zoveel mogelijk tot een autonome wilsbeschikking kunnen komen ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Bij navraag in de afdeling Welzijnszorg, de afdeling Bijzondere Jeugdzorg en de afdeling Gemeenschapsinstellingen van de Vlaamse administratie blijkt dat men daar geen weet heeft van gedwongen sterilisaties van gezonde kansarme personen zonder mentale handicap. Dat betekent niet dat dit soort feiten zich niet zouden voordoen. Het is natuurlijk eigen aan dergelijke feiten dat ze niet aan het licht gebracht worden. Men heeft dus geen zicht op wie betrokken is, wie mee verantwoordelijk is. De minister wil toch de verantwoordelijkheid onderstrepen van de geneesheer die de ingreep uitvoert. De wetgever is niet in staat in dat deontologisch moment te interveniëren.

Vraag twee van het lid behelst een moeilijk probleem dat in de loop der tijd geëvolueerd is. Lange tijd ging men ervan uit dat het recht op een volwaardige seksualiteitsbeleving moest onthouden worden aan een persoon met een (licht) mentale handicap. Het is niet evident geweest het onderwerp bespreekbaar te stellen. Gelukkig is het nu al in heel wat instellingen in zekere mate bespreekbaar. Heel wat begeleiders zijn in staat op een behoorlijke manier personen met een handicap daarin te begeleiden. Men moet steeds voor ogen houden dat seksualiteitsbeleving een subjectieve beleving is die niet in absolute termen te objectiveren is. Dat geldt des te meer voor personen die wegens een mentale handicap een andere beleving hebben. De mate van gewetensvorming, de mate van verinnerlijking van waarden is moeilijk in te schatten. Algemene regels kan men dus niet vooropstellen. Elke situatie moet afzonderlijk bekeken worden. In ieder geval mag men niet lichtzinnig omspringen met sterilisatie van personen met een mentale handicap. Men kan daar pas toe overgaan als alle andere, minder ingrijpende methoden falen.

De minister verwijst naar de studie van dokter Joke Denekens (Huisartsgeneeskunde Antwerpen) over de problematiek van sterilisatie van wilsonbekwamen. Er wordt gewezen op het waardenconflict tussen "het helpen volledig tot ontplooiing komen van het individu" enerzijds en anderzijds "de plicht om de kwaliteit van het toekomstig leven en de bekwaamheid tot opvoeding en verzorging van een kind te waarborgen". Dr. Denekens wijst er volgens de minister terecht op dat "als er redenen zijn om aan te nemen dat de kans op een handicap zeer groot is en/of de kwaliteit van de opvoeding minimaal, er een waardenconflict ontstaat tussen negatieve factoren en het recht op kinderen krijgen".

Een oplossing voor dit conflict moet zeer grondig en sereen onderzocht worden. Een abstract antwoord kan men daarop niet geven. De wetgever kan daarvoor wel een kader aanreiken. Men kan bepalen dat de begeleiding in de instellingen moet gebeuren door hoog gekwalificeerde mensen. Hoe dan ook blijft er een deontologisch moment waarop de wetgever niet kan ingrijpen. Dokter Jan Gerris in zijn artikel over de arts als ethicus stelt terecht dat de vraag of het ethisch onverantwoord is dat een mentaal gehandicapte vrouw zonder haar medeweten moeder kan worden, veel relevanter is en voorafgaat aan de vraag of een mentaal gehandicapte persoon zonder medezeggenschap (en volgens hem a fortiori medeweten) kan worden gesteriliseerd. Sterilisatie moet tot elke prijs vermeden worden, concludeert de minister, maar er

kunnen bepaalde omstandigheden zijn waarvoor dit principe moet wijken.

Op de derde vraag antwoordt de minister dat er al heel wat gebeurt voor de begeleiding van mentaal gehandicapten met kinderen. De minister is van oordeel dat residentiële opvang niet de beste oplossing is. De mensen kunnen beter opgevangen worden in de zorgvorm begeleid wonen. Een aantal initiatieven begeleid wonen staan open voor personen met een licht mentale handicap die zwanger zijn of kinderen hebben. Sinds enkele maanden wordt er op initiatief van het kabinet overleg gepleegd met het Vlaams Fonds, Kind en Gezin, de federatie begeleid wonen en de wetenschappelijke wereld (o.a. prof. Van Hove). Het is de bedoeling in het kader van een inclusief beleid samenwerkingsverbanden voor te bereiden zodat dergelijke gezinnen beter begeleid kunnen worden. Uit onderzoek van prof. Van Hove blijkt dat die gezinnen het liefst begeleiding krijgen door de diensten die dit ook voor 'gewone' gezinnen doen. Het is beter geen 'buitengewone' begeleiding op te zetten.

Voor de vierde vraag verwijst de minister naar zijn antwoord op de vorige vraag. De minister gelooft niet zozeer in een residentiële opvang, maar wel in de zorgvorm begeleid wonen. Kind en Gezin is bereid initiatieven in die zin te ondersteunen. De minister denkt er ook aan zijn collega voor Onderwijs te vragen om in het curriculum van de leerlingen uit het BUSO, opleidingsvorm 3, meer aandacht te besteden aan voorbereidingen op eventueel toekomstig ouderschap. Zo zijn nog tal van initiatieven te noemen die kunnen bijdragen tot een betere integratie van personen met een licht mentale handicap.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Mevrouw Yolande Avontroodt vindt dat de minister geen antwoord gegeven heeft op de vraag hoe hij de kloof tussen de theorie en de praktijk denkt te dichten of hoe hij de problematiek in de instellingen denkt aan te pakken. De minister ontkent dit. Hij wijst sterilisatie af, dus moeten ook de instellingen die ingreep afwijzen. Maar uiteindelijk is de deontologie van de arts van doorslaggevend belang. De overheid kan in het kader van de kwaliteitszorg alleen aandacht vragen voor de problematiek.

Het lid repliceert dat de minister er bijvoorbeeld over zou kunnen waken dat in iedere instelling een overlegorgaan gecreëerd wordt waarin een belangenverdediger voor de mentaal gehandicapten aan-

gewezen wordt. De minister brengt daar tegen in dat het huidige overleg in de instellingen voldoende aanknopingspunten biedt om die belangen te verdedigen. Een afzonderlijk overleg opzetten voor die problematiek is niet aangewezen. Een probleem ontstaat soms door iemand de opdracht te geven zich speciaal over dat probleem te buigen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van dinsdag 30 september 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het uitblijven van uitvoeringsbesluiten inzake huwelijks- en relatiebemiddeling*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Ongeveer één op vijf volwassenen in Vlaanderen is alleenstaand. Velen onder hen zouden daar niet voor kiezen. Het hoeft dan ook geen verbazing te wekken dat huwelijks- en relatiebureaus als paddestoelen uit de grond schieten. Daarvan zijn heel wat bureaus niet zo bonafide. Bureaus die ernstig werk leveren, krijgen tot nu toe niet de nodige aandacht.

In het najaar van 1993 werd het voorstel van decreet van de heer Jos Ansoms c.s. houdende maatregelen tot kwaliteitsverbetering van de dienstverlening door huwelijks- en relatiebemiddelaars met een grote meerderheid in het Vlaams Parlement goedgekeurd. Op 22 december 1993 verscheen het decreet in het Belgisch Staatsblad. Op zoek gaan naar uitvoeringsbesluiten is overbodig, want er zijn er gewoon geen.

Waarom zijn er tot nu toe geen uitvoeringsbesluiten gemaakt? Waarom kan huwelijks- en relatiebemiddeling geen steun ondervinden van de Vlaamse overheid?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Dat er tot nog toe geen uitvoeringsbesluiten zijn, is te wijten aan verschillende redenen. Het betreffende decreet tot kwaliteitsverbetering van de dienstverlening door huwelijks- en relatiebemiddelaars voorziet in de oprichting van een commissie van advies die de regering moest adviseren inzake erkenningen, subsidiëring en mogelijke klachten. In september 1994 besliste de Vlaamse regering echter het advieslandschap te herstructureren. Daarin was de oprichting begrepen van één Gezins- en Welzijnsraad. Het was dus niet opportuun nog voormelde commissie van advies op te richten.

Intussen is er een hele evolutie geweest in het algemeen welzijnswerk. Een evolutie naar polyvalente centra met ruime opdrachten, ook op het vlak van relatiebegeleiding. De niet-commerciële centra voor relatie- en huwelijksbemiddeling, die voor subsidiëring in aanmerking komen, kunnen in dat ruime kader van het algemeen welzijnswerk opgenomen worden. Het probleem zal dus een oplossing krijgen door de goedkeuring van het decreet op het algemeen welzijnswerk. De functie en de financiering zal dan worden geregeld. O.m. daarom werden voor de uitvoering van het decreet inzake huwelijks- en relatiebemiddeling nog geen afzonderlijke middelen ingeschreven op de begroting.

Het decreet beoogde ook controle op de commerciële centra, nl. door hen te verbieden te bemiddelen zonder de nodige erkenning. De erkenning zou slechts verleend worden als de nodige voorwaarden vervuld zijn die een minimum aan kwaliteit garanderen. Het is de Gezins- en Welzijnsraad die zal moeten toezien op het toekennen van de erkenningen. Over de inhoud van de erkenningsvoorwaarden is al overleg geweest tussen het kabinet van de minister en de administratie. De erkenningscriteria betreffen onder meer : het diploma van de bemiddelaar ; de infrastructuur en de minimale beschikbaarheid ; de informatie aan de cliënt, inclusief over de bemiddelingsmethode en over de grootte en de aard van de aangesloten cliënteel ; regels over de schriftelijke overeenkomst ; het cliëntendossier. Aan de administratie heeft de minister in juli, onmiddellijk na de goedkeuring van het decreet op de Gezins- en Welzijnsraad, de opdracht gegeven een ontwerp van besluit voor te leggen. Dat legt de erkenningscriteria vast waaraan alle centra minimaal moeten voldoen om te mogen bemiddelen. Dat uitvoeringsbesluit hoopt de minister zo spoedig mogelijk aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voor te leggen.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt hoeveel tijd nodig zal zijn om de niet-commerciële centra op te nemen in het algemeen welzijnswerk. Wordt daarvoor in de begroting 1998 in extra middelen voorzien voor het algemeen welzijnswerk? Goed werkende bureaus werden tot nog toe niet gesubsidieerd. Is het mogelijk die niet-commerciële bureaus, bij wijze van overgangsmaatregel tot hun opname in het algemeen welzijnswerk, via projectfinanciering te subsidiëren?

De minister antwoordt dat de commerciële centra geen subsidies zullen krijgen. De niet-commerciële

centra zullen gefinancierd worden uit de bijkomende middelen voor het algemeen welzijnswerk. De minister hoopt dat het decreet op het algemeen welzijnswerk in het najaar goedgekeurd wordt en per 1 januari 1998 in voege kan treden. Aan de uitvoeringsbesluiten wordt volop gewerkt.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van dinsdag 30 september 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het operationaliseren van de buitenschoolse kinderopvang*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De nieuwe regelgeving in verband met buitenschoolse kinderopvang (BKO) is sinds kort van kracht. Het operationaliseren vraagt natuurlijk tijd en aanpassingen, maar toch zijn er terecht signalen uit de sector over een gebrekkige en onvolledige informatie. Zowel bestaande al dan niet erkende IBO's (initiatieven buitenschoolse opvang), lokale coördinatoren en regionale coördinatoren vertoeven in onzekerheid over hun nabije en verre toekomst. Het beginnen aan het gemeentelijk overleg blijft voor problemen zorgen. In het parlement verklaarde de minister nochtans dat alles klaar was om de concrete uitwerking te operationaliseren.

Het kernprobleem is en blijft de financiering. De afspraken met het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD) zijn blijkbaar niet afgerond. Ook het akkoord over de Weerwerkgesco's zou nog niet officieel zijn.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil de minister dan ook vragen naar de huidige stand van zaken. Hoe staat het met de afspraken tussen hem en de federale minister, bevoegd voor Sociale Zaken over het FCUD ? De vraagsteller verwijst naar de met redenen omklede motie die op 19 maart 1997 in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Daarin werd gevraagd zo snel mogelijk met de federale overheid in overleg te treden met het oog op o.m. het vastleggen van een rechtvaardige verdeelsleutel en objectieve financieringscriteria voor de toewijzing van middelen aan de initiatieven voor buitenschoolse opvang (BO) in de verschillende gemeenschappen. Er werd ook gevraagd een eenduidig en doorzichtig financieringsmechanisme uit te werken.

Wat zijn meer specifiek de eventuele gevolgen voor zowel loonkosten als werkingskosten, als kinderen van niet-werknemers een beroep doen op BO in Vlaanderen ?

Worden regionale coördinatoren, lokale projecten en eventueel nieuwe projecten al dan niet verder gesubsidieerd door het FCUD ?

Is het akkoord tussen de minister en zijn collega voor Tewerkstelling, de heer Theo Kelchtermans, afgesloten en wat houdt het concreet in ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Het lid wijst op vier problemen. De informatie over de nieuwe regelgeving zou gebrekkig en onvolledig zijn. Het starten van het lokale overleg zou problematisch verlopen. Het lid wijst verder op het blijvende probleem van de financiering vanuit het FCUD en ten slotte suggereert het lid dat de afspraken met minister Theo Kelchtermans niet geofficialiseerd zijn.

In verband met de informatieverstrekking en het starten van het lokale overleg brengt de minister in herinnering wat er de afgelopen maanden is gebeurd. Op 11 juni heeft het Vlaams Parlement de decretales basis gelegd voor een nieuwe regelgeving BKO. Op 24 juni heeft de Vlaamse regering de noodzakelijke besluiten uitgevaardigd. Ondanks de moeilijke periode van de zomervakantie heeft men niet stilgezeten. In de loop van juli en augustus werd een betekenisvolle informatiecampagne opgezet. Alle betrokkenen, d.i. alle actoren die in het gediversifieerde veld van de BKO actief zijn, hebben een informatiepakket ontvangen. Alle gemeentebesturen, alle schepenen van jeugd, alle voorzitters van de jeugdraden, alle basisscholen, heel wat jongerenorganisaties, alle kinderdagverblijven, alle diensten voor opvanggezinnen en particuliere opvanginitiatieven, de onderwijskoepels, belanghebbende organisaties als de Bond van Grote en Jonge Gezinnen hebben een specifiek samengesteld informatiepakket gekregen. Daar bovenop hebben alle organiserende besturen van bestaande IBO's, zowel vrije als gemeentelijke, een verhelderende en duidende brief ontvangen die hun dossier plaatst in de nieuwe kaders van erkenning en subsidiëring. Er wordt reeds concreet werk gemaakt van een dossiersamenstelling die de inschakeling van al deze initiatieven in het nieuwe kader mogelijk zal maken.

Kind en Gezin heeft daarbij aansluitend een assertieve informatiecampagne gehouden. In de loop van de maand september heeft Kind en Gezin in elke provincie een informatieavond gehouden voor de gemeentebesturen. In de provincie Brabant waren daarop een 50-tal mensen aanwezig, in de andere provincies meer dan 100. Op die vergade-

ringen werd heel concreet ingegaan op de nieuwe regelgeving.

De informatiecampagne was concreet en ter zake. Dat was o.m. mogelijk omdat, aansluitend op het decreet en de besluiten van de Vlaamse regering, de noodzakelijke vervollediging van de regelgeving werd afgerond. Enkele ministeriële besluiten maken de nieuwe regelgeving voor alle actoren – die overigens reeds kennis hebben van die besluiten – hanteerbaar en werkbaar. De minister verwijst bijvoorbeeld naar het ministerieel besluit dat de inhoud vastlegt van het lokale beleidsplan BKO en de wijze waarop het kwaliteitslabel door het lokale overleg wordt toegekend. Een ander ministerieel besluit bepaalt de erkenningsprocedure voor specifieke initiatieven BO.

Inzake het protocol met de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Tewerkstelling, wijst de minister erop dat het al op 30 juli werd ondertekend. Ook op dat niveau zijn dus alle maatregelen genomen om een vlotte invoering van de nieuwe regelgeving mogelijk te maken. Het protocol bevat de volgende kernbepalingen :

- Elk IBO dat reeds werkte met Weerwerkers krijgt automatisch een tijdelijke erkenning van Kind en Gezin tot eind 1998. Dat betekent dat die voorzieningen ruim de tijd krijgen om zich zo nodig aan te passen aan de nieuwe IBO-erkenningvoorwaarden.
- Elk initiatief mag het aantal Weerwerkgesco's dat het had, per definitie behouden tot eind 1998. Ook daarna is het niet de bedoeling grote verschuivingen te bewerkstelligen. Het is enkel de bedoeling eventuele gesco-plaatsen in overtal niet te vervangen.
- Het protocol legt een procedure vast voor de mogelijke uitbouw van nieuwe IBO's en voor de uitbreiding van bestaande IBO's.

Het protocol geeft de initiatieven dus voldoende zekerheid voor het continueren van hun werking tot einde 1998. Het getuigt van het voornemen van de Vlaamse regering om de sector buitenschoolse opvang daadwerkelijk te ondersteunen vanuit de mogelijkheden die het Weerwerk kader biedt.

Het FCUD is een moeilijker probleem. De minister heeft er al herhaaldelijk op gewezen dat hij geen greep heeft op het FCUD. Alleen via onderhandelingen met de federale overheid kan de minister proberen een en ander te bewerkstelligen. De minister heeft reeds verkregen dat het pakket

aanvragen bij het FCUD wordt uitgezuiverd. Dit was een budgettaire noodzaak en het was ook de bedoeling de scheeftrekking tussen het Vlaamse en het Franstalige landsgedeelte enigszins weg te werken. De budgettaire mogelijkheden zijn daardoor toegenomen om de lopende projecten te honoreren. Er blijft wel nog een zekere spanning van ongeveer 200 miljoen die moet worden weggevoerd. De federale overheid moet dat nog verder oplossen. De federale middelen bieden op korte termijn echter geen ruimte voor uitbreiding van bestaande Vlaamse initiatieven of voor nieuwe Vlaamse initiatieven.

Ondertussen wordt er tegen 1 januari 1999 wel gewerkt aan een oplossing voor een proportionele verdeling van de middelen over de gemeenschappen. De modaliteiten voor het beheer van de gelden moeten bepaald worden, o.m. via het vastleggen van objectieve toekenningscriteria. Die politieke overeenkomst met federaal minister van Sociale Zaken Magda De Galan is een resultaat van de Interministeriële conferentie van 2 juli. Met ingang van 1 januari 1999 zal de federale regering de 0,05 % garanderen, waardoor de 0,05 niet langer afhankelijk is van het afsluiten van een interprofessioneel akkoord. Tot dan zit men in een moeilijke overgangperiode. Veel hangt immers af van de inspanningen die de sociale partners willen doen. Bij de sociale partners is wel een zekere bereidheid vast te stellen, ook langs Franstalige zijde.

Een ander resultaat van de Interministeriële conferentie van 2 juli is dat de tegenstellingen weggevoerd worden tussen het nieuwe Koninklijk Besluit (KB) en het bijzonder reglement die de dossierbehandeling door het FCUD bepalen enerzijds, en de nieuwe Vlaamse regelgeving BKO anderzijds. Dat verloopt volgens de afspraken. Zo is in het KB dat inmiddels in het Belgisch Staatsblad verscheen, de bepaling opgenomen dat de FCUD-subsidiëring aan een opvangvoorziening voortaan afhankelijk is van een gunstig advies van Kind en Gezin.

Wat de coördinatoren betreft zijn er geen grote problemen, vervolgt de minister. Gezien het al betekenisvolle engagement vanuit tewerkstelling, spitst de FCUD-subsidiëring voor Vlaamse IBO's zich vooral toe op de lokale coördinatie. En dit is, binnen het geheel van de geldstromen die deze sector voeden, een te overziene kost als de sector geleidelijk groeit. Er zijn wel problemen voor de verdere bemensing op het niveau van de begeleiding van de kinderen. Dat moet verder worden overlegd met de federale overheid. Het is de vraag hoe de federale overheid de middelen voor de strijd tegen de werkloosheid zal activeren. Het kan

niet zijn dat zij werklozen tewerkstelt in het kader van tewerkstellingsprogramma's. Dat is immers een gewestelijke bevoegdheid.

Voor de kinderen van niet-werknemers hoeven er op het terrein geen problemen te rijzen, vervolgt de minister. Het is natuurlijk zo dat het FCUD zijn subsidiëring koppelt aan het percentage kinderen van werknemers dat in een bepaalde voorziening aanwezig is. Dat is ook logisch : het FCUD, binnen de Rijksdienst voor Kinderbijslag van Werknemers, wordt gefinancierd met sociale bijdragen van de werknemers. Dat betekent niet dat kinderen van niet-werknemers de toegang wordt ontzegd tot bepaalde voorzieningen BO.

Tot slot gaat de minister in op de vraag inzake de regionale coördinatoren. Het was de bedoeling dat zij werden overgeheveld naar Kind en Gezin. Kind en Gezin heeft hen daartoe uitgenodigd. Momenteel hebben een zevental de stap naar Kind en Gezin gezet. Een viertal zijn nog niet op de uitnodiging ingegaan. Enkele anderen hebben ander werk gezocht en gevonden.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Inzake de informatiecampagne beaamt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen dat er heel wat papieren werden verstuurd. Toch is het lid van oordeel dat de informatieverstrekking nog moet verbeteren ten aanzien van bijvoorbeeld scholen die nog niet aan de meldingsplicht voldoen. Dat tewerkstellingsprogramma's ingeschakeld worden voor BKO is positief, vervolgt het lid, maar reguliere tewerkstelling zou toch de basis van BKO moeten zijn. Op langere termijn zal Vlaanderen zelf meer geld moeten uittrekken. De afhankelijkheid van het FCUD en na 1999 de federale overheid creëert onzekerheid. Op de opmerking van de minister dat uiteindelijk veel afhangt van de sociale partners, suggereert het lid het probleem bij de Vlaamse sociale partners aan te kaarten.

De minister antwoordt dat hij dat heeft gedaan. Onlangs nog heeft hij de minister-president, de heer Luc Van den Brande, gevraagd op het Vesoc-overleg de medewerking van de sociale partners te vragen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over ongevallen met chloor in zwembaden*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

In de maand augustus deden zich twee ongevallen voor met chloor in zwembaden. Volgens de rubriek 5.32.9 van VLAREM II is de toevoeging van chloor aan zwembaden verplicht. VLAREM kiest voor een permanente aanwezigheid van chloor in het water zelf. Er moet minstens 0,5 mg chloor per liter water zijn. Bij de toegelaten bovengrenzen van 1,5 mg chloor per liter water in overdekte zwembaden en 3 mg per liter water in onoverdekte baden en 'hot whirlpools' kunnen volgens het lid vragen over de mogelijke gezondheidseffecten worden gesteld. Chloor reageert immers met water waardoor gechloreerde verbindingen vrijkomen.

In de praktijk blijkt nu dat het gebruik van chloor risico's met zich mee kan brengen. Nochtans zijn er al lang alternatieven voor de ontsmetting van zwembadwater met chloor voorhanden. Zoals bijvoorbeeld ozongas, dat het water zuivert in de filters en niet in het zwembad zelf. Bij gebruik van ozon blijven er geen resten over. Ozon zou stukken veiliger en op termijn ook voordeliger zijn, omdat het door de installatie zelf wordt aangemaakt. Het gebruik van een zogenaamde ozonator als alternatief voor chloor stuit echter op de VLAREM-regels. Anderzijds moet wel worden gezegd dat ook ozon nadelen heeft : het heeft eveneens oxiderende eigenschappen en prikkelt ook de ogen en slijmvliezen.

Een nog betere ontsmettingstechniek zou een bestraling zijn van het water met ultraviolet licht met een golflengte tussen de 240 en 290 nanometer. Hierdoor worden niet alleen bacteriën gedood maar ook virussen buiten werking gesteld. De bestraling is effectiever dan chloor. Er blijven geen resten achter, er treden geen geur- of smaakveranderingen op en alle risico's verbonden aan het gebruik, maar ook de opslag en het transport van chloor, worden vermeden.

Welke techniek de beste is, moet volgens het lid worden overgelaten aan deskundigen. Het lijkt er volgens het lid echter wel op dat het éénzijdig blij-

ven zweren bij chloor achterhaald is. Welke stappen heeft de minister ondernomen om de reglementering aan te passen en de éénzijdige afhankelijkheid van chloor te doorbreken ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

Vooreerst laat de minister opmerken dat het volksgezondheidsaspect in de eerste plaats een aangelegenheid is voor de minister bevoegd voor volksgezondheid. Vermits het hier ook om milieuvoorwaarden vastgesteld door titel II van het VLAREM gaat, wil de minister wel nader ingaan op de gestelde vragen.

De opgelegde minimumnorm (0,5 mg per liter) voor chloor (eigenlijk chloorbleekloog) is in titel II van het VLAREM opgenomen omdat chloor op dit ogenblik als een beste beschikbare techniek voor de oxidatie en desinfectie van zwembaden wordt beschouwd.

Wanneer geen speciale voorzorgsmaatregelen worden genomen, worden in zwembaden gemakkelijk bepaalde infectieziekten verspreid. De bader brengt de bacteriën mee in het zwembad, wat een volledige zuivering buiten het bad in de praktijk onmogelijk maakt. Bij ozon (en de ozongenererende behandeling met ultraviolette straling) kan niet gezuiverd worden op de plaats van de "vervuiling" in het zwembad. Andere bestudeerde mogelijkheden, zoals koper-zilverionisatie, een shockbehandeling met kaliummonopersulfaat en het gebruik van gestabiliseerd waterstofperoxide, bieden volgens de experts evenmin een waardig alternatief voor chloor als desinfecterend product.

Wat de bezorgdheid voor ongevallen betreft, wil de minister er op wijzen dat mits inachtnaam van de nodige veiligheidsvoorschriften, een goede pH-sturing en voldoende zuivering en verversing van het zwembadwater, de risico's – waaronder de mogelijke vorming van het toxische chloorgas – goed beheersbaar zijn. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de zwembaduitbaters om de exploitatievoorwaarden te respecteren en de goede staat en werking van hun installaties regelmatig te controleren.

3. Repliek

De vraagsteller meent dat de huidige opgelegde normen verhinderen dat alternatieven voor het gebruik van chloor een kans krijgen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over foutieve informatie die wordt verspreid door Fost Plus*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

In artikel 7 van het Interregionaal Samenwerkingsakkoord Verpakkingsafval (ISA) staat dat iedere verpakkingsverantwoordelijke, uiterlijk zes maanden na het in voege treden van het decreet, aan de Interregionale Verpakkingscommissie moet laten weten op welke wijze hij aan de terugnameplicht zal voldoen. De terugnameplicht voor industriële verpakkingen gaat echter pas in op 5 maart 1998.

In een wervende brief van Fost Plus, die recent werd verzonden naar ongeveer 20.000 bedrijven, werd echter heel wat verwarring gecreëerd. In deze brief wordt immers geen enkel onderscheid gemaakt tussen huishoudelijke verpakkingen, waarvoor Fost Plus een erkenningsdossier heeft ingediend, en industriële verpakkingen. In de brief wordt gesteld dat "alle bedrijven die producten verpakken, laten verpakken of in België invoeren ... voor 5 september 1997 de bevoegde instanties moeten inlichten over de optie die ze hebben gekozen om aan het ISA te voldoen." In tegenstelling tot wat deze brief wil laten geloven, geldt dit dus niet voor bedrijfsmatig verpakkingsafval. Ook de belofte dat aansluiting bij Fost Plus bedrijfsmatige verpakkers van de "wettelijke verplichtingen" zou verlossen, houdt geen steek.

Fost Plus slaagde er eerder al in om verkeerde informatie te verspreiden naar de gemeenten in verband met afvalpreventie. Hierover stelde het lid vroeger al vragen.

Wat heeft de minister ondernomen om deze flaters recht te zetten ? Zal de minister dit soort van bedrieglijke initiatieven van Fost Plus verder over zijn kant laten gaan ? Laat de minister toe dat Fost Plus als privé-initiatief met een feitelijk monopolie zich de positie van een semi-overheidsinitiatief toeëigent en het beleid van de minister andermaal onderuit haalt ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

De minister laat opmerken dat hij reeds herhaaldelijk heeft geantwoord dat een aantal problemen die betrekking hebben op Fost Plus moeten worden opgelost via de voorwaarden die in een eventuele erkenning worden opgelegd. Fost Plus heeft een erkenningsaanvraag ingediend voor verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong. De Interregionale Verpakkingscommissie moet zich over deze aanvraag uitspreken. De procedure is in het samenwerkingsakkoord vastgelegd. In principe moet de Interregionale Verpakkingscommissie ten laatste op 6 december 1997 een beslissing nemen.

Wat de zogenaamde bedrieglijke informatie die door Fost Plus zou verspreid zijn naar de bedrijven betreft, deelt de minister mee dat de verpakkingscommissie een duidelijk onderscheid maakt tussen verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong en van bedrijfsmatige oorsprong. Dit wordt ook in de contacten met de bedrijven, de federaties en Fost Plus duidelijk gesteld, zowel vanuit de OVAM als vanuit de Interregionale Verpakkingscommissie.

In de bedoelde brief van Fost Plus aan de bedrijven wordt inderdaad geen onderscheid gemaakt tussen verpakkingsafval van huishoudelijke en van bedrijfsmatige oorsprong. Bij de brief werd echter tevens een kopie van een brief van de Interregionale Verpakkingscommissie aan Fost Plus gevoegd waarin duidelijk gesteld wordt :

- dat de terugnameplicht voor verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong sinds 5 maart 1997 van toepassing is ;
- dat de bepalingen van artikel 7 van het samenwerkingsakkoord derhalve enkel van toepassing zijn op de verpakkingsverantwoordelijken voor afval van huishoudelijke oorsprong.

Er wordt tevens een duidelijke omschrijving gegeven van wat onder verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong moet worden begrepen.

De minister bevestigt dat het schrijven van Fost Plus tot verwarring aanleiding kan geven. Maar in de bijlage bij de brief wordt de informatie dus wel volledig en correct weergegeven.

Indien in het kader van de controle van de erkende organismen door de Interregionale Verpakkingscommissie blijkt dat een organisme dat erkend is voor verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong, ook bijdragen heeft ontvangen voor ver-

pakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong, zal de Interregionale Verpakkingscommissie hiertegen moeten optreden.

Het samenwerkingsakkoord voorziet ook in een gelijkstelling van bepaalde verpakkingsafvalstoffen aan verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong (artikel 2, 6°). De verpakkingscommissie moet hiervoor nog een voorstel formuleren. Voor de verpakkingsafval die gelijkgesteld wordt, zal een erkend organisme wel kunnen optreden in de plaats van een bedrijf. Zolang echter dit gelijkstellingsbesluit niet is goedgekeurd, kan dit niet.

Inzake de informatie rond afvalpreventie die door Fost Plus aan de gemeenten werd verspreid, heeft

de OVAM, in opdracht van de minister, aan de gemeenten meegedeeld dat de betrokken brief als een standpunt van Fost Plus moest worden beschouwd en dat een aantal elementen in het kader van de erkenningsaanvraag aan de bepalingen van het samenwerkingsakkoord zouden worden getoetst.

3. Repliek

De vraagsteller meent dat een rechtzetting naar de bedrijven toe eveneens wenselijk is.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de vervuiling door de verbrandingsovens te Edegem en Wilrijk*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Recent was er de nodige opschudding rond gezondheidsklachten die in verband worden gebracht met de historische en nog steeds actuele vervuiling van de verbrandingsovens van de intercommunales IHK en ISVAG te Edegem en Wilrijk. Daarbij wordt door de bewoners aangedrongen op een onmiddellijke sluiting van de IHK-oven en een vervroegde sluiting van de ISVAG-oven. Het functioneren van deze ovens temidden van woonwijken is onverantwoord, zeker wanneer de huidige vervuiling bovenop de gecumuleerde vuillast uit het verleden komt. Bovendien moet men volgens het lid de vraag stellen of dergelijke oudere ovens, ze zijn respectievelijk 27 en 17 jaar oud, nog kunnen worden opgelapt zodat ze even veilig werken als nieuwe installaties.

De vraag is dan ook concreet of de sluiting van IHK en de afbouw van de verbrandingsactiviteiten van ISVAG niet moeten worden verrekend in de planning rond eindverwerking van afval voor de provincie Antwerpen. Temeer daar uit een studie van de provincie blijkt dat een scheidings/vergistingsinstallatie een gedeeltelijk alternatief kan vormen voor verbranding, waardoor de gehele verbrandingscapaciteit kan worden gedrukt. Deze studie is overigens van groot belang, ook voor de rest van Vlaanderen.

1. Vindt de minister de verlenging van de vergunningstermijnen van oudere ovens zoals IHK (bouwjaar 1970/1974) te Edegem maar ook IDM te Lokeren (bouwjaar 1972) en IVRO te Roeselare (bouwjaar 1976) nog aanvaardbaar ?

2. Is de minister bereid de afbouw van de verbrandingsactiviteiten van IHK en ISVAG in de planning voor de provincie Antwerpen op te nemen ?

3. Welke besluiten trekt de minister uit de studie van de provincie Antwerpen over de positieve mogelijkheden van scheiden/vergisten ? Moet er in

de doelstellingen van het Uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen geen duidelijke plaats worden voorzien voor scheidings- en vergistingsinstallaties als gedeeltelijk alternatief voor verbranden ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1. In het ontwerpplan huishoudelijke afvalstoffen 1997-2001 wordt vermeld dat de levensduur van de huisvuilverbrandingsinstallaties wordt bepaald door technische en economische factoren. Volgens een studie die uitgevoerd werd door het VITO, kan gesteld worden dat de technische levensverwachting van de installaties verder reikt dan de planperiode. Ook de economische levensverwachting wordt langer ingeschat dan de planperiode. Inzake de programmering van de verwijderingscapaciteit werd er in het ontwerpplan, zoals opgesteld door de OVAM, dan ook van uitgegaan dat alle bestaande installaties tot 2006 vergund zullen blijven.

Daarnaast zijn er echter ook de emissievoorwaarden in titel II van het Vlarem, die bindend zijn voor alle installaties. Door de optimalisatie van de uitbating van de installaties en door de reeds uitgevoerde of geplande aanpassingswerken wordt verondersteld dat alle verbrandingsinstallaties in het Vlaamse gewest aan de Vlarem-normen kunnen voldoen.

Zowel in de ovens te Wilrijk en Edegem als in de ovens van Lokeren en Roeselare zijn de nodige werken uitgevoerd of in uitvoering. Wanneer blijkt dat deze "oudere" verbrandingsinstallaties na de aanpassingswerken technisch in orde zijn en kunnen voldoen aan de geldende normen, dan kan de vergunningstermijn van deze installaties worden verlengd.

2. De bepalingen van het plan huishoudelijke afvalstoffen 1997-2001 die betrekking hebben op de programmering van de verwijdering (verbranden en storten), moeten nog door de Vlaamse regering worden goedgekeurd. De afbouw van de installaties van IHK en ISVAG kan worden overwogen wanneer zij technisch en economisch niet meer voldoen aan de bepalingen ter zake. Er zal een EMMER-studie (economisch, maatschappelijk en milieueffectrapport) worden uitgevoerd in opdracht van de provincie Antwerpen. De leefbaarheid van beide installaties zal in deze studie ook worden onderzocht.

3. In het ontwerpplan huishoudelijke afvalstoffen werd de mogelijkheid opgenomen van onderzoek naar nieuwe verwerkingstechnologieën. De resulta-

ten van dit onderzoek zullen opgenomen worden in de geplande jaarlijkse voortgangsrapportage. Het onderzoek zal moeten uitwijzen of er gekozen kan worden voor nieuwe verwerkingstechnologieën als alternatief voor de klassieke verbrandingstechnologie.

Volgens de OVAM zijn er op dit ogenblik nog niet voldoende gegevens om te besluiten dat de nieuwe technologieën een waardig alternatief vormen voor de bestaande technieken. Meer diepgaand onderzoek op korte termijn is noodzakelijk. De voorlopige conclusie van de OVAM is dat scheiden/vergisten op dit ogenblik een veel duurdere technologie is (tot 30 percent) en dat de grootste operationele installatie slechts een beperkte capaciteit heeft (11.000 ton per jaar). Bij scheidings/vergistingstechnologie moet ook rekening worden gehouden met het feit dat er nog steeds een belangrijk deel restafval met een hoge calorische waarde moet

worden verbrand. De calorische waarde is in belangrijke mate bepalend voor de investeringen die de verbrandingsinstallaties met zich meebrengen.

3. Repliek

De vraagsteller meent dat de omwonenden van de verbrandingsovens geen boodschap hebben aan louter technische en economische argumenten. Het VITO heeft in 1995 reeds gesteld dat oudere ovens naar alle waarschijnlijkheid nooit de vooropgestelde normen zullen halen. In die zin zou men veel sneller op alternatieve verwerkingsmethoden moeten overschakelen. Het lid pleit voor een meer diepgaand debat over de verwerkingsmethoden.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback

Mondelinge vraag van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het urgentieplan inzake lichtvervuiling

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Op 16 juni 1996 keurde het Vlaams Parlement unaniem een voorstel van resolutie betreffende maatregelen om de lichtvervuiling te beperken goed (Stuk 126 (1995-1996) Nrs. 1 tot 3).

Tijdens het debat is duidelijk de wens gebleken van alle fracties om iets te doen aan het ondeskundig en onnodig gebruik van kunstlicht. Aan de Vlaamse regering werd gevraagd om binnen het jaar ter zake een urgentieplan te ontwikkelen.

De vraagsteller informeert naar de stand van zaken van dit plan.

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

In de eerste plaats wenst de minister in herinnering te brengen dat hij reeds op 30 maart 1996 een omzendbrief met betrekking tot de bestrijding van lichtvervuiling heeft gezonden aan de provinciegouverneurs en ter kennisgeving aan de leden van de Bestendige Deputaties en de Colleges van Burgemeesters en Schepenen. In deze omzendbrief worden de VLAREM-bepalingen inzake lichthinder, inzonderheid de hoofdstukken 4.6 en 6.3 van

Titel II van het VLAREM, onder de aandacht gebracht.

Op 28 maart 1997 heeft de minister aan de administratie de opdracht gegeven om bij de gemeentebesturen zijn omzendbrief van 30 maart 1996 in herinnering te brengen.

Naar aanleiding van de bedoelde resolutie van 16 juni 1996 van het Vlaams Parlement, werd onder tussen een Voorontwerp van urgentieplan ter bestrijding van de lichthinder in Vlaanderen opgesteld. In dit voorontwerp wordt naast een situering van het probleem lichthinder en een overzicht van de bronnen van lichtverontreiniging en de bestaande wetgeving en beleidsvoorschriften, ook een opsomming gemaakt van de bij deze problematiek betrokken doelgroepen en belangengroepen. Op basis van deze analyse worden vervolgens een aantal voorstellen van maatregelen en middelen voor sensibilisering opgesomd.

Over dit ontwerp wordt op dit ogenblik overleg gepleegd tussen de verschillende betrokken kabinetten. In de loop van de maand oktober zal een ontwerp-urgentieplan lichtverontreiniging aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

3. Repliek

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis hoopt dat het urgentieplan in oktober wordt afgerond. Ze vraagt de minister aan het parlement mededeling te geven van het door de regering goedgekeurde plan. Verder laat ze opmerken dat het inderdaad belangrijk is dat voor sensibilisering middelen worden uitgetrokken. Het gebruik van kunstlicht neemt immers nog jaarlijks toe.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de invulling van de voltijds equivalenten in het werkervaringsplan van de Vlaamse regering

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller herinnert eraan dat de Vlaamse regering op 17 januari 1996 besliste om via het Werkervaringsplan (WEP) 1.400 voltijds equivalente laaggeschoolde langdurig werkzoekenden aan het werk te helpen. Op die manier konden zij na 12 maanden werkervaring hun kansen op doorstroming naar andere tewerkstellingsvormen allicht verhogen. Volgens de vraagsteller is het resultaat 16 maanden later evenwel allesbehalve schitterend : slechts 67% van de voorziene jobs werd ingevuld. Dit blijkt uit het nog niet gepubliceerde antwoord van de minister op een schriftelijke vraag van de vraagsteller. Daaruit blijkt dat de minister 108 voltijds equivalenten toegewezen kreeg. Voor 105 daarvan kon hij een conventie afsluiten. Slechts 29 voltijds equivalenten werden ingevuld (27,6%). Voor het onderhoud van wegen (conventie voor 36 voltijds equivalenten) en voor De Lijn (conventie voor 36 voltijds equivalenten) werd nog niemand aangenomen.

De vraagsteller wil van de minister vernemen waarom er einde april slechts 29 voltijds equivalenten ingevuld werden en of er ondertussen nog stappen gezet zijn om dit aantal te verhogen.

2. Antwoord van de minister

De minister wijst er vooreerst op dat de moeilijke en trage invulling van het werkervaringsplan zich niet enkel voor zijn departement stelt. Voor een volledig overzicht verwijst hij naar de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling die terzake bevoegd is. Wel kan hij de vraagsteller mededelen welke moeilijkheden zijn diensten hebben ondervonden om hun contingent van het werkervaringsplan in te vullen. Vooreerst werden zij op 21 november 1996 door de functioneel bevoegde

administratie ingelicht om uiterlijk op 31 december 1996 tot aanwervingen in het kader van het werkervaringsplan over te gaan. Binnen deze korte periode is het niet alleen zeer moeilijk om werkervaringsprojecten op te starten, maar ook om tot concrete aanwervingen over te gaan. Dit laatste, en dat is een tweede reden, heeft te maken met de toewijzing die door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) dient te gebeuren. Er kunnen slechts aanwervingen plaatsvinden in functie van het aantal kandidaten dat door de VDAB wordt doorverwezen. De minister stelt dat het hem niet toekomt om te analyseren waarom deze toewijzing over het algemeen niet optimaal functioneert. Voor een aantal functies kan volgens hem wel gesteld worden dat de afstemming tussen de kwalificaties van de doelgroep en de functievereisten geen evidentie is. Zo leert het jeugdwerkgarantieplan, de voorloper van het werkervaringsplan, waarop De Lijn als eerste organisatie inspeelde – wat volgens de minister overigens de bereidheid van De Lijn aantoonde om mee gestalte te geven aan het Vlaams beleid inzake de bestrijding van de jeugdwerkloosheid -, dat het niet eenvoudig is om bij de doelgroep van een dergelijk tewerkstellingsplan geschikte kandidaten te vinden voor bijvoorbeeld een job als chauffeur. In dat specifieke geval stellen zich voorwaarden inzake het bezit van een rijbewijs B, stressbestendigheid, sociale vaardigheden en flexibele werkuren.

Deze problemen worden volgens de minister nog versterkt door het feit dat het werkervaringsplan een nog 'moeilijkere' doelgroep heeft dan het jeugdwerkgarantieplan. Het is met name beperkt tot de laaggeschoolde, langdurige werklozen. Een meer projectmatige benadering vanwege de VDAB, waarbij de werkervaring wordt voorafgegaan door een oriëntatie- of opleidingsmodule, zou de inschakeling in de diensten van de minister wellicht reeds kunnen verbeteren. Anderzijds wordt er tussen zijn diensten en de betrokken administratie overleg gepleegd om de geciteerde knelpunten te verhelpen zodat er een betere invulling komt van het werkervaringsplan. De minister beklemtoont tenslotte dat hij ten volle achter dit plan staat, te meer omdat hij in zijn diensten reële tewerkstellingsmogelijkheden ziet. Voor de betrokken doelgroepen moet er volgens hem ook gesleuteld worden aan een betere afstemming tussen de doelgroep en de tewerkstellingsmogelijkheden.

3. Repliek

De vraagsteller is verheugd over de bereidheid van de minister om na te gaan waar de knelpunten zich precies voordoen. Wat vooral dient te worden ver-

meden, vindt zij, is dat via het werkervaringsplan bepaalde verwachtingen worden gewekt die, omwille van allerlei praktische problemen, niet ingelost kunnen worden. De vraagsteller wijst er tenslotte op dat de minister een aanzienlijke speelruimte had bij het invullen van de conventies en niet noodzakelijk chauffeurs, maar bijvoorbeeld ook reinigingspersoneel had kunnen aanwerven.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Gerda Raskin tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de toepassing van het Duinendecreet en de uitzonderingsregel bij voordien reeds rechtsgeldig aangevraagde bouwvergunningen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst erop dat een aantal duinenzones door het Duinendecreet gevrijwaard zijn gebleven voor bebouwing. Nochtans kon een aantal eigenaars gebruik maken van een uitzonderingsregel, waardoor aangevraagde bouwvergunningen rechtsgeldig bleven en ondanks het Duinendecreet in een later stadium zouden kunnen uitgevoerd worden. De vraagsteller vernam dat de speculanten hierop inspeelden door uitsluitend de funderingsplaten te gieten, en de rest van de bouwvergunning niet uit te voeren. Nochtans dient de bouwvergunning binnen het jaar na toekenning aangevat, waarbij het niet volstaat dat er een beperkt en verwaarloosbaar deel van de vergunning wordt uitgevoerd, zoals hier de funderingsplaten. Is dit niet het geval, dan vervalt de vergunning, tenzij een verlenging van de bouwvergunning werd afgeleverd, wat in dit geval echter niet kan.

In dit verband wil de vraagsteller van de minister vernemen : (1) of hij op de hoogte is van deze problematiek ; (2) hoeveel van de tijdig afgeleverde vergunningen in duinzones waarvoor het bouwverbod geldt aangevat werden binnen het jaar zonder dat er evenwel binnen een redelijke termijn, of tot op heden, een bericht van beëindiging van de ruwbouw werd gemeld aan de bevoegde diensten ; (3) of de minister in deze gevallen de vergunning als vervallen zal beschouwen, en de bouwheren opdracht zal geven het betrokken duinenperceel in zijn oorspronkelijke en natuurlijke toestand terug te brengen ?

2. Antwoord van de minister

De minister antwoordt dat de door de vraagsteller

gevraagde gegevens door zijn administratie niet systematisch opgezocht en geïnventariseerd worden. Het betreft immers specifiek lokale toestanden, waarvan normaliter alleen de betrokken gemeentebesturen kennis hebben. Deze gegevens zijn dan ook verkregen door telefonische navraag bij de betrokken gemeenten, zodat enig voorbehoud in acht dient te worden genomen.

De door de vraagsteller aangehaalde toestanden blijken zich enkel voor te doen in De Panne en Koksijde. Het betreft :

- De Panne : appartementsvilla : werken stilgelegd na uitspraak van Hof van Cassatie. Half afgewerkt.
- De Panne : appartementsvilla : de bouwheer heeft de werken zelf stopgezet na uitvoeren van betonplaat en kleine ruwbouwwerken.
- Koksijde : woning op lot 68 van verkaveling uit 1964. Woning vergund op 18/8/1993. Enkel vloerplaat uitgevoerd.
- Koksijde : woning vergund op 13/4/1993. Enkel vloerplaat uitgevoerd met daarop een garage.

Volledigheidshalve wijst de minister de vraagsteller erop dat de bouwheer geenszins verplicht is om de voortgang of de voltooiing van de werken te signaleren. Er bestaat enkel de wettelijke verplichting om de aanvang van de werken, minstens 8 dagen voordien, te melden aan het gemeentebestuur en de gemachtigde ambtenaar.

Het antwoord op de derde vraag is volgens de minister uitermate complex, mede omdat bepaalde gevallen ook het voorwerp uitmaken van een gerechtelijke procedure en de definitieve uitslag nog niet bekend is. Bovendien blijkt uit het arrest nr. 17.048 van 30 mei 1975 van de Raad van State dat de beoordeling of een bouwvergunning al dan niet vervallen is, niet eenvoudig is. Het betreft volgens de minister een onderzoek dat in elk van deze gevallen dient te worden uitgevoerd en waartoe de administratie van de minister de nodige stappen zal ondernemen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Sauwens tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de gedeeltelijke vernietiging van het gewestplan Veurne-Westkust

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller herinnert eraan dat de Raad van State met zijn arrest van 7 mei 1996 het gewestplan Veurne-Westkust heeft vernietigd. Daardoor zijn verscheidene duingebieden, waaronder de vermaarde Schipgatduinen met hun belangrijke populaties van de wettelijk beschermde zeedistel niet langer bestemd als groengebied. Naar verluidt zijn sommige immobiliëngroepen volop bouwprojecten aan het uitwerken voor die duingebieden.

Volgende vragen worden in dit verband aan de minister voorgelegd : (1) Zijn de door de gedeeltelijke vernietiging van het gewestplan Veurne-Westkust niet langer als groengebied bestemde duinen te Koksijde opgenomen in een goedgekeurd gemeentelijk APA of BPA ? Zo ja, wat is hierin hun planologische bestemming ? (2) Is er momenteel een rechtsgrond om eventuele verkavelings- en/of bouwvergunningaanvragen te weigeren op de betrokken duinterreinen ? Werden hieromtrent richtlijnen gegeven aan de bevoegde administratie ? (3) Welke maatregelen heeft de minister tot nog toe genomen of zal hij nemen teneinde de betrokken duingebieden veilig te stellen ? (4) Dringt zich hier herstel op van het vernietigd gewestplan ? Heeft de minister de procedure hiertoe reeds laten opstarten ?

2. Antwoord van de minister

De minister deelt vooreerst mee dat momenteel op het niveau van de Vlaamse regering in het kader van de administratieve beroepen geen aanvragen in onderzoek zijn die betrekking hebben op de grond van de vernietiging van het bestemmingsvoorschrift door het arrest van 7 mei 1996 van de Raad van State. Momenteel blijken evenmin bepaalde aanvragen voor advies voor te liggen aan de gemachtigde ambtenaar.

Op de tweede vraag antwoordt de minister dat wanneer momenteel, voorafgaand aan de aanvullende vaststelling van het gewestplan, advies zou moeten worden uitgebracht of beslist betreffende concrete aanvragen, uiteraard rekening zal moeten gehouden worden met de bestemmingsvoorschriften van de gemeentelijke plannen van aanleg. Op dezelfde wijze zal rekening gehouden worden met het door de Raad van State vernietigd bestemmingsvoorschrift waardoor bebouwing werd uitgesloten. Aan dit vernietigd bestemmingsvoorschrift zou immers slechts volledig kunnen worden voorbijgegaan indien uit een arrest van de Raad van State zou blijken dat het vernietigd bestemmingsvoorschrift is aan te merken als in redelijkheid onrealiseerbaar en derhalve volstrekt onwettig. In geen enkel arrest is de Raad van State tot dergelijke juridische vaststelling gekomen. De op 07/05/96 uitgesproken vernietigingsarresten bevatten geen met gezag van gewijsde beklede vaststellingen die verhinderen dat de Vlaamse regering zou beogen het vernietigde bestemmingsvoorschrift te bevestigen, na een nieuwe procedure leidend tot een definitief gewestplan, na openbaar onderzoek en consultatie.

Wat de tweede vraag betreft stelt de minister dat bij de beoordeling van eventuele aanvragen de gemachtigde ambtenaar rekening zal houden met de hierboven vermelde gegevens, zonder dat hem uitdrukkelijk opdracht in die zin gegeven wordt. Het spreekt vanzelf dat bij de beoordeling van aanvragen voor de betreffende gronden in de gemeente Koksijde, waarvoor ingevolge vernietigingsarresten geen bestemmingsvoorschrift voorhanden is, eveneens rekening zal gehouden worden met het feit dat ze grenzen aan gronden die ingevolge het Duinendecreet werden aangeduid als beschermd duingebied. Wanneer de in de arresten van 07/05/96 vermelde gronden niet werden aangeduid als beschermd duingebied, is dit enkel toe te schrijven aan het feit dat deze gronden niet werden aangeduid als zijnde beschermd ingevolge het door het gewestplan opgelegd bestemmingsvoorschrift. Het is zeker niet het gevolg van het feit dat ze niet zouden voldoen aan de criteria om als duingebied beschermd te worden. Om die reden zal het aspect natuurbehoud volgens de minister zonder twijfel een doorslaggevende rol spelen bij de beoordeling van aanvragen die ter beoordeling zouden worden voorgelegd.

In antwoord op de derde en de vierde vraag stelt de minister dat aan het bestuur opdracht werd gegeven om alle feitelijke en juridische gegevens te verzamelen die toelaten een nieuw ontwerp-gewestplan op te stellen voor de in de arresten van

07/05/96 vermelde gronden, teneinde zo spoedig mogelijk opnieuw op de meest rechtszekere wijze aanvragen te kunnen onderzoeken en zo nodig te verwerpen indien ze ingaan tegen de waarde van de gronden uit het oogpunt van natuurbehoud.

3. Repliek

De vraagsteller dankt de minister voor zijn antwoord en drukt de hoop uit op een spoedige invulling van het gewestplan Veurne-Westkust.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Georges Cardoen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de heffing ter bestrijding van de leegstand van bedrijfsruimten, schuren en stallingen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Volgens de vraagsteller stoppen er jaarlijks enkele tientallen landbouwers in Vlaanderen met hun beroepsbezigheid. Ouderdom, ziekte en gebrek aan opvolging zijn hiervan vaak de redenen. Dit alles heeft tot gevolg dat heel wat typische schuren en stallingen leeg komen te staan. Door hun heel vaak zonevreemd karakter zijn verbouwingen tot woongelegenheden immers uitgesloten, en heel wat families krijgen het niet over hun hart de vaak heel mooie en typische stallingen af te breken. De woongedeelten blijven op die manier bewoond, terwijl de stallingen leeg blijven staan.

Door hun leegstand worden deze schuren en stallingen echter belast als leegstaande bedrijfsruimten, vaak voor heel grote bedragen. Voor de betrokken landbouwersfamilie rest geen alternatief dan jaarlijks deze belasting te betalen. Verbouwingen en wijziging van bestemming zijn uitgesloten, en afbraak is zonde.

In dit verband vraagt de spreker of de minister niet van oordeel is dat die belasting toch wel heel erg zwaar aankomt voor deze boerderijen die Vlaanderen sieren en die door omstandigheden leeg komen te staan. Kan de minister de stelling onderschrijven dat de heffing op leegstand zou kunnen leiden tot het verdwijnen van heel wat typische hoeves die ons Vlaamse platteland sieren ? Is de minister bereid terzake maatregelen te overwegen ? Is de minister bereid, bij die hoeves waar reeds een eer-

ste taxatie plaatsvond, de situatie te herbekijken en een retroactieve detaxatie toe te staan ?

2. Antwoord van de minister

De minister herinnert eraan dat het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Luidens de begripsbepalingen van dit decreet omtrent 'bedrijfsruimten' valt een hoeve duidelijk onder de bepalingen van het decreet. Ook over de vestiging van de aanslagvoeten is het genoemde decreet duidelijk. Dat deze heffing op leegstand en/of verwaarlozing zou kunnen leiden tot het verdwijnen van heel wat typische hoeven is volgens de minister op dit ogenblik niet duidelijk.

De minister benadrukt verder dat het zeker niet zijn bedoeling is om door middel van een aanslag het aantal typische Vlaamse hoeven te reduceren. Het is de minister echter niet mogelijk om momenteel een retroactieve detaxatie toe te staan. Hij wil er de vraagsteller wel op wijzen dat tot op heden nog geen inning van de heffing werd uitgevoerd. De eerste registratie gebeurde in 1997. Slechts het jaar volgend op de tweede opeenvolgende registratie is een leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimte onderworpen aan de heffing. Wanneer het decreet een aantal jaren wordt toegepast, zal echter een evaluatie ervan noodzakelijk zijn, zodat eventuele anomalieën kunnen voorkomen worden, zo besluit de minister.

3. Repliek

De vraagsteller dankt de minister voor zijn antwoord en zijn bereidheid tot een evaluatie van het decreet, onder meer met het oog op het vermijden van anomalieën met betrekking tot hoeves. De spreker benadrukt dat stallingen en schuren vaak één geheel vormen met het woongedeelte van de hoeve en dus niet zo gemakkelijk kunnen verhuurd worden.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Eddy Schuermans tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het verstrekken van vergunningen voor installaties voor hernieuwbare energie

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller verwijst om te beginnen naar de goedkeuring door het Vlaams Parlement, einde 1996, van een motie van aanbeveling tot slot van het debat over de beleidsbrief Energie 1996-1999. In deze motie vraagt het Parlement aan de regering onder andere een beleid ter ondersteuning van nieuwe en hernieuwbare energiebronnen te voeren en het gebruik ervan aan te moedigen. Een aantal belemmeringen staan volgens de spreker een grootschaliger gebruik van hernieuwbare energie in Vlaanderen in de weg. Deze belemmeringen kunnen maar ten dele in de Vlaamse context weg-gewerkt worden.

Maar inzake het vergunningenbeleid, aldus de vraagsteller, is de Vlaamse overheid wel de hoofdrolspeler. Hier knelt volgens hem het schoentje. Er bestaan in de wetgeving op de ruimtelijke ordening geen specifieke voorschriften of procedureregels voor de vergunningen voor watermolens en windturbines. Initiatiefnemers op dit vlak stoten dan ook op heel wat problemen. De initiatiefnemers van het grensoverschrijdende project 'Scheldepolders' Delta Nutsbedrijven uit Middelburg en Electrabel hebben meerdere inplantingsplaatsen ten noorden van Antwerpen voorgesteld. Zonder positief resultaat en zonder perspectief op een andere mogelijke site. Op de vraag van eveneens Electrabel – een jaar geleden ingediend – om windturbines te mogen bouwen op de westelijke stuwdam van de voorhaven van Zeebrugge werd nog niet geantwoord. Wil Vlaanderen de doelstellingen op het vlak van hernieuwbare energiebronnen daadwerkelijk nastreven, aldus de spreker, dan zullen deze knelpunten weg-gewerkt moeten worden.

Zoals er in het ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen ontwikkelingsperspectieven geformuleerd worden voor bijvoorbeeld infrastruc-

tuur voor afvalbeheer of waterwinning, kan dit volgens de spreker ook gebeuren voor infrastructuur voor de productie van hernieuwbare energie. In het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening, in het bijzonder bij de afdeling stedenbouwkundige vergunningen, kan een nieuwe vergunningsplichtige categorie worden opgenomen.

Concreet vraagt de vraagsteller welke maatregelen de minister voorstelt om te komen tot duidelijke richtlijnen en soepele, eenduidige procedures voor het bouwen en installeren van kleine of grote waterkrachtcentrales, windturbines en windturbineparken.

2. Antwoord van de minister

Het staat volgens de minister buiten discussie dat het beleid ten aanzien van nieuwe en hernieuwbare energiebronnen ten volle moet ondersteund worden. Het feit dat er geen specifieke voorschriften bestaan en de relatief recente evolutie in deze problematiek maken dat we in een overgangperiode zitten waarbij de nieuwe ontwikkelingen dienen ingepast te worden in de bestaande procedureregels en in bestemmingsvoorschriften van de gewestplannen.

De minister stelt verder dat er inderdaad een 'grensoverschrijdend project 'Scheldepolders'-Delta Nutsbedrijven' voor advies is voorgelegd. Het advies van de afdeling Ruimtelijke Planning van het AROHM-hoofdbestuur en van de afdeling Natuur van AMINAL was negatief vooral wegens de inplanting in de nabijheid van de vogel- en/of habitatrictlijngebieden Groot-Buitenschoor en Beneden Schelde-Doelpolder. De uitsluiting van deze gebieden is conform de beoordeling in de MER-procedure die nu in Zeeland loopt over de haalbaarheid van locaties voor windenergie namelijk dat daar evenzeer als locatiegebied worden uitgesloten "de gebieden die richtinggevend zijn voor de ecologische ontwikkeling, onder andere slikken, schorren en buitendijkse gebieden met landschappelijke kwaliteit".

In aansluiting op dit advies werd gesuggereerd om een eventuele inplanting te overwegen in de nieuwe industriezones van het Antwerps havengebied op de linkerscheldeoever. De gewestplanwijziging van Gentse en Kanaalzone was evenzeer te ver gevorderd om nog een locatie te vinden die planologisch verantwoord was en die beantwoordde aan de 4-meter windsnelheidslijn.

Op de concrete vraag om windturbines te mogen bouwen op de westelijke strekdam in de voorhaven

van Zeebrugge is volgens de minister zowel aan Interelectra als aan Electrabel geantwoord dat hiervoor een openbare aanbesteding dient uitgeschreven. De volgende maanden komen verschillende gewestplanwijzigingen aan de orde voor West-Vlaanderen : voor het einde van dit jaar Oostende-Middenkust en in het voorjaar 1998 Veurne-Westkust, Ieper-Poperinge en Brugge-Oostkust, waarin specifiek de locaties voor windturbineparken ruimtelijk afgewogen kunnen worden. Tot nog toe is gesteld dat waar mogelijk industriegebieden en zones voor gemeenschapsvoorzieningen in aanmerking komen voor windturbineparken.

Verder stelt de minister dat in de ontwikkelingsperspectieven van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt aangegeven dat "de niet aan het wonen gekoppelde gemeenschaps- en nutsvoorzieningen dienen aan te sluiten bij de schaal van het landschap en dat de omvang van de voorziening, bijvoorbeeld het windmolenpark, de structuur en de functie van de structuurbepalende functies van het buitengebied niet mag aantasten." In het kader van de versterking van de multifunctionaliteit en de verweving van functies moet al naargelang de draagkracht van het gebied en afstemming op de milieukwaliteitsnormen, onder andere inzake geluid en veiligheidsaspecten en de aspecten lichtreflectie en slagschaduw, een afweging worden gemaakt. Dit geldt ook voor de afweging voor inplanting van windturbineparken in de rand van

de stedelijke gebieden of gebieden voor economische activiteiten, waarbij al naargelang de noodzaak en de finaliteit, de bestemming 'gemeenschapsvoorziening – openbaar nutszone' dient ingetekend te worden.

De inplanting van een enkele windturbine ten behoeve van een agrarisch of industrieel bedrijf moet volgens de minister positief kunnen behandeld worden rekening houdend met de afwegingen opzichte van de omgeving met bijbehorende bestemmingen. Deze afweging, waarbij een evenwicht moet gezocht worden tussen de tegenstrijdige elementen 'respect voor het landschap ten aanzien van de noodzaak van open ruimte in functie van windvang' zal op korte termijn verder worden uitgewerkt in de confrontatie van de voorstellen van de respectievelijke sectoren landbouw, natuur, monumenten- en landschappen, industrie en energie bij de gewestplanwijzigingen die in voorbereiding zijn.

3. Repliek

De vraagsteller dankt de minister voor zijn antwoord en hoopt dat de betrokken partijen op korte termijn uitsluitel zullen krijgen omtrent deze aan gelegenheid.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de inherzieningstelling van het gewestplan Kortrijk

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller brengt in herinnering dat de Vlaamse regering kort vóór het reces de inherzieningstelling goedkeurde van het gewestplan Kortrijk. Twee maanden later is de inherzieningstelling evenwel nog altijd niet verschenen in het Belgisch Staatsblad, zodat het openbaar onderzoek nog niet kan starten. De termijn van het openbaar onderzoek en de adviesverlening is minimaal een half jaar, terwijl de effectieve uitwerking van bijvoorbeeld de aanleg van een bedrijventerrein of de aanleg van een bos nog veel meer tijd in beslag neemt.

In dit verband legt de vraagsteller volgende vragen voor aan de minister : (1) welke zijn de redenen van het feit dat er veel tijd verloren gaat tussen het tijdstip van de beslissing en de start van het openbaar onderzoek ? (2) worden hieruit conclusies getrokken teneinde inherzieningstelling van andere gewestplannen zoals Oudenaarde en Roeselare-Tielt efficiënter te laten verlopen ? (3) beschikt de minister over mogelijkheden om het tijdstip vanaf het openbaar onderzoek en de uiteindelijke inherzieningstelling te minimaliseren en, zo ja, welke ? (4) welke maatregelen nam de minister om de termijn van het drukken en de distributie van de kaarten zo kort mogelijk te maken ?

2. Antwoord van de minister

Volgens de minister zijn er verschillende redenen voor het lange tijdsverloop tussen de beslissing van de Vlaamse regering en het begin van het openbaar onderzoek. De belangrijkste zijn : (1) het reproduceren van de vaak omvangrijke kaarten in verschillende exemplaren is tijdrovend ; (2) het handtekenen van deze documenten, vergt, zeker in de verlofperiode, enige tijd ; (3) gezien de omvang van deze wijzigingen moeten deze gewestplannen gedrukt worden, waarvoor de algemene wetgeving op de overheidsopdrachten dient gevolgd. Deze werkwijze vergt zowel wat het indienen van de offerte als wat het drukken betreft een vastgestelde tijd. Specifiek wat Kortrijk betreft, is het gegeven dat de beslissing in de verlofperiode en juist voor de verhuis van de administratie genomen werd een bijkomende factor van vertraging.

Op de tweede vraag antwoordt de minister dat wat de nieuwe gewestplannen betreft, werd beslist om de drukofferte reeds uit te schrijven vóór de documenten gehandtekend terug zijn op de administratie. Zo kan het tijdsverschil tussen de beslissing van de Vlaamse regering en de administratieve procedure tot een minimum beperkt worden.

In antwoord op de derde vraag stelt de minister dat de periode tussen het openbaar onderzoek en de definitieve vaststelling decretaal is vastgelegd. Alleen de regionale commissie van advies én de Vlaamse regering kunnen voor omvangrijke wijzigingen een bijkomende termijn van twee maanden vragen. Deze termijnverlenging is evenwel vrij uitzonderlijk.

Wat tenslotte de vierde vraag betreft, stelt de minister dat op korte termijn de basiskaarten via GIS voorbereid zullen worden. Dit kan volgens hem een aanzienlijke tijdswinst betekenen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van dinsdag 7 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Roland Deswaene, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Pieter Huybrechts aan de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over het stimuleren door de overheid van de bouwopleidingen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Pieter Huybrechts stelt dat in een periode van hoge werkloosheid zelfs de bouwsector de grootste moeite heeft om goed geschoolde arbeidskrachten te vinden. Om hieraan te verhelpen heeft het Fonds voor Vakopleiding (FVB) convenants afgesloten met het technisch- en beroepsonderwijs om het opleidingsaanbod beter af te stemmen op de marktbehoeften. Tevens werden in West-Vlaanderen en Antwerpen technologiecentra opgericht voor de bouwopleidingen.

De spreker vervolgt dat volgens VCB-voorzitter Vaessen in die regio's waar een manifest tekort is aan bijvoorbeeld ruwbouwopleidingen, de Vlaamse overheid hieraan moet verhelpen. Tevens moet er een grotere inspanning door het onderwijsdepartement worden geleverd wat betreft de beroepsgerichte bijscholing van de leerkrachten en moet de opleiding beter worden afgestemd op de beroepsprofielen. Zo volgt in Vlaanderen 53 % een opleiding houtbewerking terwijl de behoeften op slechts 15 % worden geraamd.

De spreker vraagt welke maatregelen de minister zal nemen om :

- ruwbouwopleidingen te stimuleren waar nodig ;
- op de begroting voor bijscholing een bijdrage van 0,65 % voor de bouwsector voor te behouden ;
- de opleiding beter af te stemmen op de beroepsprofielen.

2. Antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering,

Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

De minister antwoordt dat het geschetste probleem hem vrij bekend is. Het is trouwens niet de eerste keer dat hem in dit verband vragen worden gesteld.

Hij wenst duidelijk te stellen dat ten gronde, de overheid geen impact heeft op de programmatie van welke opleiding dan ook. Dit is de uitsluitende verantwoordelijkheid van de onderwijsverstrekkers zelf.

Het kan zijns inziens echter ook niet ontkend worden dat, los van tewerkstellingsperspectieven, het gebrek aan populariteit van de bouwopleidingen voortspruit uit het imago van de desbetreffende bedrijfssector. Dat beeld wordt in belangrijke mate gevormd door de bijzondere arbeidscultuur en arbeidsomstandigheden waarin het bouwbedrijf wordt uitgeoefend, bijvoorbeeld een zekere ruwheid en gehardheid, de afhankelijkheid van klimatologische omstandigheden enz. Dit wijst dus ook op een sociologisch probleem waarvoor onderwijs niet kan verantwoordelijk worden gesteld.

De overheid kan alleen zorgen voor een gunstig "programmeringsklimaat". Voor wat de bouwsector betreft doet zij dat met alle mogelijke middelen. In de nota over de reductie van de studierichtingen werd onder meer resoluut gekozen om in de derde graad BSO een opsplitsing te maken tussen ruwbouw en afwerkingstechnieken-bouw, zonder dat aan het begrip polyvalente opleiding afbreuk wordt gedaan. Deze dubbele studiekeuzemogelijkheid zal de aantrekkingskracht voor de bouwopleidingen in belangrijke mate verhogen.

De afstemming van de opleiding op het werkelijk beroepsprofiel krijgt momenteel de grootste aandacht. De minister heeft reeds geruime tijd geleden aan de Vlaamse Onderwijsraad de opdracht gegeven opleidingsprofielen te concipiëren op basis van beroepsprofielen, ook voor de sector bouw. In overleg tussen de Sociaal Economische Raad voor Vlaanderen en de VLOR werd beslist om het uittekenen van de beroepsprofielen over te laten aan de sociale partners binnen de SERV.

Hij heeft vernomen dat specifiek voor de bouwsector een aantal beroepsprofielen ondertussen gefinaliseerd zijn, of op het punt staan gefinaliseerd te worden. Zo zijn de beroepsprofielen van daktimmerman, stukadoor, schilderdecorateur en tegelzetter klaar. Dit betekent dat nu ook de opleidingsprofielen kunnen geconcipeerd worden. Deze pro-

fielen zijn een onmisbaar referentiekader voor de ontwerpers van eindtermen en leerplannen.

De sectorcommissie Bouw van de VLOR is inmiddels ook rond met de opleidingsprofielen voor het deeltijds secundair onderwijs. Hieraan werkten vertegenwoordigers mee uit het onderwijs, het bedrijfsleven en het Fonds voor Vakopleiding in de Bouw. Verwacht mag worden dat deze profielen de kwaliteit van de verschillende bouwopleidingen sterk zal ondersteunen. Dergelijke beroeps- en opleidingsprofielen zijn ook voor de overheid essentieel om een relevante structuur van beroepskwalificaties te kunnen vastleggen.

Daarnaast heeft de minister zijn medewerkers samen met deskundigen belast met een studie naar de uitbouw van een modulair onderwijs in het beroepssecundair onderwijs. Deze studie heeft tenslotte geleid tot de oprichting in september 1997 van een dienst Beroepsopleiding. Deze dienst, in cofinanciering met de dienst Europese projecten, heeft als opdracht de modularisering uit te werken voor TSO, BSO, DBSO, BuSO-Opleidingsvorm 3 en OSP. In de Europese context zal trouwens voor de modularisering ook nauw samengewerkt worden met andere lidstaten. In een eerste fase zal specifiek gewerkt worden naar BSO, DBSO en BuSO-opleidingsvorm 3 toe. Een in modules opgedeeld beroepssecundair onderwijs bestaande uit deelkwalificaties en -attesten zal de bouwsector sterk ten goede komen omdat een soepele instap in het beroepsleven hierdoor mogelijk wordt.

De minister vervolgt dat wat de bijscholing betreft, er zeer belangrijke inspanningen worden gedaan. Het totale budget voor nascholing stijgt jaarlijks. In 1996 kregen de scholen minder dan 1.000 frank per leerkracht. Deze som evolueert naar ongeveer 4000 frank per leerkracht per jaar. De middelen die de gemeenschap besteedt, zullen stijgen van 92 miljoen frank in 1996 tot 530 miljoen frank in 2003. Daarvan gaat bijna 80 % naar de scholen zelf.

In dit verband wijst hij erop dat de zogenaamde "bijscholing" grondig gewijzigd en aangepast werd. Een vraaggestuurd systeem waarin maatwerk mogelijk is, vervangt het vroegere aanbodgericht systeem. Nu beschikken de scholen over een eigen nascholingsportefeuille en hebben ze meer mogelijkheden om een eigen doordacht nascholingsbeleid te voeren.

Het zijn dus in eerste instantie de scholen zelf die – in overleg met de verschillende sectoren – verantwoordelijk zijn voor de prioriteiten binnen de navorming. Dit is een verdere stap in de richting

van de deregulering en de lokale autonomie die fundamentele kenmerken zijn van het beleid van de Vlaamse overheid. Niettemin is hij zich tenvolle bewust van het belang van de afstemming van het opleidingsaanbod op de marktbehoeften. Het is precies daarom dat hij zo een hoge prioriteit gegeven heeft aan de convenanten tussen onderwijs en arbeidsmiddelen.

Een enquête toont volgens de minister aan dat het merendeel, 75 %, van de bouwscholen het erover eens is dat, met het afsluiten van het convenant, de band met de plaatselijke bouwsector verbeterd is. In dit verband hebben vorig schooljaar 107 scholen uit het Nederlandstalig onderwijs een convenant afgesloten. Hierbij waren 205 afdelingen en 3197 leerlingen van de 3de graad betrokken. Het optrekken van de duurtijd van de stages tot 2 weken in het vijfde jaar en 4 weken in het zesde jaar geeft alvast een meerwaarde aan de opleiding. De engagementen die door de diverse partners in dit verband zijn gemaakt, werden goed nageleefd.

Het bedrag dat de scholen vorig jaar in het kader van het financieel engagement van de bouwsector additioneel ontvingen, werd zinvol aangewend. 69 % van de FVB-gelden ging naar de aankoop van collectieve gereedschappen, 15,5 % naar het aanschaffen van veiligheidsuitrusting voor de leerlingen, 4 % naar de aankoop van didactische hulpmiddelen, 3 % naar verbruiksmaterialen, 2 % naar de organisatie van pedagogische excursies. 1,5 % werd besteed aan de aankoop van individuele gereedschappen en de rest naar de bijscholing van leerkrachten.

De minister verklaart dat de convenanten op termijn verder hun vruchten zullen blijven afwerpen, zowel voor het bouwonderwijs, voor de bouwsector als voor de leerlingen. Hoe beter en diepgaander de opleiding is, hoe vlotter de intrede in de bouwsector verloopt. Het bouwonderwijs kan het risico niet nemen jongeren af te leveren die met onvoldoende bagage naar de bouwsector overstappen.

In juli 1997 nam de minister deel aan een eerste – nog zeer voorlopige – evaluatie van het convenant met de raad van beheer van het FVB. Het is dan ook volgens hem ironisch dat juist via het kanaal van de convenant de overheid kritisch bevraagd wordt. Het is dus als het ware het instrument zelf dat haar effectiviteit in vraag stelt.

De minister meent dat men deze kwestie positief moet bekijken. Het fonds voor vakopleiding in de bouwnijverheid levert immers een enorme inspanning voor het bouwonderwijs. Deze ondersteuning

mag in Vlaanderen zelfs als voorbeeld gesteld worden voor de andere sectoren. Een recent initiatief is bijvoorbeeld de bijscholing rond stagemanagement. Hier tracht het FVB de kwaliteit van de stagebegeleiding te verbeteren.

En ook het nascholingsbeleid werpt zijn vruchten af. Bij de doorlichting van bouwafdelingen stelt de onderwijsinspectie vast dat er intensief nascholing gevolgd wordt en dat de professionaliteit van de leerkrachten doorgaans groot is.

Tot besluit kan men volgens de minister dus stellen dat :

1. de overheid de problematiek kent ;

2. de overheid alles in het werk stelt om de bouwopleidingen te promoten, rekening houdend met de autonomie van de scholen en de lokale verantwoordelijkheden ;

3. de kwaliteit van het bouwonderwijs thans goed is en dat dit mee te danken is aan de inspanningen van het FVB.

De minister concludeert dat er niet meer van de overheid kan geëist worden. Dat er niet altijd voldoende kandidaten zijn en dat afgestudeerden niet altijd de weg vinden naar de bouw, ligt voor een stuk ook in handen van de sector zelf, maar wellicht ook bij de nog steeds bestaande maatschappelijke onderwaardering van deze beroepen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Vergadering van donderdag 9 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Jean-Marie Bogaert, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, omtrent het investeringsklimaat in de land- en tuinbouw

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Jos De Meyer stipt aan dat onlangs het vierde jaarverslag van het Vlaams Landbouw investeringsfonds (VLIF) werd gepubliceerd door de Afdeling Structuur en Investeringsfondsen van de ALT. Dit zeer overzichtelijke verslag is het eerste dat de overstap maakt van de verslaggeving van een werkjaar (in dit geval 1995-1996) – naar een kalenderjaar (1996). Uit dit jaarverslag blijken een aantal opmerkelijke vaststellingen over het investeringsklimaat en de structuur van de land- en tuinbouwsector. Tegelijkertijd is het nieuwe reglement van het VLIF een jaar in voege. Ook hier kunnen enkele beschouwingen bij gemaakt worden.

De cijfers van de periode 1 april 1995 tot 31 maart 1996 en die van het jaar 1996 lopen nogal sterk uiteen. In het werkjaar 1995-1996 liep zowel het aantal ingediende dossiers als het totaal behandelde kredietvolume bij het VLIF zeer sterk terug. Het kredietvolume kreeg zelfs een terugval van bijna 20 procent te verwerken en kwam op een laagterecord uit. Het jaar 1996 deed het relatief beter : het aantal dossiers kon zich herstellen en het kredietvolume steeg opnieuw met 14,5 procent. Dit herstel was echter hoofdzakelijk te wijten aan een verhoogde activiteit bij de land- en tuinbouwcoöperaties en niet van de particuliere investeerder.

Uit een vergelijking van de cijfers over een paar jaar, wordt snel duidelijk dat er helemaal geen sprake is van een verbetering van het investeringsklimaat in de landbouw. Tussen 1993 en 1996 werden ruim 800 dossiers minder ingediend. Het ingediende kredietvolume liep terug met ruim 5,5 miljard frank (van 15,69 miljard frank naar 10,13 miljard frank). Er werd in 1996 voor ongeveer 300 miljoen frank minder rentesubsidies (van 2,68 miljard frank naar 2,39 miljard frank) toegekend en de toegekende waarborg verloor bijna 1 miljard frank (van 3,19 miljard naar 2,25 miljard frank). Het kan

wel verheugen dat 1996 over de ganse lijn beter scoort dan 1995, maar van een duurzaam herstel is vooralsnog geen sprake.

Daarnaast kunnen echter nog een aantal verontrostende opmerkingen gemaakt worden. De installatiesteun, bedoeld om nieuwe en vooral jonge landbouwers te ondersteunen bij de overname van een bedrijf, loop zowel in absolute als in relatieve cijfers terug.

Het aantal jongeren onder de 35 jaar die van deze installatiesteun konden genieten, is in 1996 ten opzichte van 1995 wat hersteld (620 tegenover 367), maar ligt nog fors onder de 965 gegadigden van 1993. Bovendien werd de nieuwe regeling ten gunste van jonge landbouwers ingevoerd met terugwerkende kracht vanaf 1 april 1995. Vertekent dit de gunstigere cijfers van 1996 ?

Even verontrustend is de toestand van de tuinbouw. De vraagsteller verwijst naar vroegere tussenkomen waarin hij er reeds op wees dat de betalingsmoeilijkheden vooral in de tuinbouwsector terug te vinden zijn. De vraagsteller stelt vast dat de minister in het verleden reeds een aantal maatregelen heeft genomen, die specifiek naar de tuinbouw gericht waren. Bij het VLIF valt desalniettemin op te merken dat de tuinbouwdossiers sinds 1995 een scherpe duik nemen.

De heer Jos De Meyer kreeg van de minister graag een concreet antwoord op de volgende vragen.

1. Welke invloed heeft de invoering met terugwerkende kracht van het nieuwe VLIF-reglement op het gestegen aantal dossiers voor jonge landbouwers ? Welke inspanningen gebeurden reeds om jongeren naar de landbouw aan te trekken, onder andere om het negatieve imago dat de landbouw al te vaak heeft te compenseren ?
2. De nieuwe VLIF-regeling was onder andere bedoeld om meer investeringen los te krijgen voor milieu en dierenwelzijn. Deze doelstelling blijkt geslaagd te zijn. Deze positieve conclusie kan niet getrokken worden voor een tweede doelstelling : meer starters aantrekken ? Wijzen de evoluties in 1997 erop dat het gewijzigde reglement alsnog zorgt voor een ommekeer ?
3. De toestand in sommige tuinbouwbedrijven blijft problematisch. Hoe gaat het VLIF om met deze situatie ?

2. *Antwoord van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media*

De minister antwoordt als volgt.

Punt 1

De nieuwe regelgeving van het VLIF – zoals die op 4 juli 1996 werd goedgekeurd – is om de continuïteit van de werking te garanderen inderdaad met terugwerkende kracht van toepassing op dossiers die werden ingediend vanaf 1 april 1995.

De stijging van het aantal dossiers van jonge starters in 1996 moet, zoals u terecht stelt, voor een stuk gerelativeerd worden.

Het is immers zo dat het VLIF met de beschikbare budgettaire middelen in het kalenderjaar 1996 meer dossiers kon afhandelen dan er in het werkingsjaar – dat liep van 1 april 1995 tot 31 maart 1996 – werden ingediend. In 1996 waren er 662 dossiers die betrekking hadden op een zogenaamde "eerste installatie", voor een betoelaagd totaal van 2,43 miljard frank.

Dit verhoogde aantal startende bedrijven kan echter ook te maken hebben met de gevolgde procedure. Principieel worden de dossiers immers behandeld in chronologische volgorde van aanvraag. Maar over een korte periode bekeken kunnen er verschuivingen optreden ten gevolge van de wisselende snelheid waarmee de adviezen na bedrijfsbezoeken het VLIF bereiken. Omdat installatiedossiers in dit opzicht volgens een eenvoudiger procedure behandeld worden, kan het zijn dat er over een willekeurige tijdspanne relatief meer installatiedossiers zijn afgehandeld dan investeringsdossiers van reeds bestaande bedrijven.

De eerste ramingen voor het jaar 1997 wijzen echter terug op een status-quo van het aantal startende bedrijven.

De nieuwe regelgeving van het VLIF subsidieert eerste installaties tot een bedrag van 9.000.000 frank integraal aan 5 percent rentetoelage, waar dit vroeger 5 percent was tot 6.500.000 frank en daarboven 3 percent tot 12.000.000 frank.

Dit betekent concreet dat er een verhoging is van de steun bij een eerste installatie. Overnames van meer van 9 miljoen frank zijn in de landbouw immers eerder uitzonderlijk.

Het Vlaamse Landbouwinvesteringsfonds is inderdaad het basisinstrument bij uitstek om de land- en

tuinbouwsector te ondersteunen, en in het bijzonder de eerste installaties daarin. Zoals reeds gezegd, werd in de nieuwe regelgeving daarop ingespeeld door de gemiddelde steun voor installatiedossiers op te trekken.

De minister herinnert eraan dat met het verminderen van het aantal beroepslandbouwbedrijven ook het aantal aanvragen om installatiekredieten onvermijdelijk zal teruglopen.

Natuurlijk is het erg belangrijk dat de steunmogelijkheden goed kenbaar worden gemaakt bij potentiële starters en investeerders. Daartoe doet het VLIF reeds grote inspanningen door het uitgeven van een gedetailleerde brochure en door het publiceren van een uitgebreid jaarlijks activiteitenverslag. Deze inspanningen worden trouwens voortgezet telkens zich een mogelijkheid daartoe voordoet. De minister refereert in deze context aan de brochure die het VLIF onlangs verspreid heeft ter gelegenheid van de Internationale Werktuigdagen te Oudenaarde.

Bovendien wordt de werking van het VLIF gedecentraliseerd naar de Vlaamse provincies. Het is daarbij de bedoeling om de gehele dossierbehandeling – tot en met de eindbeslissing – dichterbij de landbouwer te brengen. Deze nieuw georganiseerde provinciale eenheden zijn tevens bevoegd om de promotie van het VLIF op provinciaal vlak te verzorgen.

De minister stelt dat het VLIF reeds een ruime bekendheid heeft verworven in landbouwmiddens, en dat het sterk wordt geapprecieerd voor zijn financiële ondersteuning ;

Het beroep van land- en tuinbouwer voor jongeren terug aantrekkelijker maken is een werk van lange adem. De overheid moet kunnen aantonen dat zij nog gelooft in de sector. Na een aantal moeilijke jaren tijdens de vorige legislatuur, heeft de huidige Vlaamse regering in een aantal belangrijke beleidsbeslissingen – zoals het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het decreet op het natuurbehoud – aangetoond dat ze blijvend toekomstperspectieven aan deze sector wenst te bieden.

Volgens de minister neemt dit natuurlijk niet weg dat een verdere imagoverbetering van de landbouw bij het grote publiek inderdaad aangewezen blijft en verder uitgebouwd moet worden. Daartoe ondersteunt de Administratie dan ook onder meer de werking van het VILT, het Vlaams Informatiecentrum voor Land- en Tuinbouw, en de werking van de vzw. Plattelandsklassen.

Punt 2

Zoals blijkt uit het antwoord op vraag 1 neemt het aantal starters af met de terugloop van het aantal rendabele beroepsbedrijven dat kan overgenomen worden.

Het vernieuwde beleid inzake steun aan de eerste installatie heeft de terugval van het aantal starters in de diverse sectoren niet kunnen stoppen, laat staan ombuigen.

Op dit vlak staat de overheid trouwens voor een dubbele uitdaging : enerzijds is het de bedoeling om bij jongeren de interesse op te wekken om zich te vestigen als landbouwer of tuinder, maar anderzijds moet er ook op toegezien worden dat dit enkel gebeurt op goed gestructureerde bedrijven die een behoorlijk inkomen garanderen.

Er is zeker een oorzakelijk verband tussen de terugloop van het aantal landbouwbedrijven en de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, de GATT-akkoorden, en de Vlaamse wetgeving over ruimtelijke ordening, milieu- en natuurbescherming.

Al deze evoluties en de extra inspanningen die ze met zich meebrengen, zetten bedrijfsleiders die onvoldoende toekomstmogelijkheden zien in hun bedrijf er sneller toe aan hun bedrijfsactiviteiten stop te zetten.

In het licht hiervan moeten het beleid en de resultaten ervan voortdurend worden geëvalueerd en desnoods bijgesteld. De omvang en de modaliteiten van de steun dienen constant in vraag gesteld te worden.

De studie door de Landbouwfaculteit van de Universiteit van Gent omtrent de problematiek van de eerste installatie in de land- en tuinbouw, die momenteel van de persen rolt, zal hieromtrent concrete voorstellen doen.

Op basis van de besluiten uit deze studie zal dienen uitgemaakt te worden of de financiële ondersteuning die thans wordt gegeven bij een eerste installatie op een optimale wijze gebeurt, dan wel of er andere en betere financieringswijzen moeten gecreëerd worden om tegemoet te komen aan de gewijzigde structuur van de landbouw.

Punt 3

De investeringen in de tuinbouw blijven na de boom op het einde van de jaren tachtig en het begin van de jaren negentig duidelijk achter.

De tuinbouw kende in het recente verleden inderdaad enkele moeilijke jaren, die nog steeds nawerken. Het beste voorbeeld daarvan is de crisis in de tomatenteelt van 1995.

De Vlaamse regering blijft – zoals in het verleden – zeker aandacht hebben voor specifieke acties wanneer bedrijven uit een bepaalde sector of regio door uitzonderlijke omstandigheden in financiële moeilijkheden komen.

De minister denkt in dit verband aan het subsidiëren van overbruggingskredieten of het toestaan van uitstel van kapitaalsaflossing op reeds bestaande kredieten, al dan niet met verlenging van de toegekende VLIF-steun en waarborg.

Het voorbije jaar kon de noodzaak tot het treffen van zulke speciale maatregelen gelukkig beperkt blijven tot een actie ten gunste van de gespecialiseerde pitfruitbedrijven. Deze bedrijven konden genieten van een uitstel van aflossing, met verlenging van de waarborg. In totaal werd voor deze bedrijven 100 miljoen frank aan waarborg behouden, die normaal zou vervallen zijn.

Dit belet evenwel niet dat er ook nog heel wat behoorlijk rendabele tuinbouwbedrijven zijn. Veel hangt immers ook af van het beheer en het bedrijfsleiderschap.

De reeds eerder genoemde studie van de Universiteit van Gent zal trouwens moeten uitwijzen of er een noodzaak is tot intensievere begeleiding van startende bedrijven door de overheid.

Volledigheidshalve vermeldt de minister dat er voor het treffen van bijzondere maatregelen voor bedrijven in moeilijkheden, een specifiek kader in de VLIF-regelgeving werd gecreëerd.

Toch blijven eventuele horizontale maatregelen onderworpen aan een EU-goedkeuring, en dit staat, gezien de tijdrovende procedures, het snel inspelen op een noodsituatie meestal in de weg.

Daarom wordt onderzocht om in de VLIF-regelgeving dit hoofdstuk gedetailleerd uit te werken, en hierover een globale EU-goedkeuring te vragen.

Indien deze goedkeuring kan worden bekomen – wat niet eenvoudig zal zijn – zullen in de toekomst tijdrovende procedures bij het nemen van specifieke

ke maatregelen overbodig zijn, zodat men bij een noodsituatie veel vlugger zal kunnen ingrijpen.

Tenslotte verwijst de minister voor het gedetailleerde overzicht van de aanvragen om VLIF-tus-senkomst van 01/04/1992 tot 31/12/1996 naar het Activiteitenverslag VLIF 1996 naar Tabel 7.2 en voor het overzicht van de toegekende VLIF-rente-subsidie van 1993 tot 1996 naar Tabel 7.3.

3. Repliek

De heer Jos De Meyer dankt de minister voor het omstandige antwoord, waaruit de aanmoediging door de minister van deze sector in moeilijkheden tot uiting komt.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 1 oktober 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van het Sigmoplan

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst erop dat het Sigmoplan tot stand kwam naar aanleiding van de overstromingen op 3 januari 1976. Op 18 februari 1977 hechtte de toenmalige ministerraad zijn goedkeuring aan dit plan voor de beveiliging van het Zeescheldebekken tegen stormvloed op de Noordzee. Het plan bestond uit drie luiken : (1) het verhogen en verzwaren van de dijken langsheen de aan getijde onderworpen rivieren ; (2) het aanleggen van gecontroleerde overstromingsgebieden ; (3) het bouwen van een stormvloedkering ter hoogte van Oosterweel.

Volgens ir. Kerstens van de afdeling Zeeschelde, in zijn studie over het Sigmoplan, is de kans op een stormvloed zoals in 1953 in het Scheldebekken 4,5 maal groter geworden. Een herhaling van zo'n stormvloed is een reële mogelijkheid. De Schelde en de bijrivieren zouden boordevol water lopen. Door het inschakelen van de bestaande overstromingsgebieden zou het water 30 cm minder hoog komen te staan. Maar dan nog zou water op diverse plaatsen over de dijken lopen. Bewoonde kernen langsheen de Schelde en sommige bijrivieren blijven volgens de spreker bijgevolg bedreigd.

De spreker citeert verder een studie van Prof. Verheyen, waarin er sprake is van het preferentieel of stapsgewijze overstromen van de polder Kruibeke-Bazel-Rupelmonde, die in vijf deelgebieden wordt gescheiden door compartimenteringsdijken. Omwille van de grote impact op de omgeving werd destijds door de Groep Toegepaste Ecologie een ecologische en landschappelijke studie uitgevoerd. Deze belangrijke studie leidde tot een voorstel waarbij de cota van de dijken trapsgewijze zouden worden aangelegd. Hierbij bereikt men een aanvaardbare veiligheid zonder de polders onder water te moeten zetten.

In dit verband legt de spreker volgende vragen voor aan de minister : (1) indien er werkzaamheden in Kruibeke worden gepland, worden deze dan alleen bepaald door de doelstelling van waterbeheersing of denkt men ook aan andere facetten, zoals waterkwaliteit en -zuivering, landbouw (veehouderij), toerisme (aanlegsteigers, 'het veer' ...), recreatie (vissers, fietspaden, waterrecreatie, ...) enzovoort. (2) Welke werken werden gedurende deze legislatuur reeds uitgevoerd en zijn nog gepland ter realisatie van het Sigmoplan ? Wat is daarvan de kostprijs ? (3) Kan de minister meedelen wat twintig jaar na de principiële optie om een stormvloedkering te bouwen de stand van zaken is ? (4) Wat zijn de resultaten van het MER-onderzoek van het overstromingsgebied van Kruibeke ? Hoeveel ha grond zou men verwerven en onteigenen ? Hoeveel km dijken worden er voorzien ? Op welke wijze zal de Barbierbeek, met een geografisch uitgebreid bekken, verder haar rol in het afwateringsproces spelen ?

2. Antwoord van de minister

De kosten van de uitgevoerde werken in het kader van het Sigmoplan, met inbegrip van de stormschades, bedragen volgens de minister 997 miljoen frank in 1995, 559 miljoen in 1996 en 486 miljoen in 1997. Dit laatste bedrag is het voorziene bedrag op de begroting van 1997. Het programma is in uitvoering. Voor een nominatieve opsomming van al de werken in uitvoering verwijst de minister naar de bijgevoegde lijst (zie bijlage).

Wat de stormvloedkering betreft stelt de minister dat in het begin van de jaren tachtig de studie voor de bouw van een stormvloedkering ter hoogte van Oosterweel werd afgerond.

Deze stormvloedkering diende het sluitstuk van het Sigmoplan te worden. Op die manier kon een veiligheidsniveau of een overstromingskans van kleiner dan 1 maal per

10.000 jaar bereikt worden. Gezien de zeer hoge kostprijs en vooral gezien de eerste twee fasen van het Sigmoplan nog ver van afgewerkt waren, namelijk de dijkverhoging en -versterking en de aanleg van overstromingsgebieden, werd de aanvang van de werken voor de bouw van de stormvloedkering uitgesteld. Ondertussen zijn een aantal technische beperkingen en inzichten gewijzigd, zodat een actualisatie van de studie zich opdringt. In het kader van deze actualisatie onderzoekt de administratie momenteel welk veiligheidsniveau kan bereikt worden door de maximale uitbreiding van het aantal gecontroleerde overstromingsgebieden,

de aanleg van compartimenteringsdijken, het hoger optrekken van de dijken en de mogelijke bouw van enkele stroomopwaarts gelegen kleinere stormvloedkeringen. De resultaten van dit onderzoek en de maatschappelijke aanvaardbaarheid van het bereikbare veiligheidsniveau moeten de Vlaamse regering toelaten te beslissen of de bouw van een stormvloedkering te Oosterweel vooralsnog noodzakelijk is.

De minister wijst er verder op dat de MER-studie die momenteel wordt opgemaakt een 'beleids-MER' is, waarin in principe twee opties worden bestudeerd : (1) het behoud van het gebied gelegen binnen de ringdijken in zijn huidige toestand ; (2) de inrichting van het gebied binnen de ringdijken als natuurgebied waarin een gedeelte zal onderworpen worden aan een zogenaamd gereduceerd getij. Deze MER-studie zal voltooid zijn einde 1997. Aan de hand van deze MER wordt in samenwerking met het Instituut voor Natuurbehoud, de afdeling Natuur, de administratie Land- en Tuinbouw en de afdeling Zeeschelde (de zogenaamde werkgroep KBR) een gemeenschappelijk voorstel opgesteld dat de Vlaamse regering moet toelaten een keuze te maken tussen beide opties. Vervolgens worden de definitieve uitvoeringsplannen opgesteld, wordt de 'beleids-MER' aangepast tot een 'uitvoerings-MER' en wordt de bouwvergunning aangevraagd.

De minister stelt verder dat de oppervlakte die onteigend moet worden afhangt van de optie die gekozen wordt. Optie één impliceert het behoud van het gebied gelegen binnen de ringdijken in zijn huidige toestand. In deze optie dienen er alleen

onteigeningen uitgevoerd ten behoeve van de aanleg van de ringdijken, hetzij ca. 66 ha. Optie twee houdt de inrichting in van het gebied binnen de ringdijken als natuurgebied, waarin een gedeelte zal onderworpen worden aan een zogenaamd gereduceerd getij. In deze optie dient het totale gebied te worden onteigend, hetzij ca 600 ha.

In beide oplossingen dient volgens de minister in nieuwe dijken te worden voorzien, namelijk de ringdijken (ongeveer 7 km) en de compartimenteringsdijk (ongeveer 1,2 km). Afhankelijk van de optie zal de Barbierbeek een functie vervullen in het afwateringsproces. In de hypothese van optie één wordt de huidige afwatering niet gewijzigd. In de hypothese van optie twee wordt de Barbierbeek opgenomen in het overstromingsgebied. De ringdijk zal ter hoogte van de Barbierbeek afgesloten worden en er zal in een wachtbekken met een uitwateringssluus worden voorzien.

3. Repliek

De vraagsteller dankt de minister voor zijn antwoord. Hij kijkt met belangstelling uit naar de studie in verband met de stormvloedkering en naar de resultaten van het MER-rapport, die einde 1997 ter beschikking zullen zijn. De vraagsteller kiest voor de eerste van de twee door de minister toegelichte opties, omdat die voldoende garanties biedt voor de veiligheid van de bewoners zonder de polder om te vormen tot een moeras.

– *Het incident is gesloten.*

BIJLAGE

bij de mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot de heer Eddy Baldewijns,
Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening,
over de uitvoering van het Sigmaphan

Realisatie Sigmaplan 1995.

- - - - -

<p>Zeeschelde L.O. te Berlare. Dijkwerken opwaarts de Paardenweide.</p>	38,8
<p>Zeeschelde L.O. te Zwijndrecht. Realisatie Sigmaplan langs bedrijven "Coppens" en "Ballast Nedam".</p>	11,4
<p>Zeeschelde L.O. te Steendorp - Afwerking. Afbraak oude steiger. Bouwen nieuwe steiger.</p>	4,2 36,6
<p>Zeeschelde R.O. te Hemiksem. Geïntegreerde waterkering door industriële vestigingen afwaarts de monding van de Vliet aan de Sint-Bernardusabdij.</p>	11,7
<p>Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen langs polders van Bazel-Kruikeke-Rupelmonde - 5e fase - waterkering t.h.v. Bazel.</p>	39,8
<p>Zeeschelde R.O. Gecontroleerd overstromingsgebied Bazel-Kruikeke-Rupelmonde. Studie hydrologische en waterbouwkundige aspecten van de inrichting van dit gebied als overstroombaar gebied.</p>	1,3
<p>Zeeschelde. Gecontroleerd overstromingsgebied Bazel-Kruikeke-Rupelmonde. Topografische opmeting.</p>	0,4
<p>Zeeschelde L.O. te Wetteren - Overschelde. Dringende aanleg van damwand-waterkering. Controle studie.</p>	0,7
<p>Zeeschelde te Destelbergen-Melle. Dijkwerken tussen Heusdenbrug en Ringvaart. MER.</p>	1,9

Zeeschelde te Hamme-Moerzeke. Dijkwerken langs Blankaert en Baasrodeveer. MER.	1,3
Zeeschelde te Hamme-Moerzeke. Dijkwerk langs Blankaert en de Gespoelde Put. MER.	1,5
Zeeschelde R.O. te Schoonaarde. Dijkwerken langs Paddebeek tot Schoonaardebrug. MER.	1,5
Zeeschelde R.O. te Zele en Berlare. Dijkwerken aan Ringdijk Scheldebroek. MER.	1,2
Zeeschelde. Wetenschappelijke bijstand in het kader van AMIS-project.	1,2
Zeeschelde. Bouwen van waterkering en een steiger t.h.v. de vestiging "n.v. Ytong". Prijsherziening.	13,8
Zeeschelde. Dijkversterkingen op L.O. langs de polders van Bazel-Kruikeke-Rupelmonde - Fase 1. Verrekening 4.	13,2
Zeeschelde. Dijkversterkingen op L.O. langs de polders van Bazel-Kruikeke-Rupelmonde - Fase 3. Verrekening 1.	10,7
Zeeschelde L.O. te Rupelmonde. Bouwen van een waterkering langs de Scheldekade en afsluiten havenkil. Eindverrekening.	31,3
Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen te Antwerpen opwaarts het Sint-Annastrand. Verrekening.	30,2

Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen te Antwerpen langsheen het Sint-Annastrand. Eindverrekening.	38,4
Rupel R.O. te Boom. Bouwen van waterkering t.h.v. de n.v. Lauwers.	89,6
Diversen :	143,1
STORMSCHADE :	

<i>ZEESCHELDEBEKKEN :</i>	

Onderhoud gewestwaterwegen. Perceel 6.	8,8
Zeeschelde L.O. te Wetteren. Dringende beveiligings- en afbraakwerken van oude gebogen waterkering.	9,7
Zeeschelde R.O. te Bornem. Beveiligen van historisch pand "De Notelaer".	4,1
Zeeschelde tussen Temsebrug en Schoonaarde. Dringende verstevigingswerken aan winterdijk te Grembergen en Zele.	7,6
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Herstel dijk en constructies t.h.v. vlotpont Sint-Anna tengevolge van stormschade januari 1995.	4,9
Zeeschelde R.O. te Bornem. Herstellen dijktalud t.h.v. paviljoen "De Notelaer" tengevolge van stormschade januari 1995.	2,5

Zeeschelde tussen Temsebrug en Schoonaarde. Dringende verstevigingswerken aan winterdijk te Dendermonde tussen Paddebeek en Schoonaardebrug.	4,1
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Herstellen dijkta- lud t.h.v. de Noordscheldeweg en Blokkersdijk tengevolge van de wateroverlast januari 1995.	5,7
Zeeschelde R.O. te Schelle. Dringende herstel- en verhogingswerken aan waterkering t.h.v. de electriciteitscentrale.	18,9
Zeeschelde R.O. te Schelle. Herstellingswerken aan uitwateringsslu- is in de Moerkil t.h.v. de electriciteitscentrale.	4,8
Zeeschelde R.O. te Hemiksem-Schelle. Herstellingswerken aan uitwateringsslu- is Benedenvliet tengevolge van wateroverlast januari 1995.	3,0
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Herstellen dijkerosie langs Sint-Annastrand.	5,3
Zeeschelde L.O. tussen Schoonaarde en Gentbrugge. Herstellen stormschade te Wetteren (Tragel).	3,0
Zeeschelde tussen Schoonaarde en Gentbrugge. Nood- en beveiligingswerken tengevolge van stormschade januari 1995.	4,9
Zeeschelde L.O. te Zwijndrecht. Herstellen talud t.h.v. "BP-Chemicals" tengevolge van stormen januari 1995.	10,1
Zeeschelde tussen Schoonaarde en Gentbrugge. Overstromingsgebieden Paardenweide en Bergenmeersen. Opruimen aanspoelsels.	3,0
Zeeschelde tussen Schoonaarde en Gentbrugge. Ophogen en verzwaren van beschadigde dijken tengevolge van stormen januari 1995.	5,5

Zeeschelde R.O. te Hemiksem. Bestrijden doorloopbaarheid bestaande t.h.v. "Bekaert-Tinsley" tengevolge van wateroverlast januari 1995.	8,6
Zeeschelde R.O. te Antwerpen. Herstellen dijktalud t.h.v. vestiging "Bayer".	8,2
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Herstellingswerken t.h.v. de vaste Geweststeiger tengevolge van stormen januari 1995.	9,9
Zeeschelde tussen Schoonaarde en Gentbrugge. Waterdicht maken verankerde damwand te Wetteren tengevolge van stormen januari 1995.	4,8
Zeeschelde R.O. te Dendermonde-Schoonaarde. Herstellingswerken aan steenbestorting tussen Schoonaardebrug en Paddebeek.	16,8
Zeeschelde R.O. te Hemiksem. Verhoging bestaande waterkering t.h.v. "Bekaert-Tinsley" tengevolge van wateroverlast januari 1995.	16,5
Zeeschelde R.O. te- Antwerpen. Taludherstelling t.h.v. vestiging "Fina" tengevolge van wateroverlast januari 1995.	10,1
Zeeschelde tussen Schoonaarde en Gentbrugge. Opruimen van aanspoelsels tengevolge van wateroverlast januari 1995.	6,0
Zeeschelde tussen Schoonaarde en Gentbrugge. Herstellen oever en talud.	15,9
Zeeschelde L.O. Herstellingswerken aan de dijk van "Ketenispolderke" te Beveren-Kallo tengevolge van waterloverlast januari 1995.	13,0
Zeeschelde te Bornem-Weert. Herstellen van de vaste steiger.	2,2

Zeeschelde tussen Gentbrugge en Sint-Amandsberg. Aanslibbing. Proeven.	1,2
Schade door stormen, overstromingen en hoogwaterstanden. Milieu-impactstudie.	10,7
Grote Nete te Nijlen. Herstellen verzakking t.h.v. de De Boektbrug.	7,0
Netegebied. Preventief bestorten van uitgeschuurde en uitgekankerde oevers.	7,0
Grote Nete te Westerlo. Herstellen dijken t.g.v. de wateroverlast januari 1995.	5,9
Grote Nete te Lier en Nijlen. Herstellen dijken t.g.v. de wateroverlast januari 1995.	6,7
Nete-afleiding. Herstellen oeveruitschuringen tengevolge van wateroverlast januari 1995.	5,0
Grote Nete te Westerlo. Dringende beveiligingswerken tengevolge van wateroverlast januari 1995.	6,4
Netekanaal te Nijlen. Verhogen waterkering tengevolge wateroverlast januari 1995.	2,2
Beneden Nete. Herstel dijkdoorsijpelingen tengevolge van wateroverlast januari 1995.	4,0
Grote Nete. Dringende noodzakelijke renovatiewerken aan Langedreefbrug tengevolge van wateroverlast januari 1995.	3,5
Grote Nete te Herenthout. Dringende beveiligingswerken ten gevolge van wateroverlast januari 1995.	5,8

Grote Nete te Berlaar en Nijlen. Herstel dijkafschuivengen tengevolge van wateroverlast januari 1995.	4,9
Netegebied. Dringend noodzakelijke aanpassingswerken tengevolge van wateroverlast januari 1995.	4,7
Grote Nete te Nijlen. Dringende beveiligingswerken tussen de De Boektbrug en Hellebrug tengevolge van wateroverlast januari 1995.	14,9
Grote Nete te Geel-Oosterlo. Dringende beveiligingswerken tengevolge van wateroverlast januari 1995.	4,8
Grote te Herselt, Westerlo en Geel. Dringende beveiligingswerken tengevolge van wateroverlast januari 195.	4,3
Grote Nete te Heist op den Berg en Hulshout. Dringende beveiligingswerken tengevolge van wateroverlast januari 1995.	3,9
Grote Nete te Nijlen. Dringende beveiligingswerken tengevolge van wateroverlast januari 1995.	26,6
Durme te Lokeren-centrum. Dringende waterdichtingswerken t.h.v. de Grote Kaai.	1,1
Durme te Lokeren-Daknam. Dringende beveiligings- en herstelwerken aan de Daknambrug.	2,4
Durme R.O. te Hamme (Bunt). Herstel- en beveiligingswerken aan oevers en Schorreranden tengevolge van versnelde erosie en afslag.	8,9
Durme R.O. te Hamme (Bunt). Herstel- en beveiligingswerken aan schorren afwaarts Tielrodeveer.	10,5

Durme en Moervaart. Dringende nood- en beveiligingswerken aan Durmedijk te Waasmunster (Manta)	4,4
Demer - Vak Zichem-Diest-Tesselt. Herstellingswerken aan oevers en taluds tengevolge van stormschade.	10,0
Moervaart R.O. te Sinaai. Herstel- en beveiligingswerken tengevolge van stormschade.	15,3
Oude Zenne te Zemst. Oeverherstellingswerken tussen de Huidevetterstraat en Oude Weerdemolen tengevolge van wateroverlast januari 1995.	2,7
Zenne te Zemst-Weerde. Oeverherstellingswerken t.h.v. de Molenweg tengevolge van wateroverlast januari 1995.	2,6
Zenne R.O. te Zemst. Herstel- en verstevigingswerken aan oever t.h.v. Schonenberg.	14,4
Onderhoud dijken door maaien en kappen van hout langs de Repel, Dijde, Zenen en kanaal Charleroi-Brussel te Halle, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw.	3,1
Diversen :	50,6

Totaal realisatie Sigmaplan 1995 :	997,2
	=====

Realisatie Sigma-plan 1996.

- - - - -

Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen te Antwerpen tussen Gloriantlaan en Sint-Annabos.	27,2
Zeeschelde L.O. te Hamme-Moerzeke tussen Tramstraat en Baasrodeveer.	20,0
Zeeschelde L.O. te Hamme-Moerzeke. Dijkwerken langs “De Blanckaert” tot de “Gespoelde Put”.	60,3
Instandhoudingswerken aan de Schelddijk tussen Containerkaai Zuid en Lillofort.	61,7
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Sint-Annastrand. Afwerken trekweg tussen steiger en oprit t.h.v. “De Molen”.	1,0
Levering van luchtfoto's van binnen- en buitendijkse gebieden langs de Zeeschelde.	3,1
Zeeschelde L.O. Aanleggen overstromingsgebied Bazel-Kruibeke-Rupelmonde Analyse bodemstalen.	0,3
Zeeschelde. Aanleggen overstromingsgebied Bazel-Kruibeke-Rupelmonde. MER.	2,9
Zeeschelde R.O. te Wetteren. Dijkwerken opwaarts Schelddreef t/m wijk Jabeke. MER.	1,2
Onteigeningen :	10,0

Durme L.O. te Waasmunster. Dijkwerken afwaarts Waasmunsterbrug t/m Potpolder I. MER.	1,4
Zenne L.O. en R.O. te Hombeek. Dijkwerken opwaarts de Hombeekbrug. MER.	1,3
DIVERSEN :	

Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen langs polders Bazel-Kruikebeke-Rupelmonde. Polder van Rupelmonde. Verrekening nr.7.	8,6
Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen langs polders Bazel-Kruikebeke-Rupelmonde. Fase 4 : aansluiting te Kruikebeke. Prijsherziening.	1,4
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Bouwen slobwering aan sluishoofd jachthaven. Prijsherziening.	6,5
Zeeschelde. Bouwen waterkering en steiger t.h.v. de n.v. Dredging International. Prijsherziening.	19,5
Zeeschelde. Bouwen waterkering en steiger t.h.v. de n.v. Ytong. Aanpassing BTW.	32,7
Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen tussen Kerncentrale en Verkortingsdijk. Vak opwaarts haven. Verrekening nr.1.	12,5
Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen langs polders Bazel-Kruikebeke-Rupelmonde. Fase 4 : aansluiting Kruikebeke. Verrekening nr.2.	15,5

Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen langs polders Bazel-Kruibeke-Rupelmonde. Polder van Rupelmonde. Verrekening nr.6.	5,8
Zeeschelde L.O. te Doel. Dijkwerken opwaarts de haven. Prijsherziening.	0,6
Zeeschelde L.O. te Doel. Dijkwerken opwaarts de haven. Eindverrekening + herziening.	1,3
Zeeschelde te Antwerpen. Dijkversterkingen Sint-Annastrand. Prijsherziening.	4,4
Zeeschelde L.O. te Wetteren. Dringende beveiligings-en afbraakwerken aan oude waterkering. Eindverrekening + herziening.	0,6
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Dijkversterkingen opwaarts het Sint-Annastrand. Prijsherziening.	5,5
Dijle-afleiding te Mechelen. Herbouwen Nekkerspoelbrug (aandeel waterkering) Verrekening nr.2.	2,0
Zeeschelde R.O. te Antwerpen. Dijkversterkingen t.h.v. de vestiging Bayer. Eindverrekening + herziening.	0,26
Zeeschelde R.O. te Dendermonde. Dijkwerken tussen Appelsveer en Paddebeek. Prijsherziening.	4,7
Zeeschelde L.O. te Lede. Dijkwerken t.h.v. Van Akelyen-De Meirsman. Dading.	1,8

Zeeschelde R.O. te Hemiksem. Bouwen waterkering t.h.v. fabrieken afwaarts monding van de Vliet. Verrekening nr.1.	1,2
Zeeschelde R.O. te Hemiksem. Bouwen waterkering t.h.v. fabrieken afwaarts monding van de Vliet. Prijsherziening.	1,5
Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen langs polders van Bazel-Kruikeke-Rupelmonde. Fase 4 : aansluiting Kruikeke. Verrekening nr.1.	3,4
Zeeschelde tussen Temsebrug en Schoonaarde. Milieuvriendelijke schorreverdediging. Verrekening nr.1.	1,5
Zeeschelde L.O. te Hamme-Moerzeke. Dijkwerken tussen Stokota en Tramstraat. Prijsherziening.	3,2
Zeeschelde L.O. te Wetteren en Destelbergen. Dijkwerken Oude Mellebrug en Kasteelgracht. Prijsherziening.	1,1
Zeeschelde R.O. te Hemiksem. Bouwen waterkering t.h.v. fabrieken afwaarts de monding van de Vliet. Verrekening nr.2.	7,4
Zeeschelde R.O. te Bornem-Weert. Dijkversterkingen tussen Heilige Theresiasluis en Oude Molen. Verplaatsen openbare verlichting.	1,4
Haven van Antwerpen. Verbredings- en verdiepingswerken doorvaartgeul tussen Amerika- en Albertdok. Deelcontracten nrs 3 en 7. Dijkwerken tbv Sigmaplan. Eindafrekening.	5,3

Rupel te Boom. Bouwen waterkering t.h.v. de n.v. Lauwers. Prijsherziening.	1,1
Zeeschelde tussen Temsebrug en Schoonaarde te Moerzeke. Milieuvriendelijke schorreoeververdediging. Verrekening nr.2.	3,8
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Bouwen slibwering t.h.v. jachthaven. Prijsherziening.	1,0
Zeeschelde L.O. te Hamme-Moerzeke. Dijkversterkingen tussen Stokota en Tramstraat. Eindverrekening.	0,04
Rupel. Bouwen waterkering t.h.v. b.v.b.a.. Van Heygen. Verrekening nr.1.	8,5
Zeeschelde L.O. te Burcht. Dijkversterkingen t.h.v. de bedrijven Coppens en Ballast Nedam. Prijsherziening.	1,0
Zeeschelde L.O. te Wetteren en Destelbergen. Dijkwerken Oude Mellebrug tot Kasteelgracht. Eindverrekening.	7,5
Durme R.O. te Hamme en Waasmunster. Dijkwerken tussen Kaaldries en Waasmunsterbrug. Prijsherziening.	0,18
BUITENGEWOON ONDERHOUD EN STORMSCHADE -----	
Zeeschelde L.O. te Doel. Herstellingswerken trekweg opwaarts de Kerncentrale.	2,4
Zeeschelde R.O. te Antwerpen - Scheldekaaien. Dringende stabilisatiewerken aan d'Herbouvillekaai.	22,6

Durme R.O. te Zele. Dringende beveiligings- en herstelwerken aan de dijk van Potpolder V.	8,9
Zenne L.O. en R.O. te Eppegem. Herstellingswerken aan dijken tussen Oude Weerde Molen en spoorbrug. Stormschade augustus 1996.	13,9
Zenne L.O. en R.O. te Eppegem. Herstellingswerken aan dijken vanaf Brusselsesteenweg naar afwaarts. Stormschade augustus 1996.	5,0
Grote Nete te Hulshout. Herstellen geërodeerde taluds tussen brug Westmeerbeek en Lodijkbrug. Stormschade augustus 1996.	5,0
Grote Nete te Herenthout, Hulshout, Herselt en Geel. Herstellen geërodeerde taluds. Stormschade augustus 1996.	5,0
Zenne L.O. en R.O. te Eppegem. Herstellingswerken aan de dijken tussen Steenvaarddreef en spoorbrug. Stormschade augustus 1996.	13,0
Zenne R.O. en L.O. te Zemst en Hombeek. Herstellingswerken aan riviortaluds tussen spoorbrug Hombeek en kapel De Ham. Stormschade augustus 1996	9,6
Zeeschelde. Herstel schade t.h.v. Oude Molens te Temse en t.h.v. dijkteen te Weert. Stormschade augustus 1996.	4,8
Zeeschelde R.O. te Baasrode. Versterking oude waterkering. Stormschade augustus 1997.	4,8

Zeeschelde R.O. te Melle. Herstel doorloopsheid waterkering. Stormschade augustus 1996.	0,6
Zeeschelde te Doel. Herstellen stormdeur. Stormschade augustus 1996.	4,2
Zeeschelde R.O. Lillofort. Herstel dijkerosie. Stormschade augustus 1996.	1,7
Zeeschelde L.O. te Zele. Herstel doorloopsheid. Stormschade augustus 1996.	0,6
Zeeschelde L.O. te Uitbergen. Herstel erosie. Stormschade augustus 1996.	0,8
Boven-Dijle. Herstellen bressen te Boortmeerbeek, Hever en Muizen Stormschade augustus 1996.	1,5
Zeeschelde te Beveren-Doel. Herstellen doorspoeling. Stormschade augustus 1996.	5,0
Zenne L.O. te Epegem (Zemst). Preventieve beveiligingswerken aan dijken tussen Oude Weerdemolen en de Weerdebrug. Stormschade augustus 1996.	5
Zenne R.O. en L.O. Uitvoeren beveiligingswerken tussen de brug van Hombeek en kapel "De Ham" te Zemst en Hombeek. Stormschade oktober 1996.	5,0
Zeeschelde R.O. te Antwerpen - havengebied. Herstel dijkerosie van Kruisschanssluis. Stormschade augustus 1996.	10,0

Zeeschelde R.O. te Hemiksem. Herstel taluderosie. Stormschade augustus 1996.	0,7
Zeeschelde L.O. te Antwerpen. Herstel taluderosie t.h.v. vestiging KYCB. Stormschade augustus 1996.	4,9
Zeeschelde L.O. Plaatsen nooddijken en herstel riviortalud t.h.v. scheepswerf Boel te Temse Stormschade augustus 1996.	2,5
Zeeschelde L.O. Herstellen taluderosie te Tielrode. Stormschade augustus 1996.	5,0
Zeeschelde L.O. Herstelling oevers afwaarts het pompstation te Moerzeke. Stormschade augustus 1996.	3,8
Zeeschelde - Vak Temsebrug - Schoonaarde. Dringende werken aan winterdijk te Dendermonde en Zele. Eindverrekening + herziening.	0,8
Grote Nete te Heist op den Berg en Hulshout. Dringende beveiligingswerken tengevolge van wateroverlast januari 1995. Eindverrekening.	0,5
Netegebied. Allerlei dringend noodzakelijke aanpassingswerken tengevolge van wateroverlast januari 1995. Eindverrekening + herziening.	0,5
Grote Nete te Nijlen. Dringende beveiligingswerken tussen de De Boektbrug en Hellebrug tengevolge van wateroverlast januari 1995.	6,9

Zeeschelde L.O. te Wetteren - Overschelde. Dringende aanleg verankerde damwand-waterkering. Eindverrekening + herziening.	7,8
Durme en Moervaart. Stormtij januari 1995. Eindverrekening + herziening	0,08
Boven-Zenne te Eppegem. Dijkversterkingen en herbouw duiker. Prijsherziening.	1,1
Zeeschelde R.O. te Schelle. Waterkering Electrabel. Herstel dijken en verzakte betonmuren. Prijsherzeining.	0,6
Zeeschelde L.O. te Wetteren. Dringende beveiligings- en afbraakwerken aan oude waterkering. Eindverrekening + herziening.	0,6
Grote Nete te Berlaar. Realiseren dijkverzwaring tussen de De Boektbrug en Hellebrug. Afwerking deel 2. Eindverrekening + herziening.	1,8
Netegebied Preventief bestorten van uitgeschuurde en uitgekankerde oevers. Eindverrekening + herziening.	1,3
Zeeschelde R.O. te Bornem. Herstellen en vernieuwen dichting kleppen van uitwateringssluis. Eindverrekening + herziening.	0,14
Nete-afleiding L.O. en R.O. Oeverbeschermingswerken tussen Lisperpoortbrug en Antwerpsespoortbrug te Lier. Stormschade. Eindverrekening + herziening.	1,9

Grote Nete te Nijlen. Dringende beveiligingswerken tussen de De Boektbrug en Hellebrug. Stormschade 1995. Eindverrekening + herziening.	7,4
Zeeschelde R.O. te Schelle. Dringende herstellings- en verhogingswerken aan waterkeringen t.h.v. electriciteitscentrale. Eindverrekening.	2,4
Demer te Diest, Zichem en Testelt. Herstellingen aan oevers en taluds tengevolge van stormschade. Prijsherziening.	0,26
Zeeschelde te Bornem-Weert. Herstel van vaste veersteiger. Eindverrekening + herziening.	0,4
Grote Nete te Nijlen. Dringenden beveiligingswerken tussen de De Boektbrug en de Hellebrug. Stormschade. Prijsherziening.	2,0
Zenne R.O. Herstel- en verstevigingswerken aan oevers t.h.v. Schonenberg te Zemst. Verrekening nr. 1.	12,9
Moervaart te Sinaai. Herstel- en beveiligingswerken aan waterkeringen. Prijsherziening	0,18
Zeeschelde R.O. te Schoonaarde-Gentbrugge. Herstellingen van oevers en taluds. Prijsherziening.	0,03
Zeeschelde R.O. Herstellingswerken van steenbestortingen tussen Schoonaarde en Paddebeek. Prijsherziening.	0,75

Durme te Zele.

Dringende herstel- en beveiligingswerken
aan dijk van potpolder.

Eindverrekening.

0,09

559,--

Realisatie Sigmaplan 1996 :

=====

Realisatie Sigmoplan 1997.

A. TOEGEWENZEN :

Zeeschelde. Ontname grondmonsters voor aanleg overstroombaar gebied Bazel-Kruikeke-Rupelmonde	2,6
Zeeschelde L.O. Dijkversterkingen te Bazel-Kruikeke-Rupelmonde tussen Stokata en Tramstraat. Minnelijke schikking.	4,6
Zeeschelde. Ontname grondmonsters voor aanleg overstroombaar gebied Bazel-Kruikeke-Rupelmonde. Analyse grondmonsters.	1,1
Zeeschelde. Inrichten gecontroleerd overstromings- gebied Bazel-Kruikeke-Rupelmonde. Opstellen strategisch communicatieplan.	0,2
Dijkversterkingen Fort Sint-Marie. MER.	1,4
Durme L.O. Bouwen nieuwe vlottende aanlegsteiger te Temse-Tielrode.	10,0
Beneden Nete L.O. Aanpassen uitwateringssluis op Itterbeek afwaarts de Duffelsluizen te Duffel.	6,1
Diversen :	58,0

Totaal A :	84,0

B. GEPLAND :

Zeeschelde R.O. Dijkversterkingen te Hoboken en Hemiksem t.h.v. de vestigingen Metallurgie Hoboken en scheepswerf van Hemiksem. Deelopdracht 1.	180,0
Zeeschelde L.O. en R.O. te Destelbergen en Melle. Dijkwerkers tussen Heusdenbrug en monding Ringvaart.	60,0
Zeeschelde L.O. te Dendermonde. Dijkwerken tussen Paddebeek en Schoonaardebrug.	69,1
Zeeschelde L.O. te Zele-Berlare. Dijkwerken aan Ringdijk - Scheldebroek.	35,0
Zeeschelde L.O. Stabiliteitsonderzoek bestaand sluishoofd Sainte-Marie	1,0
Zeeschelde L.O. Dijkwerken tussen jachthaven en vlotsteiger Sint-Anna. MER.	2,0
Rupel R.O. Dijkversterkingen t.h.v. sluis te Hingene.	21,3
Dijle-afleiding te Mechelen. Hernieuwen "Verlaatsdeuren".	8,0
Zenne L.O. en R.O. Herstellings- en verbeteringswerken aan oevers tussen spoorbrug Hombeek en brug van Zemst te Hombeek en Zemst.	12,0

Dijle.	
Continu maken van jaagpaden te Rumst, Mechelen en Willebroek.	29,0

Totaal B :	417,4
Totaal A + B :	<u>501,4</u>

